

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม



เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

ISBN 974 - 451 - 474 - 4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จากมหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง



คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้
พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุริยา เหมตะศิลป์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรา บุรณรัช)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุริยา เหมตะศิลป์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรา บุรณรัช)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่น สิทธิวัง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร. เรวดี กระโหมวงศ์)

มหาวิทยาลัยทักษิณ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

.....ประธานอนุกรรมการบัณฑิตศึกษา

(อาจารย์ ดร. ฉันทัส ทองช่วย)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก คณาจารย์ในภาควิชาประเมินผลและวิจัยทุกท่าน โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร. สุรียา เหมตะศิลป์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรา บุรณรัช กรรมการ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่น สิทธิวัง และ อาจารย์ ดร. เรวดี กระโหมวงศ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแนวคิดหลายประการซึ่งทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำ ในการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่และผู้บริหาร โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ โรงพยาบาลราชบุรียินดี และโรงพยาบาลศิริรินทร์ ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตลอดจนหัวหน้าหอผู้ป่วย รองหัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำหอผู้ป่วยแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณนอร์แมน แก้ววิชิต คุณสมยศ มหัทธโนบล คุณเนตรณพิศ สุวรรณโรจน์ คุณชลธิชา แก้วเพชร และคุณสยามชัย คล้ายมณี ที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ นิสิตสาขาวิชาการวัดผลการศึกษาทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ และส่งเสริมให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจาก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่ บิดา มารดา บุรพจารย์ที่เลียบรมสั่งสอน และผู้มีพระคุณทุกท่าน

น้ำทิพย์ แก้ววิชิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร	
เวชกรรม.....	9
ปัจจัยด้านวิชาชีพ.....	9
ปัจจัยด้านสังคม.....	23
การกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม.....	28
การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร	
เวชกรรม.....	30
คุณสมบัติที่สำคัญของการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและ	
คุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม.....	30
ขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ	
ของพยาบาลกุมารเวชกรรม.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
งานวิจัยต่างประเทศ.....	34
งานวิจัยในประเทศ.....	34
กรอบความคิดในการวิจัย.....	38

บทที่	หน้า
3	39
ประชากร.....	39
กลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	40
การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม.....	42
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	49
4	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5	111
บทย่อ.....	111
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	111
ประชากร.....	111
กลุ่มตัวอย่าง.....	111
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	112
สรุปผล.....	112
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	123

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
ภาคผนวก ข. แบบประเมิน.....	133
ภาคผนวก ค. คู่มือการใช้แบบประเมิน.....	143
บทคัดย่อ.....	159
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	163



บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนพยาบาลกุมารเวชกรรมที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองและหาคุณภาพโดยจำแนกตามโรงพยาบาลและการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
2 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล.....	58
3 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล.....	60
4 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ.....	62
5 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ.....	64
6 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย.....	66
7 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล.....	73
8 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล.....	74
9 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ.....	75
10 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ.....	76
11 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย.....	76

12	ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ ทั้งฉบับ.....	77
13	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จากการทดลองครั้งที่ 1.....	79
14	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จากการทดลองครั้งที่ 1.....	81
15	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จากการทดลองครั้งที่ 1.....	83
16	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ จากการทดลองครั้งที่ 1.....	85
17	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการวิจัย จากการทดลองครั้งที่ 1.....	87
18	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จากการทดลองครั้งที่ 2.....	88
19	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จากการทดลองครั้งที่ 2.....	90
20	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จากการทดลองครั้งที่ 2.....	92
21	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ จากการทดลองครั้งที่ 2.....	94
22	อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที่ (t-test) ของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะด้านการวิจัย จากการทดลองครั้งที่ 2.....	96
23	ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล กุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ.....	97
24	ความเชื่อมั่นของการสังเกตของ ของแบบประเมินความสามารถและ คุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ.....	98
25	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	100

26	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล	101
27	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการเป็นผู้นำ.....	102
28	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านบริหารจัดการ.....	103
29	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการวิจัย.....	105
30	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรม ทั้งฉบับ.....	105
31	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	149
32	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล	150
33	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการเป็นผู้นำ.....	151
34	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านบริหารจัดการ.....	152
35	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมด้านการวิจัย.....	154
36	เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรม ทั้งฉบับ.....	154

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- | | | |
|---|--|----|
| 1 | กรอบความคิดในการวิจัย..... | 38 |
| 2 | ลำดับขั้นของการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม..... | 42 |



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาวะเศรษฐกิจและสังคมยุคปัจจุบัน ภายใต้ข้อจำกัดของทุกๆด้าน ได้ส่งผลทำให้โรงพยาบาลต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการแข่งขันกันมากขึ้น ในเรื่องของคุณภาพการบริการเพื่อ ความอยู่รอดขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการที่มีคุณภาพนั้น จะต้องตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ ประทับใจในบริการ และกลับมาใช้บริการอีก (กฤษฎา เขียววี, 2543 : 1 อ้างอิงมาจาก Kotler, 1994)

วิชาชีพการพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชนทุกระดับในสังคม พยาบาลวิชาชีพที่ดี ต้องเป็นตัวอย่างของการเป็นผู้มีสุขภาพกายดี สุขภาพจิตสมบูรณ์ และสามารถให้บริการการพยาบาลอย่างผู้มีความรู้ มีทักษะเฉพาะตามบทบาทของพยาบาลวิชาชีพ เพื่อบรรเทาอาการทุกข์ทรมานจากโรค และความเจ็บป่วย ส่งเสริมบำรุงรักษาไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี และฟื้นฟูสภาพหลังการเจ็บป่วย เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการมีสุขภาพดี (นันทนา น้ำฝน และ ถนอมศรี อินทนนท์, 2542 : 1)

ในปัจจุบันมีสถาบัน ที่ทำหน้าที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพ หลากหลายสถาบัน ทั้งสถาบัน ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ทำให้เกิดความแตกต่างในด้าน คุณภาพของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาจากต่างสถาบัน ประกอบกับในปัจจุบันสถานบริการ สุขภาพและหน่วยงานต่างๆที่เป็นผู้ใช้พยาบาลวิชาชีพ ตลอดจนประชาชนผู้รับบริการ ยังไม่พอใจ เต็มที่ต่อคุณภาพของบุคลากรในระดับนี้ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2535 : 895)

พยาบาลวิชาชีพ หลังจากจบการศึกษา ก็จะแยกย้ายกันปฏิบัติงาน ตามหอผู้ป่วยต่างๆ บ้างก็ ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยอายุรกรรม ศัลยกรรม กระดูกและข้อ เป็นต้น ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้จะเป็นผู้ป่วยผู้ใหญ่ ลักษณะของการให้บริการพยาบาลจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่เดียวกันพบว่าจำนวนผู้ป่วยเด็ก มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีและในเกือบทุกโรค ตามโรงพยาบาลต่างๆ มักจะแยกผู้ป่วยเด็กออกจากผู้ป่วย ผู้ใหญ่ ประกายแก้ว ประพุดติ้อย (2539 : 2) กล่าวว่าพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่กับผู้ป่วยเด็ก มีลักษณะ พิเศษเนื่องจากว่า การพยาบาลด้านกุมารเวชศาสตร์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเจริญเติบโต พัฒนาการ

หรือความเจ็บป่วยของเด็ก นับแต่คลอดจนถึงวัยรุ่น ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อสามารถให้บริการพยาบาลอย่างเป็นระบบตามกระบวนการพยาบาล ครอบคลุมการป้องกัน ส่งเสริม รักษา และฟื้นฟูสภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และวิญญาณ การให้การพยาบาลเหล่านี้ ต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งขนาด รูปร่าง และความซับซ้อนในการทำหน้าที่ของร่างกาย ที่มีการเจริญงอกงามตามวัย ทั้งนี้พยาบาลที่ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยเด็ก ต้องทราบถึงความแตกต่างระหว่างวัย นอกจากนี้ ลดาวัลย์ ประทีปชัยกุล (2539 : 2) กล่าวว่า การประเมินภาวะสุขภาพเด็ก เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการพยาบาล และเป็นบทบาทที่สำคัญของพยาบาลกุมารเวชกรรม เพราะข้อมูลที่รวบรวมได้ จะนำไปสู่การตั้งข้อวินิจฉัยการพยาบาล เพื่อวางแผนในการส่งเสริมสุขภาพเด็กต่อไป ดังนั้นในการประเมินภาวะสุขภาพเด็ก จึงต้องประเมินภาวะชีวิตจิต สังคมของเด็ก ภายใต้บริบทของสิ่งแวดล้อม และในการวางแผนการพยาบาล เพื่อส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว ให้มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพนั้น พยาบาลจำเป็นต้องทราบแบบแผนพฤติกรรม คุณค่า ความเชื่อ และการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของเด็กและครอบครัวด้วย

หากพิจารณาถึงสภาวะสุขภาพของเด็ก จะเห็นว่าในอดีตนั้นเด็กต้องเผชิญกับโรคติดเชื้อและโภชนาการเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันเด็กต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งที่เป็นผลพวงจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ทำให้เกิดปัญหาที่คุกคามต่อภาวะสุขภาพกายและจิตของเด็กหลากหลายและมีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กถูกใช้แรงงานก่อนถึงวัยอันสมควร เด็กหญิงถูกระงับทางเพศ เพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจของผู้ใหญ่ ประกอบกับในศตวรรษนี้ เด็กจะต้องเผชิญกับมหันตภัยเอดส์เพิ่มขึ้นอีก จากการได้รับเชื้อในแม่ที่เป็นโรคการรับเลือดเพื่อรักษา การใช้เข็มฉีดยาสีเสียด หรือการมีเพศสัมพันธ์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์จากปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้มีเด็กป่วยมากขึ้น (ประกายแก้ว ประพฤติถ้อย. 2539 : 4)

การเจ็บป่วยเป็นวิกฤตการณ์ในชีวิตสำหรับเด็ก เด็กที่เจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นเพียงเล็กน้อย เช่น เป็นหวัด มีดบาด ท้องเสีย หรือที่อาการรุนแรง เช่น อุบัติเหตุ มะเร็งในเม็ดเลือด ก็ทำให้เกิดภาวะเคร่งเครียด (Pillitteri, 1981 : 3) วิกฤตการณ์ในเด็กป่วยอาจอธิบายง่ายๆ ได้ 2 ประการ ประการแรกคือสิ่งที่เกิดขึ้นที่รับรู้ว่าเป็นความเคร่งเครียด ประการที่สองคือ การใช้กลไกในการปรับตัวตามธรรมชาติ ไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยเหตุผลคือ 1) ความเคร่งเครียดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ผิดปกติไปจากเดิม 2) เด็กมีข้อจำกัดในการใช้กลไกการปรับตัวต่อสภาพการณ์ที่เคร่งเครียด ปฏิกริยาได้ตอบต่อวิกฤตการณ์ของเด็กจะเป็นไปตามพัฒนาการ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเจ็บป่วยในอดีต การปราศจาก การได้รับการช่วยเหลือเกื้อกูล ความรุนแรงของความเจ็บป่วย และการปฏิบัติต่างๆ ในโรงพยาบาลการพยาบาล (Whaley and Wong, 1979 : 881) มีผู้บ่งชี้ถึงภัย 5 ประการซึ่งพบเสมอเมื่อเด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับ การนอนในโรงพยาบาล ได้แก่ 1) สิ่งที่เป็นอันตรายหรือทำให้บาดเจ็บ 2) การแยกจาก 3) การอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ความแปลกใหม่

4) ขอบเขตจำกัดที่ไม่แน่นอน 5) เด็กขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง (Visintainer and Wolfer. 1975 : 187-202) ดังนั้นพยาบาลที่ดูแลเด็ก ต้องยอมรับความจริงว่าเด็กและสิ่งแวดล้อมมีการแลกเปลี่ยนกันอยู่เสมอ พยาบาลควรมีการประเมินและบันทึกความสัมพันธ์ หรือการปฏิสัมพันธ์ ของครอบครัวที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยการสังเกตและการสัมภาษณ์ และต้องเข้าใจว่าเด็กเป็น กลุ่มที่มีความแตกต่างกัน (สุวดี ศรีเลนวัติ. 2530 : 128) นอกจากนี้เด็กป่วยจะมีผลกระทบกับจิตใจ ของบิดามารดาของผู้ป่วยเด็กมาก ดังนั้นพยาบาลที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยเด็ก ต้องให้การพยาบาลกับ ผู้ป่วยเด็กและครอบครัว โดยเฉพาะในผู้ป่วยเด็กใกล้ตาย โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดในการพยาบาลคือ ให้ผู้ป่วยตายอย่างมีศักดิ์ศรี และให้สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีที่สุด (สุวดี ศรีเลนวัติ. 2530 : 230) และจากการศึกษาของจีล (อุทัยวรรณ พุทธรัตน์. 2542 : 89 อ้างอิงมาจาก Geis.1965) พบว่าพฤติกรรมของพยาบาล ที่ทำให้มารดาผู้ป่วยและตัวผู้ป่วยเด็กประทับใจ คือการแสดงความเห็น ออกเห็นใจ ความเข้าใจ เมตตากรุณา ให้การพยาบาลที่นุ่มนวล อ่อนโยนให้แก่เด็ก และทำหน้าที่ เสมือนกับมารดาของผู้ป่วย

แต่ปัจจุบัน พบว่าพยาบาลกุมารเวชกรรม ไม่ได้แสดงความสามารถและคุณลักษณะที่ แสดงถึง ความมีคุณภาพของตัวเอง จึงมักปรากฏให้เห็นในรูปของความซาเย็น ไม่เอื้ออาทร ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ป่วย (สิวลี ศรีโล. 2538 : 3) พยาบาลกุมารเวชกรรมส่วนใหญ่ ขาด ทักษะการพูด (สาคร พุทธปวน. 2524 : 8) ใช้กระบวนการซ้ำซากไม่นุ่มนวล ปฏิบัติต่อผู้ป่วยเด็กและ ญาติประมาณว่าวัตถุ ไม่มีการบอกให้ทราบถึงการทำกิจกรรมการพยาบาลนั้นๆ (มุกดา สำนวนกลาง. 2535 : 13) นอกจากนี้ เวอร์เนย์ (อุทัยวรรณ พุทธรัตน์. 2542 : 89 อ้างอิงมาจาก Werney.1985) พบว่าพยาบาลที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเด็กป่วยใกล้ตายจะเกิดความวิตกกังวลและปฏิเสธ รู้สึกว่า ตนเองขาดความรู้ และมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาให้แน่ชัด ถึงความสามารถและคุณลักษณะ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม เนื่องจากผู้วิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในแผนกการพยาบาล กุมารเวชกรรม สนใจที่จะพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรม อันประกอบไปด้วย ความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ มีความสอดคล้องกับ ความคาดหวัง และความต้องการของวิชาชีพ และสังคม ทั้งยังเป็นแบบประเมินอันประกอบไปด้วย ความสามารถและคุณลักษณะ ที่ทำให้การปฏิบัติงานของพยาบาลกุมารเวชกรรมเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

ผลที่ได้จากการศึกษานี้ทำให้ได้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ พยาบาลกุมารเวชกรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการพยาบาล ในขั้นตอนการคัดเลือกเข้า ทำงานในหน่วยงานการพยาบาลกุมารเวชกรรม และขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร โดยนำไปใช้ ประเมินความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้เกิดศักยภาพในการปฏิบัติงาน

ต่อไป แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในสถาบันการศึกษาพยาบาล เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และปลูกฝังความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ให้กับนักศึกษาพยาบาลที่สนใจที่จะปฏิบัติงานในแผนกกุมารเวชกรรม และเมื่อบุคลากรระดับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกกุมารเวชกรรมเป็นผู้มีความสามารถและคุณลักษณะตามแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพให้มีความก้าวหน้า และเจริญรุ่งเรืองต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. หาคุณภาพของแบบประเมิน
2. สร้างเกณฑ์ปกติ (norms) และคู่มือการใช้แบบประเมิน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่มีคุณภาพ หัวหน้างานพยาบาลกุมารเวชกรรม และผู้สนใจ สามารถนำไปใช้ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่อยู่ในหน่วยงาน ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้
2. ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลสาขาอื่นๆ หรือวิชาชีพอื่น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งจากฝ่ายบริการพยาบาล การศึกษาพยาบาล และการพัฒนาบุคลากร จากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 18 คน
2. ผู้ทดลองใช้แบบประเมิน เป็นหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ของแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และ เอกชน

ในเขตจังหวัดสงขลา คือ โรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลราชบุรียี่ดี โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ โรงพยาบาลศิริรินทร์ จำนวน 30 หอผู้ป่วย หอผู้ป่วยละ 2 คน รวม 60 คน

3. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการพยาบาลในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา จำนวน 390 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการพยาบาล ในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (Krecie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน

5. แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ คัดแปลงมาจากขั้นตอนการสร้างเครื่องมือประเมิน ตามวิธีของลิเคริท และ เชอร์สโตน พัฒนาแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย และ หาคุณภาพแบบประเมิน เพื่อให้ได้แบบประเมินที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในแผนกกุมารเวชกรรม ดำเนินการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และหาคุณภาพของแบบประเมินเพื่อให้ได้แบบประเมิน ที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

1.1 ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้ปรากฏ ประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะใน 5 ด้าน อันเป็นความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของพยาบาลกุมารเวชกรรม ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

1.2 ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะทั่วไปที่เป็นความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาล หรือ ทรัพยากรที่ดีที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันเกิดจากการได้รับการปลูกฝัง จัดเกลา คือ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน ความมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ความมีคุณธรรม ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ

1.3 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง กิจกรรมการพยาบาลที่พยาบาลได้ปฏิบัติโดยครอบคลุม 6 บทบาท คือ บทบาทผู้ให้บริการพยาบาล บทบาทครู บทบาทผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทผู้ให้การดูแลปกป้องผู้รับบริการ บทบาทผู้จัดการรายกรณี และบทบาทผู้ประสานด้านศาสนาและวัฒนธรรม โดยลักษณะผู้ให้บริการพยาบาลสอดคล้องกับการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และมาตรฐานการพยาบาล

1.4 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมในการจูงใจเป็นที่ปรึกษา และมอบหมายงานแก่ผู้อื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารคน บริหารการพยาบาล และ บริหารสภาพแวดล้อม เพื่อให้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1.6 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย หมายถึง การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อส่งเสริม และพัฒนางานการพยาบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. พยาบาลกุมารเวชกรรม หมายถึง บุคคลที่สำเร็จหลักสูตรการศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไป ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการพยาบาล หรือสาขาการพยาบาล และการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง และเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในด้านการให้บริการพยาบาลแก่ผู้รับบริการที่เป็นเด็ก (แรกคลอด -15 ปี) โดยตรง และปฏิบัติงานในแผนกกุมารเวชกรรม ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา

3. คุณภาพของแบบประเมิน หมายถึง คุณภาพของแบบประเมินในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ความเที่ยงตรงของแบบประเมิน (validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถวัดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้ตรงตามความสามารถและคุณลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรง 2 ด้าน ดังนี้

3.1.1 ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมิน ที่สามารถวัดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้ตรงตามเนื้อหาของความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ตามนิยามข้อ 1 หากคุณภาพด้านความเที่ยงตรง จากผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

3.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถวัดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้ตรงตามโครงสร้างของความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมตามนิยามข้อ 1 โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และ คะแนนความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ

3.2 อำนาจจำแนกของแบบประเมิน (discrimination) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถจำแนกผู้ตอบออกเป็น กลุ่มที่มีความความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมสูง กลุ่มที่มีความความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมต่ำ ได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง โดยการทดสอบ ที (t-test)

3.3 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมิน ที่สามารถวัดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

3.4 ความเชื่อมั่นของการสังเกต (interobserver reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมิน ที่สามารถวัดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยใช้ผู้สังเกต 2 คน มีความสัมพันธ์ในทางบวก คำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

3.5 เกณฑ์ปกติ (norms) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติ ที่บรรยายการแจกแจงคะแนนของตัวแทนประชากรที่นิยามไว้ ซึ่งได้จากการวัดโดยแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม และคะแนนนี้ แสดงเป็น คะแนนมาตรฐานที่ปกติ (normalized T score) เพื่อบอกระดับของผู้ถูกประเมิน ว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ
ของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
 - 1.1 ปัจจัยด้านวิชาชีพ
 - 1.2 ปัจจัยด้านสังคม
2. การกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
3. การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
 - 3.1 คุณสมบัติที่สำคัญของการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ
ของพยาบาลกุมารเวชกรรม
 - 3.2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคล มีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมและมีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการประกอบวิชาชีพ ผู้ปฏิบัติในแต่ละวิชาชีพก็มีความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นความคาดหวังของวิชาชีพแตกต่างกัน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากลักษณะงานในแต่ละวิชาชีพ มีลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกัน (ทัศนา บุญทอง, 2535 :176) วิชาชีพการพยาบาลก็เช่นเดียวกัน การปฏิบัติงานมีลักษณะเฉพาะอันเป็นเอกลักษณ์ที่จัดได้ว่าอยู่ในระดับวิชาชีพ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2535 : 808) โดยเฉพาะพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ในแผนกกุมารเวชกรรมจะต้องมีความสามารถและลักษณะพิเศษในการปฏิบัติงาน ต้องตระหนักถึงความสำคัญของผู้ป่วยเด็กเป็นสำคัญ (ประกายแก้ว ประพุดดิ้อย, 2539 : 1) และต้องแสดงบทบาทของตนทั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสม (ฟาริดา อิบราฮิม, 2535 : 91) โดยมีจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลเป็นตัวควบคุมการปฏิบัติบทบาท เพื่อผดุงให้การประกอบวิชาชีพการพยาบาลมีคุณภาพสูง (ลออ หุตางกูร, 2535 : 355) ดังนั้น ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ บทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรม จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม และความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม จึงเป็นปัจจัยด้านวิชาชีพ ที่ใช้เป็นตัวกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม และเนื่องจากการพยาบาลเป็นการให้บริการด้านสุขภาพแก่สังคม โดยอาศัยความร่วมมือประสานงานกับบุคลากรในทีมสุขภาพ พยาบาลกุมารเวชกรรมจึงต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพ และประชาชนทั่วไป ความคาดหวังของบุคคลดังกล่าวที่มีต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม จึงเป็นปัจจัยด้านสังคม ที่ใช้เป็นตัวกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยอาศัยปัจจัยด้านวิชาชีพ และปัจจัยด้านสังคม มาเป็นตัวกำหนดทั้งนี้เพื่อให้ได้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับความคาดหวัง ความต้องการของวิชาชีพ และสังคม โดยส่วนรวมต่อไป

1. ปัจจัยด้านวิชาชีพ

ปัจจัยด้านวิชาชีพที่ผู้วิจัย ใช้เป็นตัวกำหนดความสามารถและคุณลักษณะพยาบาล

กุมารเวชกรรม ได้แก่ ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ บทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรม จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม และความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ

ลออ หุตางกูร (2529 : 29-30) ได้อธิบายถึงลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพไว้ดังนี้

1. เป็นการกระทำของผู้มีความรู้ และคุณสมบัติทางวิชาชีพที่ได้รับการรับรองแล้ว โดยกฎหมายที่กระทำด้วยเหตุผลทางหลักวิชา ทั้งในทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศาสตร์ประยุกต์ทางวิชาชีพ โดยพยาบาลผู้กระทำการมีความแม่นยำในหลักการและเหตุผล สามารถอธิบายเหตุผลเหล่านั้นได้ และยึดถือในการปฏิบัติด้วยวินัยอันสูง
2. เป็นการกระทำที่มีความเคารพในตนเอง และมีความรับผิดชอบสูงต่อผู้รับบริการ สถาบันบริการ วิชาชีพ และสังคม
3. เป็นการกระทำด้วยเจตนา ที่มุ่งผลทางสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการ และด้วยเจตนาของการให้ที่มีพลังเหนือการหาประโยชน์ส่วนตน
4. เป็นการกระทำที่มีระบบ มีกลวิธีและศิลปะชั้นสูง และมีประสิทธิผลต่อบุคคล ครอบครัวหรือชุมชนตามจุดมุ่งหมายของการพยาบาลได้ในคุณภาพสูง ซึ่งไม่อาจกระทำได้โดยบุคคลที่ไม่ใช่พยาบาลวิชาชีพ
5. เป็นการกระทำด้วยกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ ที่ช่วยให้สามารถวินิจฉัยปัญหาได้แม่นยำ มีแผนและวิธีปฏิบัติที่ประเมินผลได้เที่ยงตรงเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น รวมทั้งมีการบันทึกการกระทำและผลของการกระทำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพยาบาลหรือบริการต่อเนื่อง
6. เป็นการกระทำที่ประสานสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย แผนบริการทางเวชกรรม และบริการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลส่งเสริมประสิทธิภาพของบริการเหล่านั้น
7. เป็นการกระทำที่คำนึงถึงการพัฒนาให้ดีขึ้น และให้เป็นประสบการณ์หรือความรู้ที่เผยแพร่ได้ หรือถ่ายทอดเพื่อการศึกษาอบรมทางการพยาบาลได้

ลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ ที่กล่าวมานี้ สอดคล้องกับที่เคลลี (Kelly, 1981 : 157) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องให้บริการที่เป็นความต้องการของมนุษย์ เพื่อสวัสดิภาพของมนุษย์ โดยมีองค์ความรู้ของตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของทักษะและบริการอื่นๆ

ทั้งต้องขยายเขตแดน หรือศาสตร์วิชาชีพออกไปได้อย่างไม่หยุดยั้ง การปฏิบัติในระดับวิชาชีพจะต้องปฏิบัติด้วยปัญญา และด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องได้รับการเตรียมความรู้และทักษะในระดับอุดมศึกษา มีการควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพโดยมีอิสระ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีสมาคมวิชาชีพ ที่จะให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบวิชาชีพได้

ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพดังที่ได้กล่าวมา เป็นสิ่งที่พยาบาลจะต้องตระหนักและรับผิดชอบต่อในการแสดงออกในขณะที่ปฏิบัติวิชาชีพของตนเสมอ เนื่องจากลักษณะดังกล่าว จะช่วยให้เห็นความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นของพยาบาล ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมได้ชัดเจนขึ้น (ฟาริดา อิบราฮิม. 2536 : 156)

1.2 บทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรม

พยาบาลกุมารเวชกรรมกำลังเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์การแพทย์ในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบกับผู้รับบริการมีความต้องการด้านบริการพยาบาลที่มีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับ การมองโรงพยาบาลเป็นสถาบันของสังคมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงพยาบาลจึงเป็นสถาบันที่ถูกคาดหวังว่าต้องให้บริการที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และให้ประสิทธิผลสูงสุด ผลการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวกระทบต่อขอบเขตของหน้าที่ และบทบาทในการปฏิบัติงานของพยาบาล ทำให้พยาบาลต้องขยายบทบาทของตนออกไป เพื่อให้การปฏิบัติงานและการแสดงบทบาทของพยาบาลมีคุณภาพ และมีคุณค่าเป็นที่ประจักษ์อย่างเด่นชัดในสังคม

ในการปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาล เกสินี เห็นพิทักษ์ (2533 : 6-7) ฟาริดา อิบราฮิม (2535 : 91-97) เกรเซีย และปาร์คเกอร์ (Creasia & Parker, 1991 : 79-85) ได้กล่าวถึงบทบาทที่พยาบาลต้องปฏิบัติซึ่งสามารถรวบรวมได้ 14 บทบาท คือ บทบาทผู้ให้บริการพยาบาล บทบาทครู บทบาทผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทผู้ให้การดูแลปกป้องผู้รับบริการ บทบาทผู้จัดการรายกรณี บทบาทผู้ประสานด้านศาสนาและวัฒนธรรม บทบาทผู้นำ บทบาทผู้เปลี่ยนแปลง บทบาทผู้ร่วมงาน บทบาทที่ปรึกษา บทบาทนักบริหารจัดการ บทบาทผู้ประเมินคุณภาพการพยาบาล บทบาทผู้ติดต่อสื่อสาร และบทบาทนักวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. บทบาทผู้ให้บริการพยาบาล บทบาทนี้เป็นบทบาทหลักที่สำคัญในการปฏิบัติงานของพยาบาล ซึ่งในการปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะต้องทำหน้าที่ 5 ด้าน คือ การดูแล การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสภาพ โดยนำหลักวิชาการมาใช้ อ้างอิงในการปฏิบัติ นอกจากนี้พยาบาลจะต้องเรียนรู้และเข้าใจในจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับบริการ ตลอดจน

การตอบสนองของผู้รับบริการต่อความเจ็บป่วยซึ่งแตกต่างกันตามพื้นฐานของแต่ละบุคคล (สมจิต หนูเจริญกุล. 2524 : 151)

2. บทบาทครู การพยาบาลกับการสอนเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่กันตลอดเวลา (วิมลศรี ศรีสุพรรณ. 2535 : 64) เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับภาวะสุขภาพและสามารถปฏิบัติดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับภาวะสุขภาพของตน การปฏิบัติบทบาทนี้ พยาบาลจะต้องประเมินความต้องการและความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้รับบริการ ตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ วางแผนการสอน ให้ข้อมูลร่วมกับการใช้เทคโนโลยีประกอบที่เหมาะสม รวมไปถึงการประเมินผลภายหลังการสอน (Creasia & Parker. 1991 : 81)

3. บทบาทผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้รับบริการและญาติเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้รับบริการและญาติปรับตัวต่อความเจ็บป่วยได้เหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้เข้าใจ ยอมรับตนเอง และรู้ปัญหาของตนตลอดจนสามารถแก้ไข ปัญหาและพัฒนาตนเองไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (อรพรรณ ลือบุญรัชชัย. 2532 : 75) การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะต้องเข้าใจถึงการรับรู้ สติปัญญา พฤติกรรมของบุคคล มีความรอบรู้ ในเรื่องโรค ปัญหาของผู้รับบริการเป็นรายบุคคล ตลอดจนแผนการรักษาของแพทย์ มีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ การสื่อสาร สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ สังเคราะห์ข้อมูลและ ประสพการณ์ที่ผ่านเข้ามา ตลอดจนประเมินผลความก้าวหน้าได้อย่างถูกต้อง

4. บทบาทผู้ให้การดูแลปกป้องผู้รับบริการ ในการดูแลปกป้องผู้รับบริการ สิ่งแรกที่ พยาบาลจะต้องตระหนักก็คือ การสนับสนุนช่วยเหลือผู้รับบริการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ โดยคำนึงถึงความต้องการและสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับบริการ การปฏิบัติ บทบาทนี้พยาบาลจะต้องทำหน้าที่ 3 ด้านคือ เป็นผู้ปกป้องให้เป็นไปตามความต้องการของ ผู้รับบริการ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้รับบริการและบุคคลอื่นๆ และพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ ของผู้รับบริการ (Nelson. 1988 : 136-141)

5. บทบาทผู้จัดการรายกรณี เนื่องจากในปัจจุบันการให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและให้ประสิทธิผลสูงสุด จะต้องควบคู่ไปกับการประหยักระบบของบริการ และประเทศชาติ ดังนั้นพยาบาลจะต้องแสดงบทบาทเป็นผู้จัดการรายกรณี ซึ่งในการปฏิบัติ บทบาทนี้ พยาบาลจะต้องใช้ความเชี่ยวชาญทางในการประเมินผู้รับบริการและญาติ กำหนดข้อ วินิจฉัยทางการพยาบาล วางแผนการพยาบาล มอบหมายการปฏิบัติการพยาบาลให้กับบุคลากรตาม ความเหมาะสม กระตุ้นและส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาล ให้ความร่วมมือประสานงานกับ บุคลากรในทีมวิทยาศาสตร์สุขภาพและประเมินผลลัพธ์ของการพยาบาล (Ethridge & Lamp.

1989 : 30-35) เพื่อจัดการให้ผู้รับบริการพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ในระยะเวลาที่เหมาะสมกับโรคหรือความเจ็บป่วย โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. บทบาทผู้ประสานด้านศาสนา และวัฒนธรรมในโลกแห่งยุคโลกาภิวัตน์จะมีผู้รับบริการที่มีความหลากหลายในด้านศาสนาและวัฒนธรรม มาใช้บริการพยาบาลจากพยาบาลมากขึ้น ดังนั้นพยาบาลจะต้องเรียนรู้ ลักษณะวัฒนธรรมและศาสนาของผู้รับบริการ ซึ่งมีผลต่อการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อนำมาวางแผนการพยาบาลได้สอดคล้องและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับระบบความเชื่อของผู้รับบริการ ความเข้าใจในภูมิหลังด้านวัฒนธรรมและศาสนา จะช่วยลดช่องว่าง ในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันของผู้รับบริการและญาติได้ (ฟาริดา อิบราฮิม. 2535 : 96)

7. บทบาทผู้นำ ผู้นำ คือผู้ที่มีความสามารถจูงใจและมอบหมายงานแก่ผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายในวิชาชีพการพยาบาล ความสำเร็จในการปฏิบัติการพยาบาลและความเจริญก้าวหน้าของวิชาชีพอาศัยประสิทธิภาพความเป็นผู้นำของพยาบาลเป็นสำคัญ (สุลักษณ์ มีชูทรัพย์. 2535 : 9) ดังนั้นในปัจจุบันโรงพยาบาล สถานีนามัย และสถานบริการสาธารณสุขอื่นๆ จึงต้องการพยาบาล ที่มีความสามารถและคุณลักษณะของผู้นำมาปฏิบัติงาน (สุลักษณ์ มีชูทรัพย์. 2534 : 131) เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำผู้รับบริการและญาติ ผู้นำทีมพยาบาล ผู้นำทีมสุขภาพในด้านการให้บริการพยาบาล การป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน การปฏิบัติในบทบาทนี้พยาบาลต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ ทั้งสมรรถนะความเป็นวิชาชีพ คือความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาลโดยมี พฤติกรรมประกอบ คือ พฤติกรรมกล้าแสดงออก (assertiveness) พฤติกรรมเผชิญหน้า (confrontation) สมรรถนะเชิงธุรกิจ คือ ขอมเสี่ยง (risk taking) การจัดการต่อข้อขัดแย้ง (conflict management) การจัดการต่อภาวะเครียด (stress management) การตัดสินใจ และการสื่อสาร และสมรรถนะเชิงการเมือง คือ การเจรจาต่อรอง (negotiation) การเจรจาอย่างไม่เป็นทางการ (lobbying) และการจัดการต่อข้อขัดแย้ง (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. 2534 : 8) นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่ใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นอำนาจเฉพาะตัวจากคุณธรรมความรู้ความสามารถ อำนาจในการชี้ชวน อำนาจในการให้รางวัลและลงโทษ ตลอดจนอำนาจในตำแหน่ง (ฟาริดา อิบราฮิม. 2535 : 94) ดังนั้นในบทบาทผู้นำพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ (จุฬาลักษณ์ ธีรัตนพันธุ์. 2533 : 13; วรรณวิไล จันทราภา. 2534 : 434) และใช้ความเป็นนักวิชาการแสดงอำนาจเชิงผู้เชี่ยวชาญด้วยความมั่นใจ เพื่อผลสำเร็จของงานในความรับผิดชอบ และเพื่อผลงานของส่วนรวมคือการให้บริการพยาบาลที่มีคุณภาพ

8. บทบาทผู้เปลี่ยนแปลง ในองค์กรใดๆ ก็ตาม ย่อมต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. 2535 : 20) พยาบาลในฐานะเป็นผู้นำทีมการพยาบาลให้กับ

พยาบาลเทคนิค ผู้ช่วยพยาบาล และพนักงานผู้ช่วย จึงต้องมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆของสมาชิก และในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการพยาบาลพยาบาลจะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงผู้รับบริการและครอบครัวให้มีทัศนคติและมีพฤติกรรมอนามัยที่ถูกต้อง การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านมนุษยวิทยา สังคมวิทยาและจิตวิทยา มีความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์และบุคลิกภาพของบุคคล มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อควมมีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงวิธีการที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดการยอมรับเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง (จริยาวัตร คมพยัคฆ์. 2523 : 65-81)

9. บทบาทผู้ร่วมงาน ลักษณะการปฏิบัติงานของพยาบาลเป็นการปฏิบัติงานที่ต้องกระทำร่วมกันระหว่างบุคลากรในทีมการพยาบาล และบุคลากรในทีมวิทยาศาสตร์สุขภาพ เนื่องจาก การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลไม่สามารถกระทำสำเร็จด้วยพยาบาลเพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นพยาบาลจึงต้องแสดงบทบาทเป็นผู้ร่วมงาน การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะประสานให้เกิดความสอดคล้องในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน เพื่อความเป็นระเบียบและความราบรื่นในการปฏิบัติงาน ดังที่จอมจักร จันทรสกุล (2522 : 34) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพของพยาบาลที่ดีนั้นควรเป็นผู้ร่วมงานที่ดี

10. บทบาทที่ปรึกษา เพื่อให้การรักษาพยาบาลที่ให้แก่ผู้รับบริการมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด ในการปฏิบัติงานพยาบาลในฐานะผู้นำทีมการพยาบาลจึงต้องแสดงบทบาทเป็นที่ปรึกษาให้กับสมาชิกในทีมการพยาบาล และผู้ร่วมงานเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในหลักวิชาการและสามารถประยุกต์หลักการมาใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

11. บทบาทนักบริหารจัดการ ในการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลต้องทำหน้าที่บริหารงานพร้อมกันไป ทั้งในด้านการบริหารคน บริหารการพยาบาลและบริหารสภาพแวดล้อม (ฟาริดา อิบราฮิม.2535 : 95) ความสำเร็จในการบริหารจะช่วยให้เกิดความราบรื่นในการปฏิบัติการพยาบาล ทั้งยังมุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีขวัญและกำลังใจในการพัฒนาวิชาชีพ บทบาทนี้จะมุ่งเป้าหมายไปสู่สุขภาพของผู้รับบริการและครอบครัว รวมทั้งมุ่งสู่ความสุขและความพึงพอใจในงานของบุคลากรในหน่วยงาน การปฏิบัติบทบาทนี้ พยาบาลวิชาชีพต้องมีความสามารถในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล (data gathering) การวางแผนงาน (planning) การจัดระบบงาน (organizing) การจัดบุคลากร (staffing) การอำนวยการงาน (leading) และการควบคุมงาน (controlling) โดยใช้ความสามารถในการตัดสินใจ (decision making) การแก้ไขปัญหา (problem solving) ในการบริหารและการจัดการทุกองค์ประกอบ

12. บทบาทผู้ประเมินคุณภาพการพยาบาล ปัจจุบันวงการวิชาชีพการพยาบาล ได้มีการตระหนักและตื่นตัวในเรื่องคุณภาพการพยาบาลมากขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพการพยาบาลให้เป็นที่ยอมรับ เนื่องจากพยาบาลเป็นผู้ที่มีความสำคัญ และเป็นหัวใจที่จะนำไปสู่คุณภาพการพยาบาล (สมจิต หนูเจริญกุล. 2524 : 151) จึงถือเป็นการรับผิดชอบที่พยาบาลต้องแสดงบทบาทเป็นผู้ประเมินคุณภาพการพยาบาล การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการควบคุมและติดตามคุณภาพการพยาบาลในหน่วยงานของตนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยการสำรวจปัญหา กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน จัดทำมาตรฐานการพยาบาลเพื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานจริง กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาปัญหา กำหนดแนวทางและความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งวางแผนและกำหนดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงเมื่อผลการประเมินไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้

13. บทบาทผู้ติดต่อสื่อสาร การปฏิบัติงานของพยาบาลจะต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายๆฝ่าย การเป็นผู้ติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญเพื่อให้การบริหารจัดการงานต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี การปฏิบัติบทบาทนี้พยาบาลจะต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสารทั้งในด้านการพูด การฟัง การเขียน และการอ่าน สามารถใช้รูปแบบช่องทางและกลยุทธ์ต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถประเมินประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารได้ทั้งนี้เนื่องจากคุณภาพการติดต่อสื่อสาร สามารถส่งผลให้เกิดคุณภาพการพยาบาลได้ทางหนึ่ง

14. บทบาทด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนาวิชาชีพ เป็นบทบาทในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางด้านพยาบาล รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพ บทบาทนี้เป็นบทบาทที่สำคัญที่ผู้บริหารการพยาบาลจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นการเสริมสร้างพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าทันสมัยอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมวิชาชีพและชุมชน

ดังนั้น งานในบทบาทต่างๆ รวมทั้งบทบาทด้านวิชาการ การวิจัย และพัฒนาวิชาชีพ เป็นหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของพยาบาลซึ่งจะต้องดำเนินการ กระตุ้นเตือน จูงใจ ผลักดันให้มีการปฏิบัติพัฒนาเพื่อความก้าวหน้า พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา หัวหน้าพยาบาลต้องมีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพในด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนาวิชาชีพ จึงสามารถให้คำปรึกษาแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาได้ จึงต้องใช้วิธีการบริหารเวลามาใช้ในการจัดการกับเวลา เพื่อให้เกิดผลทางการปฏิบัติงานในบทบาทอย่างจริงจัง

1.3 จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล สำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม

จรรยาบรรณเป็นเรื่องของความเป็นคุณธรรมและจริยธรรม และเกี่ยวข้องกับ

การใช้หลักทางจริยธรรม ในการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ต่อกันด้วยความรู้สึกลงในทางดีงาม ความประพฤติหรือการปฏิบัติที่นั้นเกิดจาก การกล่อมเกล่าที่สั่งมาทางจิตใจที่สั่งสมจนถึงจุดที่ก่อให้เกิด การกระทำอัตโนมัติ เพื่อพิทักษ์และส่งเสริมคุณธรรมในการดำเนินชีวิตในสังคมของมนุษย์ จรรยาบรรณการพยาบาลเป็น จรรยาบรรณเฉพาะด้านช่วยผดุงให้การประกอบวิชาชีพการพยาบาล มีคุณภาพสูง ดังนั้นพยาบาลทุกคนต้องตระหนักและรักษารจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพไว้อย่างกล้าแข็ง เพื่อจรรโลงให้การปฏิบัติงานเปี่ยมล้นไปด้วยคุณค่า และสามารถดำรงตนอยู่ในวิชาชีพด้วยความ เจริญงอกงามต่อไป

พยาบาลกุมารเวชกรรม จำเป็นต้องปฏิบัติตามบัญญัติจรรยาบรรณสำหรับพยาบาลของ สภาการพยาบาลระหว่างประเทศ และจรรยาบรรณพยาบาลของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย โดยคำนึงถึงสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติร่วมด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ประกายแก้ว ประพฤติถ้อย, 2539 : 6-7)

1. เด็กทุกคน ได้รับการช่วยเหลือโดยไม่มีข้อกีดกันในเรื่อง เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ถิ่นที่เกิด นโยบายการเมือง สัญชาติ ความมั่งมี หรือสถานะอื่นใดก็ตาม พึงได้รับสิทธิ เสมอเหมือนกันหมด
2. เด็กพึงได้รับการปกป้อง เพื่อที่จะสามารถมีพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จิตวิญญาณ และสังคม อย่างอิสระและมีความเป็นปัจเจกบุคคล
3. เด็กพึงได้รับการระบุชื่อและเชื้อชาตินับแต่เกิด
4. เด็กพึงมีพัฒนาการที่ดี ซึ่งครอบคลุมการได้รับอาหารเพียงพอ การมีที่อยู่อาศัย การสันทนการ และการดูแลสุขภาพ
5. เด็กที่มีความพิการไม่ว่าจะเป็นทางกาย สติปัญญา หรืออารมณ์ พึงได้รับการรักษา การให้ความรู้ และการดูแลสอดคล้องกับความต้องการนั้น
6. เด็กพึงได้อยู่ในบรรยากาศของความรัก ความปรองดองอยู่ในครอบครัวของตน โดยเฉพาะความรัก การดูแล และความเอาใจใส่ จักต้องขยายไปสู่เด็กกำพร้าและเด็กยากจน
7. เด็กพึงได้รับการศึกษาที่ไม่ต้องเสียเงิน และมีโอกาสของการเล่น การสันทนการ และการที่จะพัฒนาพรสวรรค์ของตน
8. เด็กควรเป็นบุคคลแรกที่ได้รับการปกป้องในทุกสภาวะการณ์ที่คับขัน
9. เด็กควรได้รับการปกป้องจากการกระทำในทุกๆ รูปแบบที่แสดงถึง การละเลย การปราศจากความเมตตา และการเอารัดเอาเปรียบ เด็กไม่ควรจะถูกกว่าจ้างให้ประกอบอาชีพที่เป็น อันตราย หรือก่อนถึงวัยอันสมควร

10. เด็กไม่ควรถูกกีดกันหรือแบ่งแยกโดยเชื้อชาติหรือศาสนา ทุกแห่งที่เด็กอยู่ควรเป็นสิ่งแวดล้อมที่สันติและมีความเป็นมิตร

1.3.1 บัญญัติจรรยาบรรณการพยาบาลของ สภาการพยาบาลระหว่างประเทศ (ลออ หุตางกูร. 2530 :18)

1. หน้าที่รับผิดชอบเบื้องต้นของพยาบาล ครอบคลุม 4 ด้าน คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันความเจ็บป่วย การฟื้นฟูสุขภาพ และการบรรเทาความทุกข์ทรมาน
2. ความต้องการการพยาบาลเป็นสิ่งสากล ภายใต้บริการพยาบาล ที่มุ่งการมีชีวิตความเป็นเอกบุคคลและสิทธิของบุคคล การให้บริการพยาบาลจะต้องไม่ถูกจำกัดด้วยเชื้อชาติ สัญชาติ เผ่าพันธุ์ วรรณะ สีผิว เพศ อายุ นโยบายทางการเมือง หรือฐานะอื่นใดทางสังคม
3. พยาบาลพึงให้บริการดูแลสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยมีการประสานงานการให้บริการร่วมกับบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3.1.1 พยาบาลกับประชาชน

1. หน้าที่รับผิดชอบประการแรกของพยาบาล คือ หน้าที่ที่มีต่อประชาชนที่ต้องการบริการพยาบาลดูแล
2. พยาบาลในฐานะผู้ให้การพยาบาลดูแล จะต้องเคารพในความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคล
- 3 พยาบาลพึงเก็บรักษาความลับของผู้ป่วย และมีพิจารณาที่ดีในการถ่ายทอดเรื่องราวเหล่านั้น

1.3.1.2 พยาบาลกับการประกอบวิชาชีพ

1. พยาบาลพึงมีความรับผิดชอบโดยส่วนตัวในการปฏิบัติการพยาบาล และดำรงรักษาความสามารถทางการปฏิบัติการพยาบาล ด้วยการหมั่นศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
2. พยาบาลพึงดำรงรักษาให้การปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมาตรฐานสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ภายใต้สถานการณ์จริงหนึ่งๆ
3. พยาบาลพึงใช้พิจารณา ในการที่จะยอมรับและมอบหมายความรับผิดชอบใดๆ โดยคำนึงถึงศักยภาพของบุคคลเป็นสำคัญ

4. พยาบาลเมื่ออยู่ในบทบาทแห่งวิชาชีพ พึงรักษา
มาตรฐานความประพฤติปฏิบัติตนอยู่ตลอดเวลา ในอันที่จะเป็นการสะท้อนถึงเกียรติภูมิของวิชาชีพ

1.3.1.3 พยาบาลกับสังคม

พยาบาลพึงรับผิดชอบร่วมกับประชาชน ในการ
สร้างสรรค์และส่งเสริมกิจกรรมที่สนองตอบต่อความต้องการทางสุขภาพและทางสังคมของชุมชน

1.3.1.4 พยาบาลกับผู้ร่วมงาน

1. พยาบาลพึงรักษาสัมพันธภาพเพื่อการประสานงานทั้ง
กับบุคคลภายในและภายนอกวงการวิชาชีพพยาบาล
2. พยาบาลพึงกระทำการอันสมควรเพื่อความปลอดภัย
ของบุคคล เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นอาจได้รับอันตรายจากบริการสุขภาพซึ่งกระทำโดยเพื่อนร่วมงานใน
วิชาชีพพยาบาลหรือบุคคลากรอื่น

1.3.1.5 การพยาบาลกับวิชาชีพการพยาบาล

1. พยาบาลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดและดำเนินการ
ให้การประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการศึกษาทางการพยาบาลเป็นไปตามมาตรฐานที่
พึงประสงค์
2. พยาบาลพึงมีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาองค์
ความรู้แห่งวิชาชีพการพยาบาล
3. พยาบาลพึงมีส่วนร่วมในการสร้างและธำรงความ
เสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคมในบรรยากาศการประกอบวิชาชีพพยาบาล โดยกระทำผ่านทาง
องค์การวิชาชีพของตน

1.3.2 จรรยาบรรณพยาบาล ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2528

1.3.2.1 จรรยาบรรณการพยาบาลต่อประชาชน

1. ประกอบอาชีพด้วยความมีสติตระหนักในคุณค่าและ
ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
2. ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค ในสิทธิ
มนุษยชน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพของบุคคล
3. ละเว้นการปฏิบัติที่มีอคติและการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อ
ประโยชน์ส่วนตัว

4. เก็บรักษาเรื่องส่วนตัวของผู้รับบริการไว้เป็นความลับ
เว้นแต่ด้วยความยินยอมของผู้นั้น หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

5. พึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ ความรู้ความสามารถอย่าง
เต็มที่ในการวินิจฉัยและการแก้ปัญหา

6. พึ่งปกป้องอันตรายอันจะมีผลต่อสุขภาพอนามัยของ
ประชาชน

1.3.2.2 จรรยาบรรณการพยาบาลต่อสังคมและประเทศชาติ

1. พึ่งประกอบกิจแห่งวิชาชีพให้สอดคล้องกับนโยบายที่
เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน

2. พึ่งรับผิดชอบร่วมกับประชาชนในการริเริ่มสนับสนุน
กิจกรรมที่ก่อให้เกิดสันติสุขและยกระดับคุณภาพชีวิต

3. พึ่งอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเทศชาติ

4. พึ่งประกอบวิชาชีพ โดยมุ่งส่งเสริมความมั่นคงของ
ชาติ ศาสนา และสถาบันกษัตริย์

1.3.2.3 จรรยาบรรณการพยาบาลต่อวิชาชีพ

1. พึ่งตระหนักและถือปฏิบัติในหน้าที่ความรับผิดชอบ
ตามหลักการแห่งวิชาชีพการพยาบาล

2. พัฒนาความรู้และวิธีปฏิบัติให้ได้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ

3. พึ่งศรัทธาสนับสนุน และให้ความร่วมมือในกิจกรรม
แห่งวิชาชีพ

4. พึ่งสร้างและธำรงไว้ ซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการ
ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

5. พึ่งเผยแพร่ชื่อเสียง และคุณค่าแห่งวิชาชีพให้เป็นที่
ปรากฏแก่สังคม

1.3.2.4 จรรยาบรรณการพยาบาลต่อ ผู้ร่วมวิชาชีพ และผู้ประกอบ

วิชาชีพอื่น

1. ให้เกียรติเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้ร่วมวิชาชีพ

และผู้อื่น

2. เห็นคุณค่า และยกย่องผู้มีความรู้ความสามารถใน

ศาสตร์สาขาต่างๆ

3. พึงรักษาไว้ ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานทั้งภายในและภายนอกวิชาชีพ
 4. ยอมรับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และชักนำให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร
 5. พึงอำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติการกิจอันชอบธรรม
 6. ละเว้นการส่งเสริม หรือปกป้องผู้ประพฤติผิดเพื่อผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้น
- 1.3.2.5 จรรยาบรรณการพยาบาลต่อตนเอง
1. ประพฤติตนและประกอบกิจแห่งวิชาชีพโดยถูกต้องตามกฎหมาย
 2. ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
 3. ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในด้านการประกอบกิจแห่งวิชาชีพและส่วนตัว
 4. ใฝ่รู้พัฒนาแนวคิดให้กว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง
 5. ประกอบกิจแห่งวิชาชีพด้วยความเต็มใจและเต็มกำลังความสามารถ
 6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีสติรอบรู้ เชื่อมั่นและมีวิจารณญาณอันรอบคอบ

1.5 มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม

การปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นการปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งอาจใช้มาตรฐานการปฏิบัติพยาบาลอนามัยแม่และเด็ก ซึ่งกำหนดโดย แผนกปฏิบัติการพยาบาลอนามัยแม่และเด็ก สมาคมพยาบาลอเมริกันเป็นแนวทาง ดังนี้

มาตรฐานที่ 1

พยาบาลพึงช่วยเหลือเด็กและบิดามารดาในการบรรลุและดำรงภาวะสุขภาพสูงสุด

มาตรฐานที่ 2

พยาบาลพึงช่วยเหลือครอบครัวในอันที่จะบรรลุและดำรงความสมดุลระหว่างความต้องการเจริญเติบโตและพัฒนาการส่วนบุคคล ของรายสมาชิกในครอบครัวและการทำหน้าที่สูงสุดของครอบครัว

มาตรฐานที่ 3

พยาบาลพึงปฏิบัติการพยาบาลกับเด็กที่เจ็บป่วยและครอบครัวที่อยู่ในภาวะเสี่ยงเพื่อที่จะป้องกันปัญหาพัฒนาการและสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้น

มาตรฐานที่ 4

พยาบาลพึงส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อม ที่ปลอดภัยอันตรายเพื่อเอื้อต่อการเจริญพันธุ์ การเจริญเติบโตและพัฒนาการ การมีสุขภาพดี และการฟื้นฟูสภาพจากความเจ็บป่วย

มาตรฐานที่ 5

พยาบาลพึงค้นหาการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพและความเบี่ยงเบนของสุขภาพโดยเทียบจากระดับพัฒนาการที่เหมาะสมสูงสุด

มาตรฐานที่ 6

พยาบาลต้องปฏิบัติการพยาบาลและการรักษาที่เหมาะสมอันเอื้อต่อการมีชีวิตรอดและการฟื้นคืนสภาพจากความเจ็บป่วย

มาตรฐานที่ 7

พยาบาลต้องช่วยผู้รับบริการและครอบครัวในการทำความเข้าใจและเผชิญได้กับสภาวะการณ์ต่างๆ ของพัฒนาการและความบอบช้ำ ในช่วงเจ็บป่วย ตั้งครรภ์ เลี้ยงบุตรและวัยเด็ก

มาตรฐานที่ 8

พยาบาลจะต้องดำรงกลวิธี ที่จะเข้าถึงและมีการให้บริการสุขภาพที่มีอยู่อย่างเพียงพอ

มาตรฐานที่ 9

พยาบาลจะต้องปรับปรุงการปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ให้ดีขึ้น โดยอาศัยการประเมินผลจากการปฏิบัติงาน การศึกษา และการวิจัย

1.6 ความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย แม้ว่าจะไม่ได้มีการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไว้ แต่ก็มีผู้อาวุโสในวงการพยาบาลไทยได้ระบุความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่ดีว่า จะต้องมีความเสียสละ อดทน อดกลั้น มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรมจริยธรรม อ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งเป็นคุณลักษณะตามค่านิยมของสังคมไทย

คุณอุดม สุภาไตร และ สมจิตต์ กาญจนโกสิน (2535 : 37-39) ก็ได้สรุป ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ตามความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลไว้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไป มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม มีวิญญูณของวิชาชีพการพยาบาล ขยัน อดทน หน้าที่เต็มใจเข้มแข็งใฝ่หาความรู้ แคล่วคล่องว่องไว กิริยามารยาทสุภาพ นุ่มนวล อ่อนโยน ท่วงทีสง่าผ่าเผย วาจาไพเราะชวนฟัง รักความสะอาด แต่งกายสะอาด
2. มีความรู้ สามารถให้บริการพยาบาลที่ดี มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีศิลปะในการปฏิบัติการพยาบาล รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล สามารถนำศาสตร์ต่างๆ เช่น พฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาใช้ในการให้บริการพยาบาล คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
3. สามารถติดต่อให้ความร่วมมือประสานงานกับบุคคล กลุ่มบุคคล ทั้งในทีมงานทางการพยาบาลและทีมสุขภาพได้ดี เป็นสื่อกลางให้แก่ผู้ป่วย ผู้รับบริการและครอบครัว
4. มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี กล้าแสดงความคิดเห็น
5. เป็นตัวอย่างของผู้มีอนามัยที่ดี
6. สามารถสอน ให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
7. สามารถถ่ายทอดความรู้ทางการพยาบาลให้แก่ผู้ร่วมงานในทีมงานทางการพยาบาล และนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการงานที่ปฏิบัติอยู่ได้ดี
8. เป็นทั้งผู้ให้คำปรึกษาที่ดีและรู้จักติดต่อขอความช่วยเหลือหรือขอคำปรึกษาแนะนำเมื่อมีความจำเป็น
9. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของสังคมมองสังคมในด้านดี มีเพื่อนฝูงมาก มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

10. เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและประพฤติตนโดยยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือผู้รับบริการโดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ชนชั้น เพศ วัย วรรณะ ความเชื่อในศาสนา หรือลัทธิการเมืองใด ๆ

11. สามารถวางแผน จัดดำเนินการทางการพยาบาลและงานสาธารณสุขมูลฐาน

12. สามารถร่วมทำวิจัยและทำการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนางานให้ดีขึ้น

13. รู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ปัจจัยด้านวิชาชีพ อันได้แก่ ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ บทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรม จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม และความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมตามที่ได้กล่าวมา เป็นสิ่งที่พยาบาลกุมารเวชกรรมจะต้องให้การตระหนักและยึดถือ นำมาเป็นหลักในการปฏิบัติ เพื่อสะท้อนให้เกิดภาพลักษณ์อันเป็นความสามารถและคุณลักษณะที่ดีของพยาบาลกุมารเวชกรรมต่อไป

2. ปัจจัยด้านสังคม

สังคมมีความคาดหวังต่อพยาบาลว่า พยาบาลมักจะเป็นจุดของการส่งเสริมสังคม (คุณอุดม สุภาไทร และสมจิตต์ กาญจนโกสิน, 2536 : 35) เพราะพยาบาลต้องดูแลคนทุกคน ต้องปฏิบัติงานใกล้ชิด และมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบผู้รับบริการตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงาน กับญาติมิตรของผู้รับบริการ และประชาชนทั่วไปในชุมชน ปัจจัยด้านสังคมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นตัวกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ปัจจัยด้านสังคมที่เป็นความคาดหวังของสังคม อันได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพและประชาชนทั่วไป ที่มีต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความคาดหวังของผู้รับบริการต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

พรจันท์ สุวรรณชาติ (2535 : 524-525) ได้สรุปความคาดหวังของผู้รับบริการ ตามความคิดเห็นของนักวิชาการ ที่ได้ทำการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้รับบริการ เกี่ยวกับคุณภาพการ

ปฏิบัติการพยาบาล ไว้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ สามารถให้ความมั่นคงปลอดภัยและเอาใจใส่ผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอ
2. ผู้ให้บริการมีคุณสมบัติส่วนตัวเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้รับบริการประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในการวางแผนการพยาบาล และต้องการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและแผนการรักษาของตนเอง
4. ผู้รับบริการประสงค์ที่จะได้รับความช่วยเหลือเมื่อต้องการ และในบางโอกาสต้องการที่จะสงวนและดำรงความเป็นอิสระแก่ตนเอง ในการนี้จึงคาดหวังว่าผู้ให้บริการจะสามารถสนองความต้องการนี้ได้ตามความเหมาะสม
5. ผู้ให้บริการพยาบาล ให้การยอมรับผู้รับบริการในฐานะเป็นบุคคลและตระหนักถึงสิทธิของผู้รับบริการอยู่เสมอ
6. ผู้รับบริการมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ยังมีความเป็นอิสระแก่ตนในการพึ่งตนเองได้ จึงคาดหวังรับบริการพยาบาลที่มุ่งเน้นให้ผู้รับบริการและครอบครัวได้ดูแลช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุดและโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

คุณอุดม สุภาไตร และสมจิตต์ กาญจนโกสิน (2535 : 37-38) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาลตามความคาดหวังของผู้รับบริการไว้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไป ในภาพพจน์ของผู้ป่วยมักคาดหวังให้พยาบาลมีลักษณะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทั้งทางกายและจิตใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส กระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว กิริยามารยาทสุภาพนุ่มนวล อ่อนโยน พุดจาไพเราะชวนฟัง
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการต้อนรับที่ดี สามารถตอบข้อซักถามของผู้ป่วยและมีการแนะนำให้รู้จักสถานที่ และการปฏิบัติตนเมื่อผู้ป่วยต้องเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล
3. มีความรู้ สามารถทำการพยาบาลอย่างมีทักษะ ต้องคอยดูแลช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้ทุกอย่างที่ถูกต้อง
4. ทำหน้าที่ประสานงานกับแพทย์ในการรักษาพยาบาล
5. คอยปกป้องมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย ระหว่างที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล
6. สามารถช่วยคลายความทุกข์ ความวิตกกังวลได้ เช่น อยากให้เป็นเพื่อนคุยยามเหงา หรือว่าเหว่ คอยปลอบประโลมใจเมื่อมีความทุกข์ใจ
7. สามารถเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเรื่องของครอบครัวและอื่นๆ

8. สามารถเก็บเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับผู้ป่วยหรือครอบครัวไว้เป็นความลับได้
 9. ผู้ป่วยหวังอยู่เสมอว่า พยาบาลต้องเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา มีน้ำใจ เสียสละ ขยันอดทน มีความยุติธรรม ขอมรับนับถือในความเป็นมนุษย์และทำงานเพื่อมนุษยธรรม
- นอกจากนี้ ลออ หุตางกูร (2536 : 2) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ส่งผลให้การพยาบาลมีคุณภาพในทัศนะของผู้รับบริการไว้ว่า พยาบาลจะต้องมีมารยาท และอัธยาศัยอันดี ให้เกียรติแก่ผู้รับบริการ บอกกล่าวเพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจและร่วมมือในการรักษาพยาบาล เอาใจใส่ เอื้ออาทร ให้ข้อมูลความรู้ที่จำเป็นต่อการปรับและรักษาคุณภาพ ทำให้มีความเข้าใจ อบอุ่นใจ และคลายกังวล

2.2 ความคาดหวังของผู้ร่วมงาน ต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ในการปฏิบัติงาน พยาบาลกุมารเวชกรรมต้องเกี่ยวข้องและติดต่อประสานงานกับบุคคลหลายฝ่าย เช่น นักเทคนิคการแพทย์ นักกายภาพบำบัด โภชนากร เภสัชกร โดยมีแพทย์เป็นผู้ร่วมงานที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในด้านบทบาทการให้บริการสุขภาพแก่สังคม (ฟาริดา อิบราฮิม. 2524 : 56) ตามทัศนะของแพทย์ได้ให้ความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ไว้ว่า พยาบาลกุมารเวชกรรมควรมีความรู้ในด้านวิชาการ รวดเร็ว มีทักษะ และผลงานเรียบร้อย มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับบริการ และศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (กัลยา พัฒนศรี. 2524 : 276)

จอมจักร จันทรสกุล (2522 : 34-35) ก็ได้คาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ มีเหตุผลและความแม่นยำ
2. มีความสุภาพอ่อนโยน สงบเสถียร พุดจาไพเราะ เรียบร้อย ยิ้มแย้ม แจ่มใส
3. รักความสะอาด
4. มีความอดทน
5. มีความเสียสละแม้แต่ความสุขส่วนตัว
6. ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยลำบาก
7. ไม่เห็นแก่ชั้นวรรณะ
8. รู้จักเก็บอารมณ์โกรธ ไม่แสดงออกแม้ทางวาจาและใจ
9. เป็นผู้ที่มีจิตใจกอร์ปด้วยความเมตตากรุณาและสงสาร

10. มีความอ่อนน้อมและถ่อมตนตามวิถี วัฒนธรรม คุณวุฒิ และชาติวุฒิ
11. เป็นผู้มีความละเอียดหรือเคร่งครัดต่อการกระทำผิดทั้งในที่ลับและที่แจ้ง
12. มีความสามัคคี
13. พยายามหาความรู้ปรับปรุงตนเองและร่วมงานอยู่เสมอ
14. เป็นนักสังเกตที่ดี
15. เฉลียวฉลาด รอบรู้ ทนต่อเหตุการณ์
16. สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยความสามารถ
17. ปฏิบัติและสนใจต่อหน้าที่การงานของตนอย่างสม่ำเสมออย่างมีระเบียบวินัย
18. ทำหน้าที่เป็นบิดามารดาได้

นอกจากนี้ ลออ นุตากร (2536 : 2) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ส่งผลให้การพยาบาลมีคุณภาพตามความมุ่งหวังของแพทย์ว่า พยาบาลควรมีมารยาทและอัธยาศัยดี มีความรู้ความสามารถในงานดีมาก มีความรับผิดชอบสูง ร่วมมือและประสานงานดี

2.3 ความคาดหวังของผู้บริหารสถานบริการสุขภาพต่อความสามารถและคุณลักษณะ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพ มีความคาดหวังต่อพยาบาลกุมารเวชกรรมไม่เพียงแต่ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังคาดหวังถึงความสามารถและคุณลักษณะส่วนตัวของพยาบาล

พรจันทร์ สุวรรณชาติ (2535 : 529 –530) ได้สรุปความคาดหวังของผู้บริหารสถานบริการสุขภาพต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ดังนี้

1. เป็นผู้ร่วมงานที่ดี
2. มีความสุภาพ อ่อนโยน พุดจาไพเราะ เรียบร้อย อดทน อารมณ์มั่นคง และเสียสละเวลาที่เป็นความสุขส่วนตัวให้กับงานได้
3. มีความเข้าใจผู้ป่วย พยาบาลควรมีความเข้าใจ ให้การปลอบใจและเห็นใจ
4. เป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ
5. มีการพัฒนาตนเองและร่วมงานอยู่เสมอ
6. มีการสังเกตที่ดี มีไหวพริบดี เฉลียวฉลาดรอบรู้ทนต่อเหตุการณ์สามารถ ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

7. เป็นผู้มีระเบียบวินัย

8. สามารถช่วยเหลืองานที่ไม่ได้เป็นภารกิจในความรับผิดชอบ โดยการตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นสำคัญ

2.4 ความคาดหวังของประชาชนทั่วไปต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (อ้างอิงมาจาก ทัศนาศา นุญทอง, 2535 : 208-209) ได้ทำการสำรวจความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อพยาบาลและ บริการพยาบาล ซึ่งสามารถสรุปในส่วนที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมได้ ดังนี้

1. มีความรู้ สังคมคาดหวังให้พยาบาลเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีความชำนาญ และสามารถนำความรู้ไปใช้กับผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการในด้านสุขภาพได้

2. มีความเป็นกันเอง

3. มีความเข้าใจผู้ป่วย พยาบาลควรมีความเข้าใจ ให้การปลอบใจและเห็นใจ

4. มีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการแต่งกายสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย คล่องตัว กระฉับกระเฉง สีหน้าไม่บึ้งตึงคร่ำครวญ มีความสุภาพ มั่นใจในตนเอง มีอารมณ์ขัน รอบคอบ และสามารถตัดสินใจได้อย่างเฉียบพลัน

5. มีวาจาที่ถูกต้องและเหมาะสม พูดในสิ่งที่มีความจริงถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเวลา เป็นคำพูดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟังและผู้อื่น ให้ความสบายใจ ก่อให้เกิดความปิติ เกิดกำลังใจ

6. มีจริยธรรมและคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น ความรับผิดชอบ และ ยุติธรรม

ปัจจัยด้านสังคมเป็นความคาดหวังของสังคม อันได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหาร สถานบริการสุขภาพ และประชาชนทั่วไป ที่มีต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อ การกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม เมื่อใดที่ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นไปตามที่ สังคมคาดหวัง ปัญหาความขัดแย้งก็จะไม่เกิดขึ้น และส่งผลดีต่อความก้าวหน้าทางวิชาการของวิชาชีพการพยาบาล

การกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

จากการวิจัยของเบิร์นส์, ลาไพน์, และแอนดรู (Burns, Lapine & Andrews.1978 : 286-290) พบว่าพยาบาลที่ได้รับการฝึกอบรมให้เป็นพยาบาลเวชปฏิบัติ ในสาขาการพยาบาลกุมารเวชกรรม มีความสามารถและคุณลักษณะเปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีการขยายบทบาท จึงกล่าวได้ว่า บทบาทเป็นตัวหลักที่สำคัญในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะ ผู้วิจัยจึงนำบทบาทของพยาบาล ซึ่งเป็นหัวข้อในปัจจัยด้านวิชาชีพมาเป็นตัวหลัก ในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ออกเป็นรายด้าน

จากการนำบทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรมมาวิเคราะห์ สามารถกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมได้ เป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ความสามารถและคุณลักษณะด้านนี้ ครอบคลุมบทบาทของพยาบาลวิชาชีพใน 6 บทบาท คือ บทบาท ผู้ให้บริการพยาบาล บทบาทครู บทบาทผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทผู้ให้การดูแลปกป้องผู้รับบริการ บทบาทผู้จัดการรายกรณี และบทบาทผู้ประสานด้านศาสนาและวัฒนธรรม โดยความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จะสอดคล้องสัมพันธ์กับลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม ความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม และได้นำความคาดหวังของผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพ และประชาชนทั่วไปที่มีต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ในการเป็นผู้ให้บริการพยาบาลมาใช้ประกอบในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะในรายละเอียด 2) ด้านการเป็นผู้นำ ความสามารถและคุณลักษณะด้านนี้ครอบคลุมบทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรมใน 4 บทบาท คือ บทบาทผู้นำ บทบาทผู้เปลี่ยนแปลง บทบาทผู้ร่วมงาน และบทบาทที่ปรึกษา นอกจากนี้ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ ย่อมต้องการบุคคล ที่มีความสามารถและคุณลักษณะของผู้นำมาเป็นผู้ปฏิบัติ และยังเป็นความคาดหวังของสังคมที่ต้องการให้พยาบาลกุมารเวชกรรม มีความสามารถและคุณลักษณะของการเป็นผู้นำ 3) ด้านบริหารจัดการ ความสามารถและคุณลักษณะด้านนี้ ครอบคลุมบทบาทของพยาบาลกุมารเวชกรรมใน 3 บทบาท คือ บทบาทนักบริหารจัดการ บทบาทผู้ประเมินคุณภาพการพยาบาลและบทบาทผู้ติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ยังเป็นความคาดหวังของวิชาชีพและสังคม ที่ต้องการให้พยาบาลกุมารเวชกรรมมีความสามารถและคุณลักษณะของนักบริหารจัดการ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี 4) ด้านการวิจัย ความสามารถและคุณลักษณะด้านนี้ แสดงถึงบทบาทนักวิจัยของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งยังเป็นความ

คาดหวังของวิชาชีพที่มุ่งให้พยาบาลกุมารเวชกรรม มีความสามารถและคุณลักษณะด้านนี้เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา และพัฒนาการพยาบาลให้มีคุณภาพมากขึ้น

และจากคำกล่าวของ ฟาริดา อิบราฮิม (2535 : 276) ที่ว่าพยาบาลทุกคนมีทรัพยากรที่ดีในตัวอยู่เป็นพื้นฐาน คือความขยัน ความอ่อนโยน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ ซึ่งวิชาชีพได้ปลูกฝังจนเกิดเป็นนิสัย จึงกล่าวได้ว่าพยาบาลมีคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลอันเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่น อันเกิดจากการได้รับการปลูกฝัง ชัดเจน ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วิชาชีพ อีกทั้งคุณลักษณะดังกล่าวยังเป็นคุณลักษณะทั่วไป ที่เป็ความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาล (คุณอุดม สุภาไตร และ สมจิตต์ กาญจนโกสิน. 2535 : 37) ผู้วิจัยจึงกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมขึ้นอีก 1 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นความสามารถและคุณลักษณะที่สำคัญ อีกด้านหนึ่งที่สามารถส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และความสำเร็จในการปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ในการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย โดยนำลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม ความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ซึ่งเป็นหัวข้อในปัจจัยด้านวิชาชีพ และความคาดหวังของผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพและประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นหัวข้อในปัจจัยด้านสังคม มาใช้ประกอบในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นรายละเอียดในแต่ละด้าน ความสามารถและคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวนับว่าเป็นความสามารถและคุณลักษณะที่จำเป็น สำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม และมักเป็นคุณลักษณะที่นำไปใช้ ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Stalker, Kornblith, Lewis & Parker. 1986 : 13) เนื่องจากสามารถส่งผลให้การปฏิบัติงานของพยาบาลกุมารเวชกรรมมีประสิทธิภาพ และมีคุณค่าต่อผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน องค์กร และวิชาชีพการพยาบาล

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

1. คุณสมบัติที่สำคัญของการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยจะต้องให้ความสำคัญ ในคุณสมบัติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะที่สร้างขึ้น อันหมายถึงแบบประเมินมีลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างครบถ้วน ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะมีดังต่อไปนี้ (Abdellah & Levine. 1979 : 345)

1.1 ความเที่ยงตรง (validity) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินที่สามารถวัดความสามารถและลักษณะที่ต้องการวัด ได้ตรงตามความสามารถและลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความเที่ยงตรงแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity)

1.2 อำนาจจำแนก (discrimination) หมายถึง ความสามารถของแบบประเมินที่สามารถจำแนก ให้เห็นความแตกต่างกันของความสามารถและคุณลักษณะที่ต้องการประเมิน และเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง หรือสามารถจำแนกคุณลักษณะของผู้ถูกประเมินได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรนั่นเอง

1.3 ความเชื่อมั่น (reliability) หมายถึง คุณสมบัติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะมีระดับของความคงที่แน่นอนในการประเมิน เมื่อมีการประเมินความสามารถและคุณลักษณะไปแล้ว และมีการประเมินซ้ำอีกก็จะได้ผลเหมือนเดิมหรือใกล้เคียงของเดิม อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นสมบูรณ์แบบร้อยละหนึ่งร้อยนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่เพื่อเป็นหลักประกันว่าแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูง วัลยา คุโรปรกรณ์พงษ์ (2536 : 223) ได้ให้แนวปฏิบัติในการดำเนินการสร้างดังนี้

1.3.1 เขียนข้อความที่จะใช้ประเมินให้ชัดเจนไม่คลุมเครือ และเป็นข้อความที่ไม่ยาวจนเกินไป เนื่องจากแบบประเมินมีข้อความยาวมากเกินไปอาจทำให้ค่าความเที่ยงตรงลดลง

1.3.2 เขียนข้อความให้มีจำนวนมากข้อไว้ก่อน เนื่องจากแบบประเมินที่มีข้อคำถามมากจะเชื่อถือได้มากกว่าแบบประเมินมีข้อคำถามน้อย การมีคำถามยิ่งมากคะแนนรวมที่ได้ก็จะยิ่งใกล้เคียงความเป็นจริง

1.3.3 ถ้ามีข้อความหรือคำใด จำเป็นต้องใช้คำอธิบายประกอบก็ให้เขียนไว้อย่างชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกัน

2. ขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (delphi technique) ร่วมกับเทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามวิธีของเธอร์สตันและของลิเคิร์ต (Likert method) ซึ่งการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามวิธีของลิเคิร์ตในปัจจุบันค่อนข้างเป็นที่นิยม และพบบ่อยที่สุดในการวิจัยทางการพยาบาล (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2536 : 275) โดยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้ดังนี้

2.1 ตั้งวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการกำหนดว่าต้องการประเมินความสามารถและคุณลักษณะของใคร

2.2 กำหนดโครงสร้าง (construct) ของความสามารถและคุณลักษณะที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน ซึ่งสามารถกำหนดได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวถึงเรื่องนั้นๆ ดังนี้ (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2536 : 283)

2.2.1 โครงสร้างหรือประเด็นที่สนใจ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง หรือมีตัวแปรอะไรบ้าง และนิยามศัพท์ของตัวแปรที่ต้องการประเมินเป็นอย่างไร

2.2.2 ต้องการประเมินใคร เรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร

2.3 สร้างข้อความตามโครงสร้างที่กำหนด ซึ่งการสร้างข้อความในแต่ละหัวข้อนั้นควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องในหัวข้อเหล่านั้น นั่นคือจะต้องสร้างข้อความให้ครอบคลุมความสามารถและคุณลักษณะในแต่ละด้านตามที่ได้กำหนดไว้ และ เอ็ดเวิร์ด (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2536 : 283 อ้างมาจาก Edward, 1957) ก็ได้กล่าวไว้ว่า จำนวนข้อความที่สร้างครั้งแรกในแต่ละหัวข้อของสิ่งที่นักวิจัยจะประเมินควรมีประมาณ 30 ข้อความขึ้นไป เพราะจะต้องเลือกข้อความให้เหลือ 20-25 ข้อความ

2.4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ เป็นผู้ตรวจสอบ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาซึ่งวิลาวัณย์

พิเชียรเสถียร (2532 : 16-25) และเพชรน้อย สิงห์ช่างชัย (2529 : 11-20) ได้กล่าวถึงเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายไว้ พอสรุปได้ดังนี้

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย เป็นเทคนิคการสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนได้รับข่าวสารและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญระหว่างกัน โดยไม่มีการเผชิญหน้ากันโดยตรงเพื่อหลีกเลี่ยงอิทธิพลที่มีต่อกัน คำว่าผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้มีทักษะหรือผู้ที่เคยลงมือปฏิบัติงานใดๆ จนได้ผลดีเป็นที่ประจักษ์ชัด หรือผู้ที่มีทักษะเชิงวิทยาศาสตร์ในวิชาชีพ ที่มีพยานประจักษ์ชัดว่าได้ปฏิบัติการในวิชาชีพจนได้รับผลสำเร็จดี หรือเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝน มีความรู้ความชำนาญเป็นเลิศในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการวิจัยแบบเดลฟายควรมีตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป เพื่อลดความคลาดเคลื่อนให้น้อยที่สุด เท่ากับ 0.02 สำหรับวิจัยทางการพยาบาลมีการนำเทคนิคเดลฟายมาใช้ เพื่อการพัฒนาเครื่องมือและการสร้างมาตรฐานการพยาบาล

ลักษณะของการวิจัยแบบเดลฟาย

1. เป็นการวิจัยที่อาศัยวิธีการรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้นๆ
2. การวิจัยในเรื่องที่ยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เทคนิคเดลฟายจะช่วยได้ดีมาก
3. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเลือกให้เข้าร่วมวิจัยจะไม่ทราบเลยว่าผู้ใดบ้างที่ร่วมอยู่ในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิครั้งนี้ เพื่อขจัดอิทธิพลของกลุ่ม
4. การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็น 3-4 รอบ หรือจนกว่าจะได้คำตอบที่ชัดเจน กระทั่งรัด
5. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติเข้ามาช่วยซึ่งโดยทั่วไปมักใช้ค่ามัธยฐาน (median) และค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ (interquartile range) ในการจำกัดคำตอบ และช่วยในการยืนยันว่าความคิดเห็นในคำตอบรอบสุดท้ายของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒินั้นเป็นตัวแทนคำตอบของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

การนำเทคนิคเดลฟายมาใช้ในการวิจัย เพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะรวม 3 รอบโดยดำเนินการดังนี้

รอบที่ 1 ส่งแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในแต่ละข้อความพร้อมทั้งพิจารณาในเรื่องความครอบคลุมของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะแต่ละด้านและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

รอบที่ 2 ส่งแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ ที่ผ่านการคัดเลือกข้อความ และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อจัดอันดับความสำคัญของแต่ละข้อความ ได้แบ่งอันดับความสำคัญออกเป็น 11 ระดับ

รอบที่ 3 ส่งแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ ที่แสดงคำมีพื้นฐาน ค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบอีกครั้ง ซึ่งอาจเป็นการยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

คำตอบในรอบที่ 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่ผ่านเกณฑ์ เพื่อนำมาพัฒนาและประเมินความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

6. ทำการหาคุณภาพของแบบประเมิน ดังนี้

6.1 นำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้จำนวนตัวอย่างมีการทดสอบประมาณ 80-100 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณและเวลาที่ มีอยู่สำหรับการวิจัย (วิลาวัณย์ พิเชิธรเสถียร, 2532:75)

6.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ความเชื่อมั่นของการสังเกต และเกณฑ์ปกติ

7. พัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ จะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญของแบบประเมิน และดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ ในการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยพัฒนาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดำเนินการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายและหาคุณภาพของแบบประเมิน เพื่อให้ได้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่มีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมงานงานวิจัย ไว้ดังนี้

1. งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมมีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

ไบเลย์ และ โฌร์ (Bailey & Chaus. 1969 : 320-329) ศึกษาบุคลิกลักษณะของ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนพยาบาลในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียจำนวน 241 คน ด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพของเอ็ดเวิร์ด ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาพยาบาลมีความต้องการต่างกับเกณฑ์ปกติ 8 ด้าน คือ มีความต้องการสูงกว่าในด้านความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น การขอความช่วยเหลือ การยกย่องผู้อื่น การมีมิตรสัมพันธ์ และมีความต้องการต่ำกว่าในด้านการพึ่งตนเอง การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การแสดงออก และการก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น

อาดัม และ ไคลน์ (Adom & Klein. 1970: 362-365) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในเซาท์คาโรไลนา จำนวน 50 คน มีอายุเฉลี่ย 19.5 ปี เพื่อนำไปใช้เตรียมบุคลากรพยาบาล ให้ก้าวไปเป็นพยาบาลที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพของเอ็ดเวิร์ด ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความต้องการสูงในด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจตนเอง และผู้อื่น การมีมิตรสัมพันธ์ การยอมรับผิด แต่มีความต้องการต่ำในด้านการก้าวร้าวหรือ รุกรานผู้อื่น การพึ่งตนเอง ความเป็นระเบียบ และการยกย่องผู้อื่น

เบิร์น, ลาไพน์ และแอนดรู (Burns, Lapine & Andrews. 1978 : 286-290) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะทางบุคลิกภาพของพยาบาลที่ได้รับการฝึกอบรมให้เป็นพยาบาลเวชปฏิบัติในสาขาการพยาบาลเด็ก จำนวน 125 คน ที่มหาวิทยาลัยนอร์ทอีสเทิร์น (Northeastern University) ในบอสตัน โดยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพของเอ็ดเวิร์ด ผลการวิจัย พบว่าเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะการแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก และการยืดหยุ่นผ่อนปรน มีความต้องการสูงขึ้นในด้านการขอความช่วยเหลือ และมีความต้องการต่ำลงในการมีอำนาจเหนือผู้อื่น

2. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

ปฏิพร บุญกล้า และคณะ (2526 :บทคัดย่อ) สร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลในด้านความมีจิตใจพร้อมที่จะเข้าสู่วิชาชีพ ทัศนคติต่อผู้ป่วย บุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล และ

ความคาดหวังต่อวิชาชีพรวม 85 ข้อ แบบวัดผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามทฤษฎี เฉพาะความตรงตามเนื้อเรื่อง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล จำนวน 10 คนเป็นผู้ตัดสิน หลังจากนั้นนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพยาบาลประจำการ นักศึกษาพยาบาล และนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 ได้แบบวัดที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล 359 ฉบับ เพื่อหา 1) ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งคะแนนเป็นกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ เมื่อคำนวณหาดัชนีอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้คัดข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นลบและค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.02 ออก คงเหลือข้อความที่นำมาสร้างเป็นแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพ พยาบาลจำนวน 60 ข้อความ

ปฏิพร บุญกล้า และคณะ (2530:บทคัดย่อ) พัฒนาแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยพัฒนาแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ฉบับที่ ปฏิพร บุญกล้า และคณะ สร้างขึ้นในปี 2526 เพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงทั้งความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และอำนาจจำแนก รวมทั้งศึกษาองค์ประกอบของแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาพยาบาล ซึ่งเข้าศึกษาในชั้นปีที่1 ในสถาบันการศึกษาพยาบาล 12 แห่ง รวม 1,007 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.93 มีความตรงเชิงจำแนกตามความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพการพยาบาล และความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการพยาบาล 2) อำนาจจำแนกของแบบวัดจากการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้เทคนิค 27% และใช้สถิติที (t-test) ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย พบว่าทุกข้อความมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ที่ระดับ .01 3) การวิเคราะห์องค์ประกอบ สกัดตัวประกอบโดยวิธีตัวประกอบสำคัญหมุนแกน ตัวประกอบแบบออร์โธโกนอล เพื่อให้ได้ตัวประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีแวนแมกซ์ พบว่าตัวประกอบสำคัญที่เป็นโครงสร้างของแบบวัดมี 4 ตัวประกอบ คือ ความมีจิตใจพร้อมที่จะเข้าสู่วิชาชีพ ทัศนคติต่อผู้ป่วย บุคลิกภาพของการเป็นพยาบาล และความคาดหวังต่อวิชาชีพ ซึ่งตรงกับสมมุติฐานของเกณฑ์ทัศนคติที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

ระจิตร นิคมรัฐ และคณะ(2535 : 19-26) ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความเมตตา กรุณา เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปลูกฝังคุณลักษณะด้านจริยธรรมให้กับนักศึกษา เพื่อก้าวไปเป็นพยาบาลวิชาชีพที่พร้อมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 392 คน ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความเมตตา กรุณาอยู่ในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ยกเว้นคุณลักษณะด้านความ รับผิดชอบ ที่ต่ำกว่าเกณฑ์

อวยพร ตันมูขยกุล และ เรมวดี นันทศุภวัฒน์ (2539 : 18-29) ใ้ศึกษาถึงความสามารถในการเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ ได้ศึกษาเชิงพรรณนาแบบเปรียบเทียบ มุ่งอธิบายความสามารถในการเป็นผู้นำของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 (พยบ.4) จำนวน 146 คน พยาบาลวิชาชีพที่เพิ่งเข้าศึกษาในหลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตชั้นปีที่ 1 (พยม. 1) จำนวน 56 คน และปีที่ 2 (พยม.2) จำนวน 30 คน การจัดกลุ่มแบบเจาะจง และเปรียบเทียบความสามารถในการเป็นผู้นำของนักศึกษา ทั้ง 3 กลุ่ม เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สร้างขึ้นจากแนวคิดภาวะผู้นำร่วมสมัย จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยบ.4 และพยม.1 ระบุเพื่อนร่วมชั้นเป็นกลุ่มที่ตนเอาใจเวลาร่วมด้วยมากที่สุด ส่วนนักศึกษาพยม.2 ระบุเพื่อนร่วมงาน ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเป็นผู้นำในกลุ่มที่ระบุของนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มจัดอยู่ในระดับสูง และไม่มีความแตกต่างกัน

นันทนา น้ำฝน และณอมศรี อินทนนท์ (2542 : 1-7) ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของ ผู้เข้าเรียนวิชาชีพการพยาบาลในด้านคุณลักษณะผู้ให้บริการ คุณลักษณะของนักบริหาร คุณลักษณะการเป็นผู้นำ และคุณลักษณะวิจัย โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลาย จำนวน 100 คน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ปีที่ 4 จำนวน 100 คน และนักศึกษาทั่วไปในสายวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 100 คน พบว่าคุณลักษณะทั้งหมด มีความสัมพันธ์สูงกับ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 และมีความสัมพันธ์ต่ำในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาทั่วไปในสายวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์

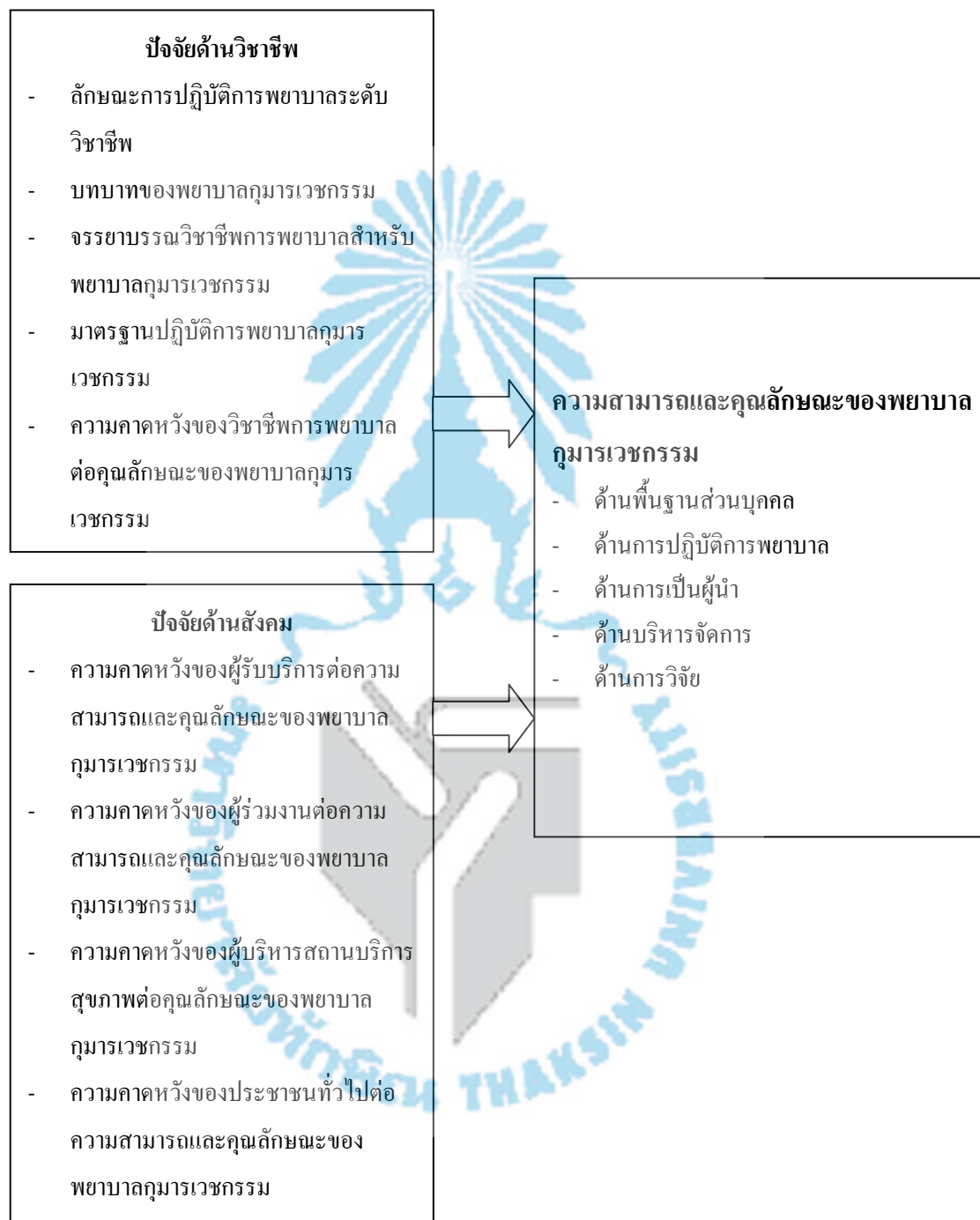
โสรัตน์ คณิงคิด (2542 : ง) ได้ศึกษาภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริง กับภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพในอุดมคติ ตามการรับรู้ ของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี และรวมทุกชั้นปี โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลบัณฑิตหลักสูตร 4 ปี จำนวน 360 คน ได้จากการสุ่มแบ่งชั้น ชั้นปีที่ 1 115 คน ในปี 2 91 คน ชั้นปีที่ 3 86 คน ชั้นปีที่ 4 68 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจริงและในอุดมคติ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริงของนักศึกษาพยาบาล รวมทุกชั้นปีอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละชั้นปีพบว่า ชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อยู่ในระดับดี ค่าคะแนนเฉลี่ยภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพในอุดมคติของนักศึกษาพยาบาลรวมทุกชั้นปี และแต่ละชั้น อยู่ในระดับดีมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างกับภาพลักษณ์ พยาบาลวิชาชีพในอุดมคติทั้งรวมทุกชั้นปี และแต่ละชั้นปี

กฤษฎา เขียววี (2543 : 43-44) ศึกษาถึงความสามารถในการจัดการการดูแลผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลอินทร์บุรี โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างประสบการณ์การ

ปฏิบัติงานในตำแหน่งกับความสามารถในการจัดการการดูแล ผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้าเวร กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลหัวหน้าเวรในหอผู้ป่วยต่างๆ ของโรงพยาบาลอินทร์บุรี ที่รับผู้ป่วยไว้ในความดูแลอย่างต่อเนื่อง จำนวน 73 คน พบว่า พยาบาล หัวหน้าเวร มีความสามารถในการจัดการดูแลผู้ป่วย ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในตำแหน่งมีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสามารถในการจัดการ การดูแลผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้าเวรนั้นคือ เมื่อพยาบาลหัวหน้าเวร มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มากขึ้น จะมีความสามารถในการจัดการการดูแลผู้ป่วยขึ้นด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าความสามารถและคุณลักษณะ ของพยาบาลวิชาชีพแต่ละสาขาเป็นคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากคุณลักษณะของบุคคล ในวิชาชีพอื่น ทั้งยังมีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการประกอบวิชาชีพ และส่งผล กระทบโดยตรงต่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน และความเจริญรุ่งเรืองของวิชาชีพพยาบาล การกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยอาศัยปัจจัยที่เป็นตัว กำหนด 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านวิชาชีพ ได้แก่ ลักษณะการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ บทบาท ของพยาบาลกุมารเวชกรรม จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลสำหรับพยาบาลกุมารเวชกรรม มาตรฐานปฏิบัติการพยาบาลกุมารเวชกรรม ความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาลต่อความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ความคาดหวังของ ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสถานบริการสุขภาพ และประชาชนทั่วไปที่มีต่อความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม จากปัจจัยทั้ง 2 ด้านดังกล่าว ผู้วิจัยใช้บทบาทของ พยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นตัวหลักในการกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมออกเป็นรายด้าน ซึ่งสามารถกำหนดความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมได้ 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย ในขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยคัดแปลงมาจากขั้นตอน การสร้างเครื่องมือประเมินตามวิธี ของเรอร์สโตน และของลิเคิร์ท ทำการพัฒนาแบบประเมินโดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (delphi - technique) และทำการหาคุณภาพของแบบประเมิน เพื่อให้ได้แบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่สามารถนำไปใช้ประเมิน ความสามารถและ คุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จากที่กล่าวมาสรุปได้ ดังภาพประกอบ 1

กรอบความคิดในการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการพยาบาลในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ในโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัยและเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา จำนวน 390 คน (กระทรวงสาธารณสุข, 2545 : ไม่มีเลขหน้า)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการพยาบาลในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ในโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา โดยได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krecie & Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 196 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1 (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 40 อ้างอิงมาจาก Krecie & Morgan)

ตาราง 1 จำนวนพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองและหาคุณภาพ
จำแนกตามโรงพยาบาล และการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

รายชื่อโรงพยาบาล	จำนวนหอผู้ป่วย	การทดลอง		
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	หาคุณภาพ
สงขลา	6	18	18	40
หาดใหญ่	6	18	18	48
สงขลานครินทร์	9	27	27	66
ราษฎร์ยินดี	3	9	9	14
กรุงเทพหาดใหญ่	3	9	9	14
ศิริรินทร์	3	9	9	14
รวม	30	90	90	196

เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้จากการพัฒนาเครื่องมือโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ในแผนกกุมารเวชกรรมของโรงพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา เป็นผู้ใช้แบบประเมิน แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย จำนวน 108 ข้อ

ตัวอย่างแบบประเมิน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ด้านซ้ายมือ เป็นข้อความแสดงความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

ส่วนที่ 2 ด้านขวามือ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. โปรดแสดงความคิดเห็น โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องด้านขวามือ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยระดับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

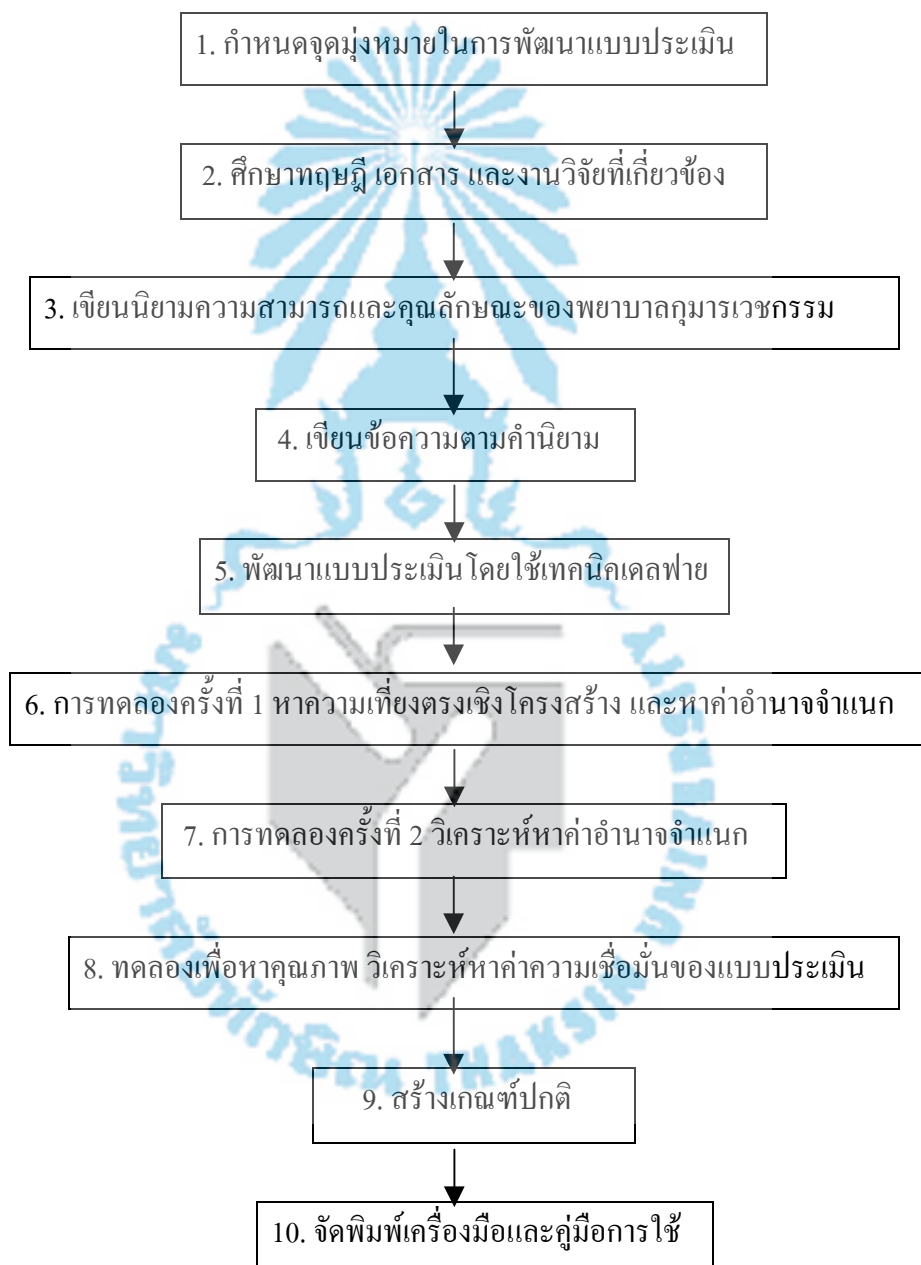
- 5 หมายถึง มีความสามารถและคุณลักษณะนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสามารถและคุณลักษณะนั้นมาก
- 3 หมายถึง มีความสามารถและคุณลักษณะนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสามารถและคุณลักษณะนั้นน้อย
- 1 หมายถึง มีความสามารถและคุณลักษณะนั้นน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
1. มีอำนาจ และใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม					
2. เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงาน และส่วนตัว					
3. รู้จักประนีประนอม แก้ไขข้อขัดแย้ง					
4. เคารพในสิทธิของผู้อื่น					
ฯลฯ					

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัย ดำเนินการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมตามขั้นตอน ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนของการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

จากภาพประกอบ 2 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบประเมิน เพื่อประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 รวบรวมคำนิยามของ ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.3 ศึกษารูปแบบเครื่องมือ ที่ใช้ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมว่ารูปแบบใดเหมาะสมที่สุด

3. เขียนนิยามความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ซึ่งสรุปจากนิยามที่ค้นคว้ามาจากเอกสารต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

4. เขียนข้อความตามคำนิยามของ ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

5. พัฒนาแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยใช้เทคนิคเดลฟายซึ่งเป็นการให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกับแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ

5.1 แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จากการรวบรวมคำরাเอกสาร บทความ เกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มากำหนดเป็นโครงสร้างและทำเป็นข้อความ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะ 5 ด้าน ในแต่ละข้อความจะมีช่องทางขวามือ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงความคิดเห็น “ใช่” ในข้อความที่แสดงถึงความสามารถและคุณลักษณะด้านนั้นๆ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม หรือ “ไม่ใช่” ในข้อความที่แสดงให้เห็นว่า ข้อความนั้นไม่ใช่ความสามารถและคุณลักษณะด้านนั้นๆ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม และขวามือสุดจะมีช่องสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้ตามความต้องการของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำคำตอบนั้นมาหาความเห็นสอดคล้องกัน โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน นั่นคือ ตอบว่า “ใช่” ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป หรือผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 15 คน จากจำนวน 18 คน จะคัดเลือกข้อความนั้นไว้ และนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาแก้ไขข้อความ

ตัวอย่างแบบสอบถามรอบที่ 1

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะ อื่นๆ
1. มีอำนาจ และใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม 2. เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงาน และส่วนตัว 3. รู้จักประนีประนอม แก้ไขข้อขัดแย้ง 4. เคารพในสิทธิของผู้อื่น ฯลฯ			

5.2 แบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล และข้อเสนอแนะจากการตอบแบบประเมินประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ในรอบแรกของผู้ทรงคุณวุฒิมาเขียนแบบสอบถามใหม่ โดยใช้เฉพาะข้อความที่คัดเลือกไว้ และปรับปรุงการใช้ภาษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ การเพิ่มและลดจำนวนข้อความ แล้วได้มาตราส่วนประมาณค่า 11 ระดับ ของเทอร์สโตน (Thurstone) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เลือกตอบตามความคิดเห็นในแต่ละข้อความว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดให้เห็นด้วยน้อยที่สุดอยู่ทางซ้ายมือ เท่ากับ 1 คะแนน เห็นด้วยมากที่สุดอยู่ทางขวามือ เท่ากับ 11 คะแนน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกตอบโดยการเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 พร้อมกับอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวอย่างแบบสอบถามรอบที่ 2

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	สำคัญ น้อยที่สุด สำคัญ มากที่สุด											หมายเหตุ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.มีอำนาจ และใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม												
2.เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงาน และส่วนตัว												
3.รู้จักประนีประนอม แก้ไขข้อขัดแย้ง												
4.เคารพในสิทธิของผู้อื่น												
ฯลฯ												

5.3 เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 คืนจากผู้ทรงคุณวุฒินำคำตอบที่ได้ในแต่ละข้อความ มาหาคำมัชฐาน และความเบี่ยงเบนควอไทล์ ต่อจากนั้นเขียนแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยใส่คำมัชฐาน โดยใช้สัญลักษณ์ (*) ความเบี่ยงเบนควอไทล์ใช้สัญลักษณ์ (<-->) และแสดงตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้สัญลักษณ์ (/) ของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาว่าเห็นด้วยกับตำแหน่งที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่ โดยพิจารณาจากคำมัชฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ หากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องเห็นด้วย หากผู้ทรงคุณวุฒิไม่เห็นด้วยกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องไม่เห็นด้วย โดยผู้ทรงคุณวุฒิสามารถเปลี่ยนแปลงคำตอบได้ใหม่ ในกรณีที่ไม่เห็นด้วย หรือคำตอบในรอบที่ 2 ของผู้ทรงคุณวุฒิคนใดตกอยู่สูงหรือต่ำกว่าค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ จะได้รับการขอร้องให้แสดงเหตุผลในการตอบด้วย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมกับคำอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่างแบบสอบถามรอบที่ 3

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	สำคัญ น้อย ที่สุด สำคัญ มาก ที่สุด											เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	หมายเหตุ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
1.มีอำนาจ และใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม									← *	→				
2.เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงาน และส่วนตัว									← *	→				
3.รู้จักประนีประนอมแก้ไขข้อขัดแย้ง									*	←	→			
4.เคารพในสิทธิของผู้อื่น									←	*	→			
ฯลฯ														

5.4 เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามรอบที่ 3 คืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำคำตอบมาพิจารณา และวิเคราะห์หากพบว่ามีมาตรฐาน และความเที่ยงเบนควอไทล์ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก แสดงว่าคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.5 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่า มาตรฐานมากกว่า 9 และความเที่ยงเบนควอไทล์น้อยกว่า 2 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามเทคนิคเดลฟาย มาสร้างเป็นแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6. การทดลองครั้งที่ 1 นำแบบประเมินที่ได้จากการพัฒนาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย และผ่านการปรับปรุงแล้ว ไปให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยในแผนกกุมารเวชกรรม ไปทดลองใช้ประเมินกับพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน หอผู้ป่วยละ 3 คน จาก 6 โรงพยาบาล รวมจำนวน 90 คน แล้วนำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน ของหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยมาวิเคราะห์คุณภาพ หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (item – test correlation) โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แบบเพียร์สัน และคัดเลือกข้อความที่อยู่ในโครงสร้างเดียวกัน โดยการหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการทดสอบที (t – test) และทำการปรับปรุงข้อความที่ไม่มีนัยสำคัญ

7. นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผ่านการคัดเลือกจากการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองครั้งที่ 2 โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน หอผู้ป่วยละ 3 คน จาก 6 โรงพยาบาล รวมจำนวน 90 คน นำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน ของหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยมาวิเคราะห์คุณภาพ โดยการหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีการทดสอบที (t – test) และทำการปรับปรุงข้อความที่ไม่มีนัยสำคัญ

8. นำแบบประเมินที่ได้การปรับปรุงแก้ไข ผ่านการคัดเลือกข้อความจากการทดลองครั้งที่ 2 ไปทดลองเพื่อหาคุณภาพ โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยเป็นผู้ประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน จาก 6 โรงพยาบาล จำนวน 196 คน แล้ววิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (reliability) โดยการคำนวณค่าความคงที่ภายใน ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค หาความเชื่อมั่นของการสังเกต (interobserver reliability) เป็นการประเมินความเชื่อมั่นโดยการประมาณความเท่าเทียมกัน หรือความสอดคล้องกันของเกณฑ์การให้คะแนน ของผู้สังเกตสองคนขึ้นไป ระหว่างหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยโดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

9. สร้างเกณฑ์ปกติ (norms) โดยการนำคะแนนที่ได้จาก แบบประเมินกับกลุ่มตัวอย่างครั้งสุดท้าย ไปคำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ที่ได้ เปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (normalized T score) แล้วปรับขยายขอบเขตของคะแนน โดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด (least squares method)

10. จัดพิมพ์เครื่องมือและคู่มือการใช้แบบประเมิน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการดำเนินงานเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1. ผู้วิจัยติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการส่งจดหมายเพื่อแนะนำตัว พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ทราบ และขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาแบบสอบถามจำนวน 3 รอบ

2. เมื่อได้รับการตอบรับให้ความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ส่งแบบสอบถามที่สร้างไว้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบ พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงวิธีการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยในเวลาที่กำหนด หากเลยเวลาที่กำหนดผู้วิจัยยังได้รับแบบสอบถามกลับคืนไม่ครบจะได้ทำหนังสือติดต่อไปยังผู้ทรงคุณวุฒิอีก

3. เตรียมแบบประเมินให้เพียงพอ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้ง และวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ช่วงที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

เป็นการนำ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ไปทดลองใช้ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ในสถานการณ์จริง มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือติดต่อถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลราชบุรียี่นดี โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ โรงพยาบาลศิริรินทร์

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำวิจัยครั้งนี้

3. ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้มอบเครื่องมือประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยกำหนดเวลาในการขอรับคืน 1 เดือน ผู้วิจัยได้ติดตามแบบประเมินที่ยังคงค้างอีก 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งห่างกัน 3, 2 และ 2 สัปดาห์

4. เตรียมแบบประเมินให้เพียงพอ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้ง และวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จำนวนหา ร้อยละ มัธยฐาน ความเบี่ยงเบนควอไทล์ (วิลาวัณย์ พิเชิธรเสถียร. 2532 : 16-25)
2. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (item – test correlation) โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2525 : 225)
3. อำนาจจำแนกของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยการทดสอบที (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 161)
4. ความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) (ล้วน สายยศและอังสนา สายยศ. 2538 : 200)
5. ความเชื่อมั่นของการสังเกต (interobserver reliability) ระหว่างเกณฑ์การให้คะแนนของหัวหน้าหอผู้ป่วย และรองหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2525 : 225)
6. สร้างเกณฑ์ปกติ (norms) โดยนำคะแนนของแบบประเมินหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ที่ได้ เปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (normalized T score) แล้วปรับขยายขอบเขตของคะแนนโดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด (least squares method) (เสริม ทศศรี. 2545 : 116 – 120)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ
K	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมิน
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา การแจกแจงที่
r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (normalized T score)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. คุณภาพของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

1.1 ความเที่ยงตรง

1.1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

1.2 อำนาจจำแนก

1.2.1 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 1

1.2.2 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 2

1.3 ความเชื่อมั่น

1.3.1 ความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม

1.3.2 ความเชื่อมั่นของการสังเกต

2. เกณฑ์ปกติ (norms)และคู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม

2.1 เกณฑ์ปกติ (norms) ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม

2.2 คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร
เวชกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณภาพของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

1.1 ความเที่ยงตรง

1.1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมตามเทคนิคเดลฟาย เพื่อให้แบบประเมินมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ทำโดยการให้
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อความ ที่เป็นร่างแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม รวม 3 รอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 18 คน ได้
ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ หลายประการพอสรุปได้ ตามความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม แต่ละด้าน ดังนี้

1. ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

ผู้วิจัยร่างข้อความในแบบสอบถามจำนวน 25 ข้อความ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นให้คัดออก 3 ข้อความคือ 1) มีความมั่นใจในตนเอง 2) มีศักดิ์ศรีเคารพตนเอง 3) รู้จักประหยัด เนื่องจากมีลักษณะเป็นนามธรรม ประเมินยาก นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้ภาษา ตลอดจนการเพิ่มข้อความที่แสดงความสามารถและคุณลักษณะพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- รักเด็ก - มีความอ่อนโยน วาจาสุภาพ	- รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาลเด็ก ให้แยกเป็น 2 ข้อ ดังนี้ - มีความนุ่มนวล อ่อนโยน - วาจาสุภาพ และมีจิตวิทยาในการพูดจา สื่อสาร

นอกจากนี้ยังได้เพิ่มข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอีก 6 ข้อความ คือ 1) เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น 2) มีความอดทนอดกลั้น 3) มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น 4) เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ 5) เข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ 6) รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีคำถาม 28 ข้อความ

2. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ผู้วิจัยร่างข้อความในแบบสอบถามจำนวน 25 ข้อความ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นให้คัดออก 2 ข้อความคือ 1) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและเห็นใจเพื่อนมนุษย์ 2) ปฏิบัติการพยาบาลโดยยึดหลักตามกระบวนการพยาบาล เนื่องจากข้อความมีความซ้ำซ้อน และมีความหมายสอดคล้องกับข้ออื่นแล้ว และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล	ให้แยกเป็น 2 ข้อ ดังนี้ - มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล - มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- กระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ว่องไว พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น - มีความไวในการรับรู้ต่อสภาพการณ์รอบข้าง - มีความสามารถในการสังเกตแบบรับรู้ - ให้การรักษาตามมาตรฐานการพยาบาล - มีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลภายในขอบเขตของวิชาชีพ - มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติการพยาบาล - ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง - สามารถประยุกต์ ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการพยาบาล - รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ	- กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไวในการปฏิบัติงานพยาบาล - มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการ - มีความสามารถในการสังเกต - ให้การดูแลตามมาตรฐานการพยาบาล - ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างอิสระ ในขอบเขตของวิชาชีพ - ปฏิบัติการพยาบาล ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ - ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้องเหมาะสม - สามารถค้นคว้า และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการพยาบาล - รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการโดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย

ส่วนข้อความมีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ ย้ายไปอยู่ในความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ

นอกจากนี้ยังได้เพิ่มข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 ข้อความคือ

1) สามารถนิเทศ ให้ความรู้ แนะนำ สอนงานแก่นักศึกษาและบุคลากรใหม่ 2) สามารถให้ข้อมูลความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้มารับบริการ 3) สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้สะอาด

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาลมีคำถาม 26 ข้อความ

3. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

ผู้วิจัยร่างข้อความในแบบสอบถามจำนวน 28 ข้อความ ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นให้คัดออก 1 ข้อความ คือ มีความสามารถในการพัฒนาบุคคล เนื่องจากเป็นข้อความที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับข้ออื่นแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการใช้ภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- ใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม	- ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจ และการเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสม
- ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้	- ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว
- มีศิลป์ในการดักเตือนเมื่อผู้ร่วมงานทำงานบกพร่อง	- มีศิลป์ในการดำเนิน ดิชมผู้ร่วมงาน
- รู้จักประนีประนอมและแก้ไขข้อขัดแย้ง	- สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี
- เสริมสร้างความสามัคคีและความยึดมั่นของคนในหน่วยงาน	- เสริมสร้างความสามัคคี และความเชื่อมั่นของคนในหน่วยงาน
- เป็นนักพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ	- สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ
- มองการณ์ไกลและมีโลกทัศน์กว้าง	- มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- เป็นนักวิชาการ	- เป็นนักปฏิบัติการที่มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัวเอง
- สามารถควบคุมตัวเองได้	- สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม

ส่วนข้อความ กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน ย้ายไปอยู่ในความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ

นอกจากนี้ได้เพิ่มข้อความ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิใน 2 ข้อความคือ 1) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2) เสียสละเวลาเพื่อองค์กร

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ มี คำถาม 28 ข้อความ 4. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ

ผู้วิจัยร่างข้อความในแบบสอบถามจำนวน 22 ข้อความ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นให้คัดออก 1 ข้อความคือ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน เนื่องจากมีความหมายคล้ายคลึงกับ ข้อความสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการใช้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติงานสำเร็จไปได้ด้วยดี - สามารถประเมินผลการทำงานได้ทั้งทางด้านที่มีปริมาณและคุณภาพงาน - ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม	- สามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานได้อย่างเหมาะสม - สามารถอำนวยความสะดวกให้การทำงานของทีมพยาบาลทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถประเมินผลการทำงานได้ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพงาน ตามความมุ่งหมายของโรงพยาบาล - ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด - มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอีก 4 ข้อความคือ 1) กำหนดเป้าหมายงานได้ชัดเจน 2) มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ 3) มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) มีเจตคติและค่านิยมที่ดีในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ มีคำถาม 25 ข้อความ

5. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย

ผู้วิจัยร่างข้อความในแบบสอบถามจำนวน 14 ข้อความ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นให้คัดออก 2 ข้อความ คือ 1) ไม่มีอคติ ตั้งมั่นในความเป็นกลาง 2) สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการพยาบาล เนื่องจากมีความสามารถคล้ายคลึงกับข้อความอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้ภาษา ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- สนใจศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าด้านการรักษาพยาบาลอยู่เสมอ	- ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

ข้อความเดิม	ข้อความที่ปรับปรุงแล้ว
- มีเหตุผล - มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ ระเบียบ - มีนิสัยในการค้นหาปัญหาในงาน และเหตุของปัญหา - ใส่ใจต่อการเก็บบันทึก รวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหา - รู้จักประเมินและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน - สามารถนำความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการพยาบาล - ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย - สามารถเผยแพร่ผลงานด้านวิชาการ หรือผลการวิจัยของตนและหน่วยงาน	- สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ไม่มีอคติ - มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน - มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงานและมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์ - มีความสามารถในการสังเกตและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา - มีความสามารถในการประเมินและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในหน่วยงาน - สามารถนำความรู้ใหม่ ที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้เหมาะสม - มีทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล เพื่อการวิจัย - มีความสามารถในการเผยแพร่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงาน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย มีคำถาม 13 ข้อความ

หลังจากปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิรอบที่ 1 ในความสามารถและคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม อันประกอบด้วย ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล 28 ข้อความ ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 26 ข้อความ ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ 28 ข้อความ ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ 25 ข้อความ ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย 13 ข้อความ

จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในรอบที่ 2 และ รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณค่ามัธยฐานและค่าความเบี่ยงเบนควอไทล์ ในความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม 5 ด้าน เพื่อคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐาน มากกว่า 9 และ ความเบี่ยงเบนควอไทล์ น้อยกว่า 2 ได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงใน ตาราง 2 – 6

ตาราง 2 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้าน
พื้นฐานส่วนบุคคล

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
1 รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาล ผู้ป่วยเด็ก	10.50	11.00	1.75	1.00
2 มีความนุ่มนวล อ่อนโยน	10.00	10.00	1.75	2.00
3 วาจาสุภาพ และมีจิตวิทยาในการพูดจาสื่อสาร	10.50	11.00	2.00	2.00
4 มีความเมตตากรุณา	10.50	10.00	1.00	1.00
5 มีความรับผิดชอบ	11.00	11.00	1.00	1.00
6 มีความเสียสละ	9.50	10.00	2.00	2.00
7 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	10.50	10.00	1.00	1.00
8 มีความละเอียด รอบคอบ	11.00	11.00	1.00	1.00
9 ความเป็นมิตร รอบรู้จริงใจ	10.00	10.00	1.00	1.00
10 มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ	10.00	10.00	2.00	2.00
11 มีระเบียบวินัย	10.00	10.00	1.75	2.00
12 มีนิสัยตรงต่อเวลา	10.00	10.00	1.75	1.00
13 มีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์	10.00	10.00	2.00	2.00
14 เอาใจใส่ตนเองและผู้อื่น	10.00	10.00	2.00	2.00
15 มีปฏิภาณไหวพริบ	10.00	10.00	1.00	1.00
16 มีโลกทัศน์ในเชิงบวก	9.00	9.00	1.00	1.00
17 มีมนุษยสัมพันธ์ดี	10.00	10.00	2.00	2.00
18 รักความสะอาด	10.50	10.00	2.00	2.00
19 รู้จักกาลเทศะ	9.50	9.00	2.50	2.00
20 รู้จักขอโทษ และให้อภัย	9.00	9.00	2.50	3.00
21 มีสุขภาพจิตดี	10.50	10.00	1.75	2.00
22 มีสุขภาพกายแข็งแรง	10.00	10.00	2.00	2.00
23 ช่างสังเกต	11.00	11.00	1.00	1.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
24 เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น	10.00	10.00	2.00	2.00
25 มีความอดทน อดกลั้น	10.00	10.00	1.00	1.00
26 มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น	10.00	10.00	2.00	2.00
27 เข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์	8.50	9.00	2.75	3.00
28 รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ	9.50	10.00	2.00	2.00

จากตาราง 2 ข้อความเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 8.50 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 แสดงให้เห็นว่าคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ เปลี่ยนแปลงจากรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อย โดยมี 1 ข้อความมีค่ามัธยฐาน น้อยกว่า 9.00 คือข้อความที่ 27 มีค่ามัธยฐานเท่ากับ 8.50 ในรอบที่ 2 และ เท่ากับ 9.00 ในรอบที่ 3 ส่วน ข้อความที่มีความเบี่ยงเบนควอไทล์มากกว่า 2.00 มีอยู่ 3 ข้อความ คือข้อความที่ 19, 20 และ 27 ซึ่ง มีความเบี่ยงเบนควอไทล์ในรอบที่ 2 เท่ากับ 2.50, 2.50 และ 2.75 และ มีความเบี่ยงเบนควอไทล์ ในรอบที่ 3 เท่ากับ 2.00, 3.00 และ 3.00 ตามลำดับ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นำข้อความที่ 19, 20 และ 27 มาเป็นความสามารถและคุณลักษณะของ พยาบาลกุมารเวชกรรมด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

ตาราง 3 มัธยฐาน ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะ
ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
1 มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์การพยาบาล	10.00	10.00	1.75	1.00
2 มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล	10.00	10.00	1.50	1.00
3 มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล	10.00	10.00	1.00	1.00
4 กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไว ในการ ปฏิบัติงานพยาบาล	10.00	10.00	2.00	2.00
5 มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง ของผู้รับบริการ	11.00	11.00	1.75	2.00
6 มีความสามารถในการสังเกต	11.00	11.00	1.00	1.00
7 รวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามความเป็นจริง	10.00	10.00	1.75	2.00
8 วินิจฉัยภาวะสุขภาพของผู้รับบริการได้อย่าง ถูกต้อง	10.00	10.00	1.00	1.00
9 วางแผนให้การพยาบาล แก่ผู้รับบริการได้ อย่างเหมาะสม	10.00	10.00	1.00	1.00
10 ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างครอบคลุมทั้งทาง ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ จิตวิญญาณ	10.00	10.00	1.00	1.00
11 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างผสมผสานทั้งทาง ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ	10.00	10.00	2.00	2.00
12 ปฏิบัติการพยาบาล โดยเสริมสร้างความมั่นใจ ให้แก่ผู้รับบริการ	10.00	10.00	2.00	2.00
13 ให้การดูแลตามมาตรฐานการพยาบาล	10.00	10.00	1.00	1.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อความ	มัธยมศึกษา		ความเที่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
14 มีการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลที่ ฉับไว ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์	11.00	11.00	1.75	2.00
15 ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างอิสระในขอบเขต ของวิชาชีพ	10.00	10.00	2.00	2.00
16 ปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพ	10.00	10.00	2.00	2.00
17 สามารถใช้เทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง	10.00	10.00	2.00	2.00
18 ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง เหมาะสม	10.00	10.00	1.75	2.00
19 สามารถค้นคว้าและประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อแก้ปัญหาในการพยาบาล	10.00	10.00	2.75	3.00
20 บันทึกทางการพยาบาลได้ครบถ้วนและ ถูกต้องตามความเป็นจริง	10.00	10.00	1.00	1.00
21 มีทักษะในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ ผู้รับบริการ	10.50	11.00	1.75	1.00
22 รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึง ถึงสิทธิผู้ป่วย	10.00	10.00	2.00	2.00
23 มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการพยาบาลและต่อ วิชาชีพ	10.00	10.00	2.00	2.00
24 สามารถนิเทศ ให้ความรู้ แนะนำ สอนงาน แก่นักศึกษา และบุคลากรใหม่	10.00	10.00	2.00	2.00
25 สามารถให้ข้อมูล ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้มารับบริการ	10.00	10.00	2.00	2.00
26 สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วย ให้สะอาด	10.00	10.00	1.75	2.00

จากตาราง 3 ข้อความเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 2.75 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00-3.00 แสดงให้เห็นว่าคำตอบในแบบสอบถามรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐาน และ ความเบี่ยงเบนควอไทล์ เปลี่ยนแปลงจากรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อย ทุกข้อความมีค่ามัธยฐานมากกว่า 9.00 ส่วนข้อความที่มีความเบี่ยงเบนควอไทล์มากกว่า 2.00 มีเพียงข้อความเดียว คือ ข้อความที่ 19 มีความเบี่ยงเบนควอไทล์ ในรอบที่ 2 และ 3 เท่ากับ 2.75 และ 3.00 ตามลำดับ

ดังนั้นผู้วิจัย จึงไม่นำข้อความที่ 19 มาเป็นความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล กุมารเวชกรรมด้านปฏิบัติการพยาบาล



ตาราง 4 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
1 ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจและการเจรจา ต่อรองได้อย่างเหมาะสม	10.00	10.00	1.00	1.00
2 มีพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม กับสถานการณ์	10.00	10.00	1.75	2.00
3 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงาน และส่วนตัว	10.00	10.00	2.00	2.00
4 วางแนวทางปฏิบัติงานได้รัดกุมเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย	10.00	10.00	1.75	1.00
5 มอบหมายงานแก่บุคลากรได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	10.00	10.00	0.75	1.00
6 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ ทั้งใน เรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	10.00	10.00	1.00	1.00
7 มีศิลป์ในการดำหนิ ดิชมผู้ร่วมงาน	10.00	10.00	1.75	1.00
8 มีศิลป์ในการจูงใจคน เพื่อเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	10.00	10.00	2.00	2.00
9 สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี	10.00	10.00	2.00	2.00
10 สามารถพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นเกิด ความเชื่อมั่นและศรัทธา	10.00	10.00	2.00	2.00
11 สนับสนุนและยกย่องในความสำเร็จของผู้อื่น	10.00	10.00	2.00	2.00
12 เคารพในสิทธิของผู้อื่น	10.00	10.00	1.75	2.00
13 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	10.00	10.00	1.75	2.00
14 เสริมสร้างความสามัคคีและความเชื่อมั่น ของคนในหน่วยงาน	10.00	10.00	1.50	2.00
15 ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม	10.00	10.00	1.00	1.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	มัธยมศึกษา		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
16 สามารถพัฒนางานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ	10.00	10.00	2.00	2.00
17 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	10.00	10.00	2.00	2.00
18 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	10.00	10.00	1.00	1.00
19 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	10.00	10.00	2.00	2.00
20 เป็นนักปฏิบัติการณ์ที่มีความเป็นนักวิชาการ อยู่ในตัวเอง	10.00	10.00	2.00	2.00
21 สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรม ได้เหมาะสม	10.00	10.00	2.00	2.00
22 สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10.50	11.00	2.00	2.00
23 สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	10.00	10.00	2.00	2.00
24 มีความเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	10.00	10.00	1.75	2.00
25 สามารถให้ข้อคิดเห็นและเป็นตัวแทนใน การพัฒนาวิชาชีพ	10.00	10.00	1.75	1.00
26 สนับสนุน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ	10.00	10.00	1.00	1.00
27 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	10.00	10.00	1.00	1.00
28 มีความเสียสละและอุทิศเวลาเวลาเพื่อองค์กร	10.00	10.00	1.00	1.00

จากตารางที่ 4 ข้อความเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ คำตอบของ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 10.50 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 0.75 – 2.00 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 ค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 2.00 แสดงให้เห็นว่าในแบบสอบถามรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์เปลี่ยนแปลงจากรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อยทุกข้อความมีค่ามัธยฐานมากกว่า 9 และทุกข้อความมีความเบี่ยงเบนควอไทล์ น้อยกว่า 2

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำทุกข้อความ มาเป็นความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการเป็นผู้นำ

ตาราง 5 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
1 สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างเหมาะสม	10.00	10.00	2.00	2.00
2 สามารถอำนวยการให้การทำงานของทีมพยาบาล ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10.00	10.00	2.00	2.00
3 สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ	10.00	10.00	2.00	2.00
4 สามารถนิเทศงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10.00	10.00	2.75	3.00
5 สามารถประเมินผลการทำงานได้ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพงาน ตามความมุ่งหมายของโรงพยาบาล	10.00	10.00	2.75	3.00
6 สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์	10.00	10.00	0.00	0.00
7 ตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้รวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์	10.00	10.00	1.75	2.00
8 มีการผ่อนปรนในด้านวิธีการปฏิบัติอย่างเหมาะสม	9.00	9.00	1.75	2.00
9 ยอมรับในข้อผิดพลาดและปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม	10.00	10.00	2.50	3.00
10 บริหารเวลาการทำงานให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	10.00	10.00	0.75	1.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	มัชฌิมฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
11 จัดเตรียมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ และสภาพแวดล้อม ให้มีความพร้อมอยู่เสมอ	10.00	10.00	2.00	2.00
12 ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด	10.00	10.00	1.75	2.00
13 เสริมสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้น ระหว่างผู้ร่วมงาน	10.00	10.00	2.00	2.00
14 มีความยุติธรรม	10.50	10.00	1.75	2.00
15 ท้นต่อเหตุการณ์ที่จะเป็นผลกระทบ ทั้งทางบวกและลบต่อวิชาชีพ	10.00	10.00	2.50	2.00
16 มีความรอบรู้ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ	10.50	11.00	2.00	2.00
17 สามารถนำข้อมูลข่าวสาร มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ ต่อการบริหารงาน	10.00	10.00	2.00	2.00
18 มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผน และป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสม	11.00	11.00	2.00	2.00
19 กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน	10.00	10.00	0.75	1.00
20 จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม	10.00	10.00	2.00	2.00
21 จัดระบบงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	10.00	10.00	2.00	2.00
22 สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม	10.00	10.00	1.75	2.00
23 มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ	10.00	10.00	2.00	2.00
24 เข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล	10.00	10.00	2.00	2.00
25 มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในการสร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร	10.00	10.00	1.75	2.00

จากตาราง 5 ข้อความเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ 0.00 – 2.75 คำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 0.00 – 3.00 แสดงให้เห็นว่าในแบบสอบถามรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐาน และความเบี่ยงเบนควอไทล์เปลี่ยนแปลงจากรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อย ทุกข้อความ มีค่ามัธยฐานมากกว่า 9 และข้อความที่ความเบี่ยงเบนควอไทล์มากกว่า 2 มี 4 ข้อความ คือ ข้อความที่ 4, 5, 9 และ 15 ซึ่งมีความเบี่ยงเบนควอไทล์ ในรอบที่ 2 เท่ากับ 2.75, 2.75, 2.50 และ 2.50 และมีความเบี่ยงเบนควอไทล์ใน รอบที่ 3 เท่ากับ 3.00, 3.00, 3.00 และ 2.00 ตามลำดับ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นำข้อความที่ 4, 5, 9 และ 15 มาเป็นความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการบริหารจัดการ

ตาราง 6 มัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ ของข้อความในความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย

ข้อความ	มัธยฐาน		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
1 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง	10.00	10.00	1.00	1.00
2 สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ไม่มีอคติ	10.00	10.00	1.75	2.00
3 ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากวิจารณ์	10.00	10.00	1.75	2.00
4 มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน	10.00	10.00	2.00	2.00
5 มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงาน และมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์	10.00	10.00	1.00	1.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	มัธยมศึกษา		ความเบี่ยงเบนควอไทล์	
	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)	รอบที่ 2 (N = 18)	รอบที่ 3 (N = 17)
6 มีความสามารถในการสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการแก้ปัญหา	10.00	10.00	1.00	1.00
7 สามารถประมวลความคิดและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ	9.50	10.00	1.75	2.00
8 มีความสามารถในการประเมินและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในหน่วยงาน	9.00	9.00	2.00	2.00
9 สามารถนำความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้เหมาะสม	10.00	10.00	2.50	3.00
10 สามารถนำอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้มาประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้หลายด้านโดยไม่เกิดผลเสียหาย	10.00	10.00	2.75	3.00
11 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัยและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย	10.00	10.00	2.50	3.00
12 สามารถทำงานวิจัยหรือร่วมงานวิจัยเพื่อหาคำตอบปัญหาวิจัยจากงานที่ปฏิบัติ	10.00	10.00	1.75	2.00
13 มีความสามารถในการเผยแพร่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงาน	10.00	10.00	3.00	3.00

จากตาราง 6 ข้อความเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัยคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 10.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 ส่วนในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 10.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 และแสดงให้เห็นว่าในแบบสอบถามรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐาน และความเบี่ยงเบนควอไทล์เปลี่ยนแปลงจากรอบที่ 2 เพียงเล็กน้อย ทุกข้อความมีค่ามัธยฐานมากกว่า 9.00 ส่วนข้อความที่มีความเบี่ยงเบนควอไทล์มากกว่า 2 มี 4 ข้อความ คือข้อความที่ 9, 10, 11 และ 13 ซึ่งมีความ

เบี่ยงเบนควอไทล์ ในรอบที่ 2 เท่ากับ 2.50, 2.75, 2.50 และ 3.00 และมีความเบี่ยงเบนควอไทล์ ในรอบที่ 3 เท่ากับ 3.00 , 3.00 , 3.00 และ 3.00 ตามลำดับ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นำข้อความที่ 9, 10, 11 และ 13 มาเป็นความสามารถและคุณลักษณะ ด้านการวิจัย

จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิใน รอบที่ 3 จำนวน 17 คน พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงคำตอบซึ่ง ทำให้ค่ามัธยฐาน และ ความเบี่ยงเบนควอไทล์มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิตามเทคนิคเดลฟาย เป็นจำนวน 3 รอบเท่านั้น และได้แบบสอบถามดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม 5 ด้าน ที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิมจำนวน 3 รอบ ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น 108 ข้อความ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน 25 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล	จำนวน 25 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ	จำนวน 28 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ	จำนวน 21 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย	จำนวน 9 ข้อความ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

1. รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาลผู้ป่วยเด็ก
2. มีความนุ่มนวล อ่อนโยน
3. วาจาสุภาพ และมีจิตวิทยาในการพูดจาสื่อสาร
4. มีความเมตตากรุณา
5. มีความรับผิดชอบ
6. มีความเสียสละ
7. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
8. มีความละเอียด รอบคอบ
9. มีความเป็นมิตร อบอุ่น จริงใจ
10. มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ
11. มีระเบียบวินัย
12. มีนิสัยตรงต่อเวลา
13. มีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์

14. เอาใจใส่ตนเองและผู้อื่น
15. มีปฏิภาณไหวพริบ
16. มีโลกทัศน์ในเชิงบวก
17. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
18. รักความสะอาด
19. มีสุขภาพจิตดี
20. มีสุขภาพกายแข็งแรง
21. ช่างสังเกต
22. เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น
23. มีความอดทน อดกลั้น
24. มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น
25. รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์การพยาบาล
2. มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล
3. มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล
4. กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไว ในการปฏิบัติงานพยาบาล
5. มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนของผู้รับบริการ
6. มีความสามารถในการสังเกต
7. รวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามความเป็นจริง
8. วินิจฉัยภาวะสุขภาพของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง
9. วางแผนให้การพยาบาล แก่ผู้รับบริการได้ อย่างเหมาะสม
10. ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและ

จิตวิญญาณ

11. ปฏิบัติการพยาบาลอย่างผสมผสานทั้งทางด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ
12. ปฏิบัติการพยาบาล โดยเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ
13. ให้การรักษาตามมาตรฐานการพยาบาล

14. มีการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลที่จำเป็นถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์
15. มีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลภายในขอบเขตของวิชาชีพ
16. ปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
17. สามารถใช้เทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง
18. ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง เหมาะสม
19. บันทึกทางการพยาบาลได้ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง
20. มีทักษะในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้รับบริการ
21. รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย
22. มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการพยาบาลและต่อวิชาชีพ
23. สามารถนิเทศน์ ให้ความรู้ แนะนำ สอนงาน กับนักศึกษา และบุคลากรใหม่
24. สามารถให้ข้อมูลความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา แก่ผู้มารับบริการ
25. สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้สะอาด

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

1. ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจและการเจรจาต่อรอง ได้อย่างเหมาะสม
2. มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์
3. เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัว
4. วางแนวทางปฏิบัติงานได้รัดกุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
5. มอบหมายงานแก่บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว
7. มีศิลป์ในการดำเนิน ดิชมแก่ผู้ร่วมงาน
8. มีศิลป์ในการจูงใจคน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน
9. สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี
10. สามารถพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา
11. สนับสนุนและยกย่องในความสำเร็จของผู้อื่น
12. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
13. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
14. เสริมสร้างความสามัคคีและความเชื่อมั่นของคนในหน่วยงาน
15. ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

16. สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ
17. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
18. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
19. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
20. เป็นนักปฏิบัติการที่มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัวเอง
21. สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม
22. สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
23. สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
24. มีความเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
25. สามารถให้ข้อคิดเห็นและเป็นตัวแทนในการพัฒนาวิชาชีพ
26. สนับสนุน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ
27. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
28. มีความเสียสละและอุทิศเวลาเวลาเพื่อองค์กร

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ

1. สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถอำนวยความสะดวกให้การทำงานของทีมงาน ทราบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ
4. สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์
5. ตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้รวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์
6. มีการผ่อนปรนในด้านวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม
7. บริหารเวลาการทำงานให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า
8. จัดเตรียมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่และสภาพแวดล้อมให้มี

ความพร้อมอยู่เสมอ

9. ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
10. เสริมสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงาน
11. มีความยุติธรรม
12. มีความรอบรู้ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ
13. สามารถนำข้อมูลข่าวสาร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการบริหารงาน

14. มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

15. กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน

16. จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม

17. จัดระบบงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

18. สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

19. มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ

20. มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

21. มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย

1. ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

2. สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ไม่มีอคติ

3. ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากวิจารณ์

4. มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน

5. มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงาน และมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์

6. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการแก้ปัญหา

7. สามารถประมวลความคิดและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

8. มีความสามารถในการประเมินและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในหน่วยงาน

9. สามารถทำงานวิจัยหรือร่วมงานวิจัยเพื่อหาคำตอบปัญหาวิจัยจากงานที่ปฏิบัติ

1.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไปทดลองใช้ โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ประเมิน พยาบาลกุมารเวชกรรมในหน่วยงาน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อมาหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลดังตาราง 7 – 12

ตาราง 7 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.83**	11	0.57**	21	0.32**
2	0.35**	12	0.15**	22	0.52**
3	0.83**	13	0.52**	23	0.28**
4	0.44**	14	0.70**	24	0.13**
5	0.41**	15	0.28**	25	0.96**
6	0.60**	16	0.33**		
7	0.18**	17	0.21**		
8	0.84**	18	0.15**		
9	0.48**	19	0.17**		
10	0.53**	20	0.37**		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมด้านความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.13 – 0.96 ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 8 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.12**	11	0.51**	21	0.37**
2	0.76**	12	0.28**	22	0.26**
3	0.37**	13	0.28**	23	0.66**
4	0.15**	14	0.21**	24	0.31**
5	0.27**	15	0.18**	25	0.41**
6	0.61**	16	0.18**		
7	0.52**	17	0.70**		
8	0.60**	18	0.53**		
9	0.62**	19	0.53**		
10	0.26**	20	0.70**		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.12 – 0.76 ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 9 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.37**	11	0.12**	21	0.37**
2	0.26**	12	0.84**	22	0.22**
3	0.16**	13	0.47**	23	0.24**
4	0.66**	14	0.37**	24	0.14**
5	0.31**	15	0.74**	25	0.14**
6	0.41**	16	0.36**	26	0.23**
7	0.31**	17	0.23**	27	0.73**
8	0.49**	18	0.24**	28	0.45**
9	0.21**	19	0.25**		
10	0.21**	20	0.45**		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ และมีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.14 – 0.84 ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 10 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านบริหารจัดการ

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.22**	8	0.42**	15	0.86**
2	0.25**	9	0.34**	16	0.47**
3	0.15**	10	0.55**	17	0.41**
4	0.45**	11	0.14**	18	0.69**
5	0.82**	12	0.80**	19	0.60**
6	0.37**	13	0.37**	20	0.50**
7	0.79**	14	0.48**	21	0.76**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.14 – 0.86 ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 11 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการวิจัย

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.26**	4	0.32**	7	0.22**
2	0.07*	5	0.52**	8	0.22**
3	0.22**	6	0.14**	9	0.15**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ 2 มีความ

สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.52
ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 12 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
1	0.56**	21	0.93**	41	0.33**
2	0.28**	22	0.75**	42	0.90**
3	0.15**	23	0.26**	43	0.22**
4	0.14**	24	0.14**	44	0.41**
5	0.16**	25	0.16**	45	0.18**
6	0.64**	26	0.38**	46	0.64**
7	0.16**	27	0.91**	47	0.68**
8	0.14**	28	0.58**	48	0.18**
9	0.13**	29	0.18**	49	0.93**
10	0.82**	30	0.78**	50	0.58**
11	0.72**	31	0.14**	51	0.37**
12	0.12**	32	0.30**	52	0.34**
13	0.21**	33	0.46**	53	0.50**
14	0.14**	34	0.85**	54	0.46**
15	0.28**	35	0.76**	55	0.84**
16	0.15**	36	0.83**	56	0.62**
17	0.32**	37	0.17**	57	0.56**
18	0.19**	38	0.26**	58	0.13**
19	0.76**	39	0.13**	59	0.73**
20	0.89**	40	0.37**	60	0.60**

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}	ข้อ	r_{xy}
61	0.23**	77	0.72**	93	0.14**
62	0.14**	78	0.20**	94	0.50**
63	0.46**	79	0.54**	95	0.20**
64	0.39**	80	0.28**	96	0.18**
65	0.51**	81	0.77**	97	0.92**
66	0.14**	82	0.86**	98	0.36**
67	0.31**	83	0.27**	99	0.24**
68	0.17**	84	0.54**	100	0.25**
69	0.84**	85	0.32**	101	0.07*
70	0.75**	86	0.52**	102	0.18**
71	0.16**	87	0.35**	103	0.25**
72	0.60**	88	0.15**	104	0.18**
73	0.70**	89	0.30**	105	0.14**
74	0.54**	90	0.54**	106	0.32**
75	0.42**	91	0.30**	107	0.35**
76	0.25**	92	0.24**	108	0.18**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะทั้งฉบับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ 101 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.93 ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

1.2 อำนาจจำแนก

1.2.2 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 1

จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 โดยการให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) เพื่อคัดเลือกข้อความที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตาราง 13 - 17

ตาราง 13 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จากการทดลองครั้งที่ 1

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาลผู้ป่วยเด็ก	4.36	.61	3.44	.59	7.23*
2 มีความนุ่มนวล อ่อนโยน	4.22	.52	3.33	.56	7.79*
3 วาจาสุภาพ และมีจิตวิทยาในการพูดจาสื่อสาร	4.16	.52	3.22	.52	8.53*
4 มีความเมตตากรุณา	4.22	.52	3.29	.59	7.98*
5 มีความรับผิดชอบ	4.20	.59	3.40	.65	6.10*
6 มีความเสียสละ	4.09	.63	3.29	.63	6.02*
7 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.31	.47	3.31	.56	9.22*
8 มีความละเอียด รอบคอบ	4.33	.56	3.11	.61	9.85*
9 มีความเป็นมิตร อ่อนน้อม จริงใจ	4.29	.55	3.16	.67	8.75*
10 มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ	4.22	.56	3.11	.57	9.30*
11 มีระเบียบวินัย	4.22	.56	3.31	.70	6.81*
12 มีนิสัยตรงต่อเวลา	4.11	.53	3.27	.69	6.51*
13 มีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์	4.09	.56	3.16	.60	7.63*
14 เอาใจใส่ตนเองและผู้อื่น	4.09	.60	3.16	.64	7.16*
15 มีปฏิภาณไหวพริบ	4.13	.46	3.27	.62	7.56*
16 มีโลกทัศน์ในเชิงบวก	4.16	.52	3.24	.57	7.91*
17 มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.22	.47	3.16	.56	9.75*

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
18 รักความสะอาด	4.13	.46	3.11	.65	8.65*
19 มีสุขภาพจิตดี	4.11	.49	3.11	.68	8.00*
20 มีสุขภาพกายแข็งแรง	4.09	.51	3.22	.56	7.64*
21 ช่างสังเกต	4.13	.46	3.27	.62	7.56*
22 เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น	4.18	.53	3.20	.73	7.27*
23 มีความอดทน อดกลั้น	4.22	.52	3.20	.76	7.48*
24 มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น	4.20	.50	3.33	.67	6.90*
25 รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ	4.20	.63	3.13	.50	8.90*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 การทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 25 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 6.10 ถึง 9.75 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 14 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จากการทดลองครั้งที่ 1

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์การพยาบาล	4.18	.58	4.04	5.97	.14
2 มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล	3.98	.54	3.13	.46	7.97*
3 มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล	4.02	.54	3.16	.67	6.72*
4 กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไว ในการปฏิบัติงานพยาบาล	4.07	.54	3.16	.60	7.56*
5 มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนของผู้รับบริการ	4.07	.50	3.16	.56	8.15*
6 มีความสามารถในการสังเกต	4.09	.51	3.18	.53	8.23*
7 รวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามความเป็นจริง	4.09	.47	3.09	.51	9.64*
8 วินิจฉัยภาวะสุขภาพของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง	4.09	.51	3.16	.52	8.55*
9 วางแผนให้การพยาบาล แก่ผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม	4.07	.50	3.18	.44	8.98*
10 ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ	4.00	.52	3.13	.46	8.37*
11 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างผสมผสานทั้งทางด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ	4.11	.49	3.04	.37	11.73*
12 ปฏิบัติการพยาบาล โดยเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ	4.11	.57	3.02	.45	10.01*
13 ให้การรักษาตามมาตรฐานการพยาบาล	4.18	.49	3.09	.47	10.77*
14 มีการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลที่ฉับไว ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์	4.11	.49	3.13	.40	10.35*
15 มีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลภายในขอบเขตของวิชาชีพ	4.09	.47	3.13	.46	9.79*

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
16 ปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.02	.50	3.09	.63	7.76*
17 สามารถใช้เทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง	4.07	.50	3.16	.52	8.50*
18 ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง เหมาะสม	3.98	.54	3.16	.67	6.38*
19 บันทึกทางการพยาบาลได้ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง	4.02	.45	3.09	.56	8.73*
20 มีทักษะในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้รับบริการ	4.13	.55	3.04	.47	10.07*
21 รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย	4.07	.54	3.02	.45	9.95*
22 มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการพยาบาลและต่อวิชาชีพ	4.16	.52	3.13	.50	9.46*
23 สามารถนิเทศน์ ให้ความรู้ แนะนำ สอนงาน กับนักศึกษา และบุคลากรใหม่	4.13	.55	3.20	.59	7.79*
24 สามารถให้ข้อมูล ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้มารับบริการ	4.09	.51	3.09	.56	8.84*
25 สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้สะอาด	4.04	.52	3.02	.54	9.11*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 การทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้าน การปฏิบัติการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 25 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 0.14 ถึง 11.73 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 24 ข้อความ มีข้อความที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อความ คือ ข้อ 1 แสดงว่าข้อความที่มีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ มี 24 ข้อความ

ตาราง 15 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จากการทดลองครั้งที่ 1

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจและการเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสม	4.00	.64	3.09	.36	8.33*
2 มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์	4.16	.52	2.98	.34	12.75*
3 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัว	4.13	.63	3.04	.56	8.68*
4 วางแนวทางปฏิบัติงานได้รัดกุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	4.04	.47	3.11	.61	8.09*
5 มอบหมายงานแก่บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.02	.54	3.02	.58	8.41*
6 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	3.98	.40	2.96	.56	9.95*
7 มีศิลปะในการดำเนิน ดิชมแก่ผู้ร่วมงาน	3.96	.52	2.96	.56	8.75*
8 มีศิลปะในการจูงใจคน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	4.04	.47	3.02	.54	9.50*
9 สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี	4.04	.52	3.04	.42	9.99*
10 สามารถพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา	3.96	.56	3.00	.48	8.69*
11 สนับสนุนและยกย่องในความสำเร็จของผู้อื่น	4.07	.45	3.04	.60	9.15*
12 เคารพในสิทธิของผู้อื่น	4.04	.56	3.09	.70	7.13*
13 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.00	.56	3.09	.70	6.79*
14 เสริมสร้างความสามัคคีและความเชื่อมั่นของคนในหน่วยงาน	4.04	.56	3.00	.52	8.49*
15 ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม	4.13	.64	3.11	.68	7.41*
16 สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ	4.13	.63	3.09	.60	8.97*
17 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.13	.50	2.96	.60	10.87*
18 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.11	.38	3.04	.47	9.99*
19 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.07	.50	3.04	.52	8.69*
20 เป็นนักปฏิบัติการณ์ที่มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัวเอง	4.00	.52	3.04	.52	9.49*

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
21 สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม	4.04	.54	2.98	.50	9.53*
22 สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	.52	3.02	.62	8.08*
23 สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.04	.47	3.09	.63	8.10*
24 มีความเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	3.91	.63	3.02	.54	7.14*
25 สามารถให้ข้อคิดเห็นและเป็นตัวแทนในการพัฒนาวิชาชีพ	4.04	.71	3.07	.39	8.12*
26 สนับสนุน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ	4.07	.62	3.04	.52	8.48*
27 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.02	.66	3.07	.45	8.06*
28 มีความเสียสละและอุทิศเวลาเวลาเพื่อองค์กร	3.96	.60	3.98	.45	6.48*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 การทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 28 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 6.48 ถึง 12.75 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 16 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ จากการทดลองครั้งที่ 1

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างเหมาะสม	3.98	.45	3.11	.49	8.75*
2 สามารถอำนวยการให้การทำงานของทีมงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.93	.50	3.11	.61	7.00*
3 สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ	3.98	.50	3.11	.61	7.36*
4 สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์	3.93	.58	3.02	.54	7.69*
5 ตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้รวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์	3.98	.58	3.13	.55	7.07*
6 มีการผ่อนปรนในด้านวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.07	.54	3.07	.50	9.16*
7 บริหารเวลาการทำงานให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	4.02	.58	3.13	.55	7.45*
8 จัดเตรียมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมอยู่เสมอ	4.11	.61	3.18	.53	7.70*
9 ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.98	.58	3.13	.40	7.97*
10 เสริมสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงาน	3.98	.54	3.07	.50	8.31*
11 มีความยุติธรรม	3.89	.49	3.00	.48	8.74*
12 มีความรอบรู้ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ	4.00	.52	3.07	.54	8.34*
13 สามารถนำข้อมูลข่าวสาร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน	4.00	.48	3.00	.60	8.72*
14 มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม	4.02	.50	3.11	.44	9.19*
15 กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน	3.96	.52	3.16	.42	7.99*
16 จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม	3.87	.59	3.16	.42	6.58*

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
17 จัดระบบงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.84	.60	3.16	.56	5.61*
18 สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.89	.49	3.09	.51	7.57*
19 มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ	4.02	.54	3.04	.52	8.72*
20 มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.91	.60	3.04	.60	6.86*
21 มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร	3.98	.54	3.07	.62	7.42*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 การทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการบริหารจัดการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 21 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 5.61 ถึง 9.19 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 17 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการวิจัย จากการทดลองครั้งที่ 1

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาพยาบาล อย่างต่อเนื่อง	3.91	.70	3.07	.45	6.81*
2 สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผลไม่มีอคติ	3.87	.66	2.87	.46	8.35*
3 ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์	3.84	.64	3.04	.64	5.94*
4 มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบและมี ขั้นตอน	3.80	.66	3.09	.56	5.52*
5 มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการ ปฏิบัติงาน และมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์	3.84	.67	3.00	.71	5.80*
6 มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการแก้ปัญหา	3.76	.65	2.96	.52	6.47*
7 สามารถประมวลความคิดและวิเคราะห์ข้อมูลอย่าง เป็นระบบ	3.71	.73	2.84	.52	6.50*
8 มีความสามารถในการประเมินและปรับเปลี่ยน วิธีการทำงานในหน่วยงาน	3.73	.84	2.89	.57	5.58*
9 สามารถทำงานวิจัยหรือร่วมงานวิจัยเพื่อหาคำตอบ ปัญหาวิจัยจากงานที่ปฏิบัติ	3.69	.76	2.71	.55	6.97*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 การทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการวิจัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 9 ข้อความมีค่าสถิติที่ ตั้งแต่ 5.52 ถึง
8.35 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

1.3.2 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 2

จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 โดยการให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) เพื่อคัดเลือกข้อความที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตาราง 18 - 22

ตาราง 18 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาลผู้ป่วยเด็ก	4.24	.53	3.24	.48	9.35*
2 มีความนุ่มนวล อ่อนโยน	4.20	.59	3.16	.47	9.27*
3 วาจาสุภาพ และมีจิตวิทยาในการพูดจาสื่อสาร	4.13	.59	3.04	.52	9.30*
4 มีความเมตตากรุณา	4.16	.60	3.16	.47	8.75*
5 มีความรับผิดชอบ	4.16	.64	3.16	.52	8.14*
6 มีความเสียสละ	4.16	.56	3.22	.56	7.89*
7 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.11	.53	3.27	.54	7.47*
8 มีความละเอียด รอบคอบ	4.04	.56	3.27	.54	6.69*
9 ความเป็นมิตร อบอุ่น จริงใจ	4.11	.53	3.22	.64	7.19*
10 มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ	4.13	.55	3.18	.53	8.37*
11 มีระเบียบวินัย	4.09	.60	3.16	.52	7.91*
12 มีนิสัยตรงต่อเวลา	4.20	.59	3.20	.46	9.00*
13 มีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์	4.04	.56	3.31	.47	6.72*
14 เอาใจใส่ตนเองและผู้อื่น	4.09	.51	3.31	.56	6.88*
15 มีปฏิภาณไหวพริบ	4.04	.52	3.24	.48	7.55*
16 มีโลกทัศน์ในเชิงบวก	4.04	.47	3.24	.57	7.23*
17 มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.04	.56	3.29	.46	6.98*
18 รักความสะอาด	4.13	.66	3.24	.48	7.28*

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
19 มีสุขภาพจิตดี	4.24	.57	3.22	.56	8.58*
20 มีสุขภาพกายแข็งแรง	4.16	.52	3.16	.52	9.11*
21 ช่างสังเกต	4.07	.62	3.09	.60	7.63*
22 เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น	4.20	.59	3.18	.58	8.33*
23 มีความอดทน อดกลั้น	4.11	.53	3.24	.53	7.75*
24 มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น	4.02	.45	3.33	.52	6.69*
25 รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ	4.07	.45	3.09	.56	9.18*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 การทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้าน พื้นฐานส่วนบุคคล จำนวน 25 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 6.63 ถึง 9.35 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 19 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล	4.11	.53	3.09	.56	8.90*
2 มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล	4.02	.54	3.04	.47	9.09*
3 กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไว ในการ ปฏิบัติงานพยาบาล	4.13	.63	3.11	.49	8.65*
4 มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนของผู้รับบริการ	4.07	.54	3.11	.53	8.46*
5 มีความสามารถในการสังเกต	4.00	.52	3.09	.60	7.71*
6 รวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามความ เป็นจริง	4.11	.44	3.11	.53	9.73*
7 วินิจฉัยภาวะสุขภาพของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง	4.18	.39	3.16	.47	11.20*
8 วางแผนให้การพยาบาล แก่ผู้รับบริการได้อย่าง เหมาะสม	4.07	.50	3.11	.44	9.69*
9 ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างครอบคลุมทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ	4.07	.54	3.13	.46	8.85*
10 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างผสมผสานทั้งทางการ ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ	4.09	.51	3.16	.47	8.94*
11 ปฏิบัติการพยาบาล โดยเสริมสร้างความมั่นใจให้ แก่ผู้รับบริการ	3.93	.54	3.13	.34	8.39*
12 ให้การรักษาตามมาตรฐานการพยาบาล	4.09	.51	3.16	.66	7.65*
13 มีการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลที่ฉับไว ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์	4.16	.52	3.13	.47	10.58*
14 มีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลภายในขอบเขต ของวิชาชีพ	4.16	.47	3.13	.54	10.95*
15 ปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.13	.46	3.04	.33	12.68*
16 สามารถใช้เทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง	4.13	.55	2.98	.57	8.65*

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
17 ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.16	.56	3.07	.49	9.41*
18 บันทึกทางการพยาบาลได้ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง	4.13	.46	3.11	.49	9.56*
19 มีทักษะในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้รับบริการ	4.24	.53	3.11	.46	10.02*
20 รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย	4.04	.52	3.18	.56	8.75*
21 มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการพยาบาลและต่อวิชาชีพ	3.98	.54	3.20	.47	7.64*
22 สามารถนิเทศน์ให้ความรู้ แนะนำ สอนงาน กับนักศึกษา และบุคลากรใหม่	4.07	.58	3.04	.42	9.18*
23 สามารถให้ข้อมูล ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้มารับบริการ	3.96	.56	3.16	.58	7.38*
24 สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้สะอาด	4.02	.45	3.09	.56	11.63*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 การทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 25 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 7.38 ถึง 12.68 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 20 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจและการเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสม	4.07	.50	3.04	.47	9.99*
2 มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์	4.04	.64	3.00	.43	9.13*
3 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัว	4.04	.52	3.02	.26	11.78*
4 วางแนวทางปฏิบัติงานได้รัดกุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	4.07	.54	3.04	.42	9.99*
5 มอบหมายงานแก่บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.04	.47	3.13	.40	9.80*
6 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	4.00	.52	3.13	.46	8.37*
7 มีศิลปะในการดำเนิน ดิชมแก่ผู้ร่วมงาน	4.02	.40	3.09	.51	9.62*
8 มีศิลปะในการจูงใจคน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน	3.96	.52	3.07	.45	8.69*
9 สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี	4.09	.56	3.09	.42	9.64*
10 สามารถพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา	4.02	.50	3.07	.50	9.11*
11 สนับสนุนและยกย่องในความสำเร็จของผู้อื่น	3.93	.58	3.04	.42	8.30*
12 เคารพในสิทธิของผู้อื่น	4.04	.47	3.11	.53	8.78*
13 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	3.93	.58	3.16	.37	7.60*
14 เสริมสร้างความสามัคคีและความเชื่อมั่นของคนในหน่วยงาน	3.98	.54	3.09	.42	8.71*
15 ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม	3.89	.57	3.02	.45	7.96*
16 สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ	3.93	.45	3.09	.36	9.88*
17 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.11	.53	3.16	.42	10.14*
18 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.00	.48	3.09	.42	8.87*
19 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล	4.02	.50	3.09	.29	10.86*
20 เป็นนักปฏิบัติการณ์ที่มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัวเอง	3.98	.50	3.09	.36	9.70*

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
21 สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม	4.09	.60	3.18	.49	7.91*
22 สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.02	.54	3.11	.32	9.71*
23 สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	.60	3.16	.37	8.94*
24 มีความเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	4.04	.56	3.04	.30	10.54*
25 สามารถให้ข้อคิดเห็นและเป็นตัวแทนในการพัฒนาวิชาชีพ	3.96	.56	3.11	.32	8.77*
26 สนับสนุน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ	3.96	.52	3.13	.46	7.96*
27 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.07	.54	3.13	.40	9.28*
28 มีความเสียสละและอุทิศเวลาเวลาเพื่อองค์กร	4.07	.45	3.18	.44	9.48*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 การทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 28 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 7.60 ถึง 11.78 และ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 21 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านบริหารจัดการ จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างเหมาะสม	4.09	.51	3.11	.32	10.84*
2 สามารถอำนวยการให้การทำงานของทีมงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.96	.60	3.07	.39	8.30*
3 สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ	3.89	.61	3.16	.42	6.61*
4 สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์	3.98	.54	3.07	.33	9.61*
5 ตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้รวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์	4.02	.54	3.04	.42	9.52*
6 มีการผ่อนปรนในด้านวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	3.84	.52	3.20	.46	6.24*
7 บริหารเวลาการทำงานให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	3.91	.60	3.02	.40	8.31*
8 จัดเตรียมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมอยู่เสมอ	4.02	.66	3.11	.38	8.04*
9 ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.02	.54	3.16	.37	8.87*
10 เสริมสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงาน	4.02	.54	3.16	.42	8.43*
11 มีความยุติธรรม	4.13	.55	3.16	.37	9.95*
12 มีความรอบรู้ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ	3.93	.54	3.13	.59	6.72*
13 สามารถนำข้อมูลข่าวสาร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการบริหารงาน	3.93	.45	3.13	.46	8.39*
14 มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม	3.89	.57	3.16	.47	6.61*

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		T
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
15 กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน	3.96	.64	3.11	.49	7.05*
16 จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม	3.91	.56	3.11	.44	7.57*
17 จัดระบบงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.93	.50	3.09	.42	8.47*
18 สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.00	.56	3.02	.45	9.07*
19 มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ	4.07	.58	3.11	.44	8.81*
20 มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.16	.52	3.09	.36	11.32*
21 มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร	3.98	.50	3.07	.39	9.61*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 การทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านบริหารจัดการ จำนวน 21 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 6.24 ถึง 11.32 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อความ ข้อความทุกข้อมีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์

ตาราง 22 อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดสอบที (t-test) ของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะด้านการวิจัย จากการทดลองครั้งที่ 2

ข้อความ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง	3.89	.49	3.02	.34	9.82*
2 สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผลไม่มีอคติ	3.87	.55	3.09	.36	7.97*
3 ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์	3.89	.61	2.98	.54	7.47*
4 มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน	3.91	.51	2.98	.45	9.14*
5 มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงานและมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์	3.76	.51	3.07	.54	7.60*
6 มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการแก้ปัญหา	3.36	.65	2.91	.60	6.44*
7 สามารถประมวลความคิดและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ	3.40	.83	3.20	.69	.96
8 มีความสามารถในการประเมินและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในหน่วยงาน	3.27	.86	3.22	.79	1.01
9 สามารถทำงานวิจัยหรือร่วมงานวิจัยเพื่อหาคำตอบปัญหาวิจัยจากงานที่ปฏิบัติ	3.27	.86	3.13	.79	.76

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 การทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการวิจัย จำนวน 9 ข้อความมีค่า t ตั้งแต่ 0.76 ถึง 9.80 มีข้อความที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ข้อความ และมีข้อความที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อความ คือข้อ 7, 8 และ 9

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการทดลองครั้งที่ 2 พบว่าแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้ง 5 ด้าน มีข้อความบางข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อความที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้จัดเป็นฉบับสำหรับนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน 24 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล	จำนวน 25 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ	จำนวน 28 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ	จำนวน 21 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย	จำนวน 6 ข้อความ

1.3 ความเชื่อมั่น

1.3.1 ความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้นำ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มาหาความเชื่อมั่น ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาได้ค่าความเชื่อมั่น ผลดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ พยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้านและทั้งฉบับ	k	n	r_{tt}
ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	25	196	0.97
ด้านการปฏิบัติการพยาบาล	24	196	0.95
ด้านการเป็นผู้นำ	25	196	0.97
ด้านการบริหารจัดการ	21	196	0.96
ด้านการวิจัย	6	196	0.95
รวมทั้งฉบับ	104	196	0.99

จากตาราง 23 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 ค่าความเชื่อมั่นทั้ง 5 ด้านมีค่าตั้งแต่ 0.95 ถึง 0.97 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แบบประเมินและความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบประเมินและความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 แบบประเมินและความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 แบบประเมินและความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 แสดงว่าแบบประเมินมีความเชื่อมั่น

1.3.2 ความเชื่อมั่นของการสังเกต

ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของการสังเกต ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ไปทดลองใช้โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นผู้ประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่ประเมินโดยหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ดังรายละเอียดในตาราง 24

ตาราง 24 ความเชื่อมั่นของการสังเกตของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ พยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ ของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	0.86**
ด้านการปฏิบัติการพยาบาล	0.82**
ด้านการเป็นผู้นำ	0.81**
ด้านบริหารจัดการ	0.65**
ด้านการวิจัย	0.76**
รวมทั้งฉบับ	0.78**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.78 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทั้ง 5 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.86 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.86 ด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.82 ด้านการเป็นผู้นำ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 ด้านการวิจัย มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.76 และด้านบริหารจัดการ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.65 แสดงว่า แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม มีความเชื่อมั่นของการสังเกต

2. เกณฑ์ปกติ (norms) และคู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.1 เกณฑ์ปกติ (norms) ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเกณฑ์ปกติ (norms) โดยการนำคะแนนจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างหาคุณภาพ ไปคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile) แล้วเทียบหาคะแนนที่ปกติ (normalized T score) แล้วนำมาปรับขยายคะแนนที่ปกติ โดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด (least squares method) ผลปรากฏดังตาราง 25 – 30

ตาราง 25 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
120	96	100	79	80	62
119	95	99	78	79	62
118	94*	98	77	78	61
117	93	97	77	77	60
116	92	96	76	76	59
115	91	95	75	75	58
114	91	94	74	74	57
113	90	93	43	73	57
112	89	92	72	72	56
111	88	91	72	71	55
110	87	90	71	70	54
109	87	89	70	69	53*
108	86	88	69	68	52
107	85	87	68	67	52*
106	84	86	67	66	51*
105	83	85	67	65	50*
104	82	84	66*	64	49*
103	82	83	65	63	48*
102	81	82	64	62	48*
101	80	81	63	61	47

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 25 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 61-120 คะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T47 –T96

ตาราง 26 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
120	96	98	77	76	59
119	95	97	77	75	58
118	94	96	76	74	57
117	93*	95	75	73	57
116	92	94	74	72	56
115	91*	93	73	71	55
114	91*	92	72	70	54
113	90	91	72	69	53
112	89	90	71	68	52
111	88	89	70	67	51
110	87	88	69	66	50
109	87	87	68	65	50
108	86	86	67	64	49*
107	85	85	67	63	48
106	84	84	66	62	48*
105	83	83	65	61	47*
104	82	82	64	60	46*
103	82	81	63	59	45*
102	81	80	62*	58	44
101	80	79	62	57	43*
100	79	78	61	56	43*
99	78	77	60	55	42*

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 26 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 58 – 120 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T44 – T96

ตาราง 27 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการเป็นผู้นำ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
140	98*	114	80	88	61
139	98*	113	79	87	60
138	97*	112	78	86	59
137	96	111	77	85	58
136	96*	110	77	84	58
135	95*	109	76	83	57
134	94*	108	75	82	56
133	93	107	74	81	55
132	93	106	74	80	55
131	92*	105	73	79	54
130	91	104	72	78	53*
129	90	103	71	77	53
128	90	102	71	76	52
127	89	101	70	75	51*
126	88	100	69	74	50*
125	88*	99	69	73	50*
124	87	98	68	72	49
123	86	97	67	71	48
122	85	96	66	70	47*
121	85	95	66	69	47*
120	84	94	65	68	46*
119	83	93	64	67	45*
118	82	92	63	66	44*
117	82	91	63	65	44*
116	81	90	62	64	43
115	80	89	61	63	42*

ตาราง 27 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
62	42*	56	38*	50	33*
61	41*	55	37*	49	32*
60	40*	54	36*	48	31
59	39*	53	35*	47	31*
58	39*	52	34*	46	30*
57	38*	51	34	45	29*

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 27 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ด้าน การเป็นผู้นำ คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 48 – 137 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T31 – T96

ตาราง 28 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านบริหารจัดการ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
108	98*	96	87	84	76
107	97*	95	86	83	75
106	96*	94	85*	82	74
105	95	93	84	81	73
104	94*	92	83	80	72
103	94	91	82	79	71
102	93*	90	81	78	70
101	92	89	80	77	69
100	91*	88	80	76	68
99	90	87	79	75	67
98	89*	86	78	74	67
97	88	85	77	73	66

ตาราง 28 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
72	65	56	50*	40	35*
71	64	55	49*	39	34*
70	63	54	48	38	33*
69	62	53	47*	37	32*
68	61	52	47*	36	31*
67	60	51	46	35	30*
66	59	50	45	34	29*
65	58	49	44*	33	28*
64	57	48	43*	32	27*
63	56	47	42*	31	27*
62	55	46	41*	30	26
61	54*	45	40*	29	25*
60	54*	44	39*	28	24*
59	53*	43	38*	27	23*
58	52	42	37*		
57	51	41	36*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 28 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ด้าน บริหารจัดการ คะแนนดิบมีค่าตั้งแต่ 30 – 105 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T26 – T95

ตาราง 29 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการวิจัย

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
33	60*	25	45	16	29*
32	58*	24	44	15	27*
31	57*	23	42	14	25*
30	55	22	40	13	23*
29	53	21	38	12	22*
28	51	20	36	11	20
27	49	19	34	10	18*
26	47	18	33	9	16*
25	45	17	31*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 29 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ด้านการวิจัย คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 11 – 30 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T20 – T55

ตาราง 30 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
518	93*	511	92*	504	91*
517	93*	510	92*	503	90*
516	93	509	92*	502	90*
515	93*	508	91*	501	90*
514	93*	507	91*	500	90
513	92	506	91*	499	90*
512	92*	505	91*	498	89*

ตาราง 30 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
497	89	470	84*	441	78
496	89	469	84	440	78
495	89	468	83	439	78
494	89	467	83	438	77*
493	88*	465	83*	437	77
492	88*	464	83*	436	77
491	88*	463	83	435	77
490	88*	462	82	434	77
489	88*	461	82	433	76
488	87*	460	82	432	76
487	87	459	82	431	76
486	87	458	81*	430	76
485	87*	457	81*	429	76
484	87*	456	81	428	75
483	86	455	81	427	75*
482	86	454	81	426	75
481	86	453	80	425	75
480	86*	452	80	424	75
479	86	450	80*	423	74
478	85*	449	80	422	74
477	85	448	79	421	74*
476	85*	447	79	420	74
475	85*	446	79	419	74
474	85*	445	79	418	73
473	84	444	79	417	73
472	84*	443	78	416	73*
471	84*	442	78	415	73

ตาราง 30 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
414	73	387	67*	360	62
413	72	386	67	359	62
412	72	385	67	358	61*
411	72*	384	67	357	61*
410	72	383	66	356	61
409	72	382	66	355	61
408	71	381	66	354	61
407	71	380	66	353	60
406	71	379	66	352	60
405	71	378	65	351	60
404	71*	377	65	350	60*
403	70	376	65	349	60*
402	70	375	65	348	59*
401	70	374	65	347	59
400	70	373	64*	346	59*
399	70	372	64	345	59
398	69	371	64	344	59
397	69	370	64	343	58
396	69	369	64	342	58*
395	69	368	63	341	58*
394	69	367	63	340	58
393	68	366	63*	339	58
392	68	365	63	338	57
391	68	364	63	337	57*
390	68*	363	62	336	57
389	68*	362	62*	335	57
388	67	361	62	334	57

ตาราง 30 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
333	56	306	51*	279	46
332	56	305	51*	278	45*
331	56	304	51	277	45*
330	56	303	51*	276	45*
329	56	302	50*	275	45*
328	55	301	50	274	45*
327	55	300	50*	273	44*
326	55	299	50*	272	44*
325	55	298	49*	271	44*
324	55	297	49*	270	44*
323	54	296	49*	269	44*
322	54	295	49*	268	43
321	54*	294	49*	267	43*
320	54*	293	49*	266	43*
319	54	292	48*	265	43*
318	53	291	48*	264	43*
317	53*	290	48*	263	42*
316	54*	289	48*	262	42*
315	53*	288	47*	261	42*
314	53	287	47*	260	42*
313	52	286	47*	259	42*
312	52	285	47*	258	41*
311	52*	284	47*	257	41*
310	52*	283	46*	256	41*
309	52*	282	46*	255	41*
308	51*	281	46*	254	41*
307	51*	280	46*	253	40*

ตาราง 30 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
252	40*	242	38*	232	36*
251	40*	241	38*	231	36*
250	40*	240	38*	230	36*
249	40*	239	38*	229	36*
248	39*	238	37*	228	35*
247	39*	237	37*	227	35
246	39*	236	37*	226	35*
245	39*	235	37*	225	35*
244	39*	234	37*	224	35*
243	38*	233	36*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 30 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้ง
ฉบับ คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 35 - 516 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T 35 – T 93

จากตาราง เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร
เวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ มีดังนี้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T47-T96 ด้านการปฏิบัติ
การพยาบาล มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T44-T96 ด้านการเป็นผู้นำมีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่
ระหว่าง T31-T96 ด้านบริหารจัดการ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T26-T95 ด้านการวิจัย มีช่วง
คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T20-T55 และเกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะ
ของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T 35 – T 93

2.2 คู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม (รายละเอียดในภาคผนวก ค) ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

2.2.1 ความหมายของความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.2.2 ความมุ่งหมายของการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.2.3 โครงสร้างของแบบประเมิน ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

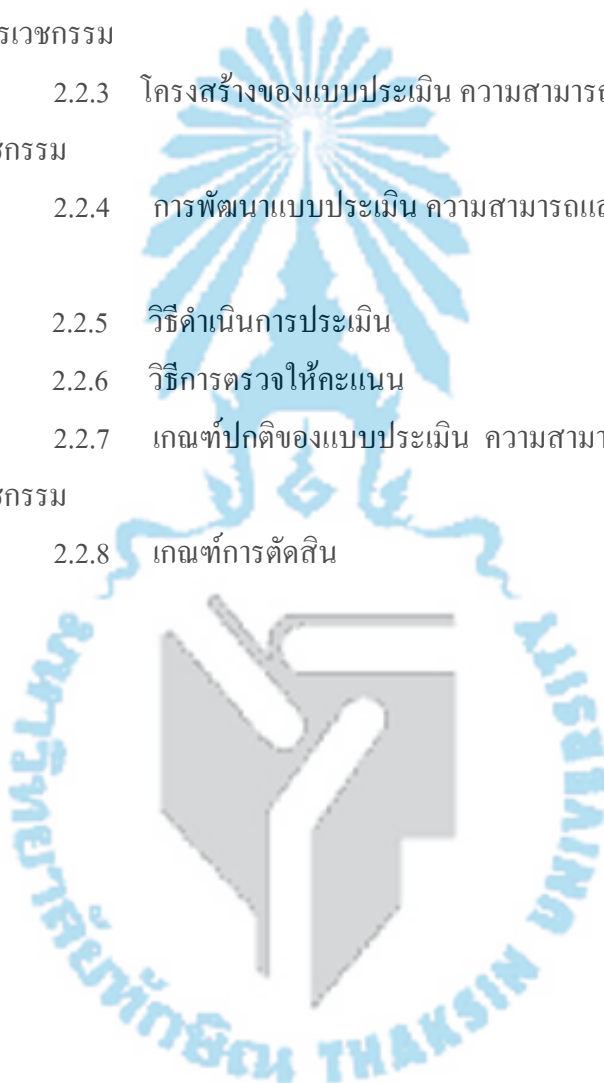
2.2.4 การพัฒนาแบบประเมิน ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.2.5 วิธีดำเนินการประเมิน

2.2.6 วิธีการตรวจให้คะแนน

2.2.7 เกณฑ์ปกติของแบบประเมิน ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.2.8 เกณฑ์การตัดสิน



บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ในประเด็นต่อไปนี้

1. หาคุณภาพของแบบประเมิน
2. สร้างเกณฑ์ปกติและคู่มือการใช้แบบประเมิน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการ
พยาบาลในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ใน
โรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา
จำนวน 390 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่เป็น
ผู้ให้บริการพยาบาลในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6
เดือน ในโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัด
สงขลา โดยได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง
ลำเรีจรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (Krecie & Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 196 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ได้จากการพัฒนาเครื่องมือ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยให้หัวหน้า และรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ในแผนกกุมารเวชกรรมของโรงพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชนในเขตจังหวัดสงขลา เป็นผู้ใช้แบบประเมินแบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ รวม 108 ข้อ ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน 25 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล	จำนวน 25 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ	จำนวน 28 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ	จำนวน 21 ข้อความ
ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย	จำนวน 9 ข้อความ

สรุปผล

1. คุณภาพของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

1.1 ความเที่ยงตรง

1.1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่สร้างขึ้น เดิมมี 114 ข้อความ หลังจากผ่านการปรับปรุงข้อความในด้านการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การย้ายสังกัดของข้อความ การเพิ่มจำนวนข้อความและ การคัดข้อความที่ไม่จำเป็นและมีความซ้ำซ้อนออกตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีจำนวนข้อความ 120 ข้อความ

จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 พบว่าค่ามัธยฐาน มีค่าตั้งแต่ 8.50 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ มีค่าตั้งแต่ 0.00 – 3.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์หรือมีค่า มัธยฐาน ตั้งแต่ 9.00 ขึ้นไป และมีความเบี่ยงเบนควอไทล์ น้อยกว่า 2.00 ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคลจำนวน 28 ข้อความคำตอบในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 8.50 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 3.00

ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 26 ข้อความ คำตอบในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 2.75 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 3.00

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 28 ข้อความคำตอบในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 10.50 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 0.75 – 2.00 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 2.00

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ จำนวน 25 ข้อความคำตอบในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 10.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 0.00 – 2.75 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 0.00 – 3.00

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย จำนวน 13 ข้อความ คำตอบในรอบที่ 2 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 10.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ตั้งแต่ 1.00 – 3.00 ส่วนคำตอบในรอบที่ 3 มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 9.00 – 10.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00 – 3.00

จากเกณฑ์การพิจารณาที่กล่าวมา มีข้อความที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 12 ข้อความ คงเหลือข้อความ 108 ข้อความ

1.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไปทดลองใช้ โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ประเมิน พยาบาลกุมารเวชกรรมในหน่วยงาน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ มี 1 ข้อความ ของด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.13 – 0.96 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.12 – 0.76 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.14 – 0.84 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.14 – 0.86 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.52 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.93 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ 101 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า ทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

1.2 อำนาจจำแนก

1.2.1 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 1

อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้านโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.14 - 12.75 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อความที่ผ่านเกณฑ์หรือมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จำนวน 25 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.10 - 9.75

ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 25 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.14 - 11.73

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 28 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.48 - 12.75

ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ จำนวน 21 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 5.61 - 9.19

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย จำนวน 9 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 5.52 - 8.35

จากผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ ในการทดลองครั้งที่ 1 มีข้อความที่ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 1 ข้อความคือ มีความรู้ในวิทยาศาสตร์การพยาบาล ผู้วิจัยตัดข้อความนี้ไป ยังคงข้อความที่เหลืออีก 107 ข้อความ ในการทดลองครั้งที่ 2

1.2.2 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 2

อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.76 - 12.65 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อความที่ผ่านเกณฑ์หรือมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล จำนวน 25 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.63 - 9.35

ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 24 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 7.38 - 12.68

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ จำนวน 28 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 7.60 - 11.78

ความสามารถและคุณลักษณะด้านบริหารจัดการ จำนวน 21 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.24 - 11.32

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย จำนวน 9 ข้อความมีอำนาจจำแนกโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.76 - 9.82

จากผลการวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ ในการทดลองครั้งที่ 2 มีข้อความที่ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อความ ผู้วิจัยจึงตัดข้อความเหล่านี้ทิ้งไป ยังคงข้อความที่เหลืออีก 104 ข้อความ ในการหาคุณภาพ

1.3 ความเชื่อมั่น

1.3.1 ความเชื่อมั่น ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.95 ถึง 0.97 ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น 0.97

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านบริหารจัดการ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

1.3.2 ความเชื่อมั่นของการสังเกต

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของการสังเกต จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ไปทดลองใช้โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นผู้ประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่ประเมินโดยหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.86 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 ทุกด้าน ดังนี้

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่าความเชื่อมั่น 0.86

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น 0.82

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ มีค่าความเชื่อมั่น 0.81

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านบริหารจัดการ มีค่าความเชื่อมั่น 0.65

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่น 0.76

2. เกณฑ์ปกติของแบบประเมิน

เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน และทั้งฉบับ มีดังนี้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T47-T96 ด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T44-T96 ด้านการเป็นผู้นำ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T31-T96 ด้านบริหารจัดการ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T26-T95 ด้านการวิจัย มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T20-T55 และเกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ มีช่วงคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T 35 – T 93

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม สร้างเกณฑ์ปกติของแบบประเมิน ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบประเมินจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย โดยการทดลอง 2 ครั้ง และหาคุณภาพของแบบประเมินในครั้งที่ 3 พร้อมทั้งการสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. คุณภาพของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

1.1 ความเที่ยงตรง

1.1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

แบบประเมิน ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่สร้างขึ้น เดิมมี 114 ข้อความ หลังจากผ่านการปรับปรุงข้อความในด้านการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การย้ายสังกัดของข้อความ การเพิ่มจำนวนข้อความ และการคัดข้อความที่ไม่จำเป็นและมีความซ้ำซ้อนออก ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ได้จำนวนข้อความ 120 ข้อความ ได้ดำเนินการโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 18 คน เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะตามแบบสอบถามจำนวน 3 รอบ ซึ่ง สอดคล้องกับที่ โพลิตและฮังเลอร์ (Polit & hungler,1991 : 356) ได้กล่าวว่า ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยทั่วไปมักส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 รอบ เพื่อเป็นการย้ำความคิดเห็นและได้ความสอดคล้องแน่นอน และจากการศึกษาพบว่าถ้าผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราความคลาดเคลื่อนจะน้อยลงต่ำกว่า 0.02 (วิลาวัณย์ พิเชิธรเสถียร, 2532 : 19) และ

จากประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งจากด้านการศึกษาพยาบาล การบริการพยาบาล และการพัฒนาบุคคล ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่สร้างขึ้น

ค่ามัธยฐานและความเบี่ยงเบนควอไทล์ จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 พบว่า ค่ามัธยฐาน มีค่าตั้งแต่ 8.50 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ มีค่าตั้งแต่ 0.00 – 3.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์หรือมีค่า มัธยฐาน ตั้งแต่ 9.00 ขึ้นไป ความเบี่ยงเบนควอไทล์น้อยกว่า 2.00

จากเกณฑ์การพิจารณาที่กล่าวมา มีข้อความที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 12 ข้อความ คงเหลือข้อความ 108 ข้อความ จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อความส่วนใหญ่มีค่ามัธยฐานมากกว่า 9 แสดงให้เห็นว่าข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเบี่ยงเบนควอไทล์น้อยกว่า 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

1.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

จากการนำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมไปทดลองใช้ โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นผู้ประเมิน พยาบาลกุมารเวชกรรมในหน่วยงาน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.96 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ มี 1 ข้อความ ของด้านการวิจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.93 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความที่ 101 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทุกข้อความมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างที่เชื่อถือได้

1.2 อำนาจจำแนก

1.2.1 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 1

อำนาจจำแนกรายข้อ จากการทดลองครั้งที่ 1 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.14-12.75 ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่า t ตั้งแต่ 6.10-9.75 ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการ มีค่า t ตั้งแต่ 0.14 - 11.73 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ มีค่า t ตั้งแต่ 6.48 - 12.75 ความสามารถและคุณลักษณะด้าน

บริหารจัดการ มีค่า t ตั้งแต่ 5.61 - 9.19 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัยมีค่า t ตั้งแต่ 5.52 - 8.35 จะเห็นว่ามีข้อความที่ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อความ อาจเนื่องมาจากการทดลองแบบสอบถามครั้งแรก จึงอาจมีความบกพร่องเกิดขึ้นได้ เช่น ความกำกวมของภาษาที่ใช้ นอกจากนี้จะเห็นว่าข้อความในแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมเกือบทุกข้อความมีอำนาจจำแนกสูง สามารถแยกพยาบาลกุมารเวชกรรมที่มีความสามารถและคุณลักษณะแตกต่างกันได้ อาจเนื่องมาจากข้อความในแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะมีจำนวนมากถึง 108 ข้อความ จึงมีส่วนทำให้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมมีค่าอำนาจจำแนกสูง

1.2.2 อำนาจจำแนก การทดลองครั้งที่ 2

อำนาจจำแนกรายข้อจากการทดลองครั้งที่ 2 ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการทดสอบที (t -test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.76 - 12.65 ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล มีค่า t ตั้งแต่ 6.63 - 9.35 ความสามารถและคุณลักษณะด้านปฏิบัติการพยาบาล มีค่า t ตั้งแต่ 7.38 - 12.68 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ มีค่า t ตั้งแต่ 7.60 - 11.78 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ มีค่า t ตั้งแต่ 6.24 - 11.32 ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย มีค่า t ตั้งแต่ 0.76 - 9.82 จะเห็นว่ามีข้อความที่ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อความ อาจเนื่องมาจากความกำกวมของภาษาที่ใช้

1.3 ความเชื่อมั่น

1.3.1 ความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้นำผลของการทดลองเพื่อหาคุณภาพ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่น 0.97, 0.95, 0.97, 0.96 และ 0.95 ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับค่ากล่าวของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539 : 209) ที่ว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบควรมีค่ามากกว่า .70 จึงจะเป็นแบบทดสอบที่เชื่อมั่นได้ นอกจากนี้ยังมีค่าความเชื่อมั่นใกล้เคียงกับแบบวัดทัศนคติที่สร้างโดยปฏิพร บุญกล้า และคณะ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 จึงกล่าวได้ว่าแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายในสูงน่าเชื่อถือได้

1.3.2 ความเชื่อมั่นของการสังเกต

ผู้วิจัยได้นำผลของการทดลองเพื่อหาคุณภาพ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่ประเมินโดยหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.86, 0.82, 0.81, 0.65 และ 0.76 ตามลำดับ ซึ่งโดยปกติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ถ้าค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเข้าใกล้ +1 หรือมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงว่าตำแหน่งที่ประเมินโดยหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กันมาก มีความสอดคล้องในการให้คะแนนสูง (Waltz, Strickland & Lenz, 1991 : 233) อาจเนื่องจากว่า หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่างกัน มีความคุ้นเคยใกล้ชิด และมีประสบการณ์การทำงานร่วมกันกับผู้ถูกประเมิน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตสูงน่าเชื่อถือ

2. เกณฑ์ปกติ (norms) และคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

2.1 เกณฑ์ปกติ (norms) ของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติ ในรูปคะแนนทีปกติ (normalized T score) เพื่อใช้เปรียบเทียบความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมเป็นหน่วยเดียวกัน ผลจากการทดลองหาคุณภาพ คะแนนดิบของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม กระจายไม่ครบทุกช่วงคะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบแบบประเมินมีขนาดเล็กเกินไป ซึ่งอนันต์ ศรีโสภ (2520 : 18) กล่าวว่า การสร้างเกณฑ์ปกติให้มีคะแนนดิบกระจายครอบคลุม คะแนนที่อยู่ระหว่างคะแนนสูงสุดและต่ำสุด ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงปรับคะแนนทีปกติให้กระจายครอบคลุมคะแนนดิบทุกตัว เพื่อสะดวกในการใช้และเปรียบเทียบคะแนน

ในการประเมินผลการสอบ ถ้าต้องการทราบระดับความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นรายบุคคลว่าอยู่ในเกณฑ์สูงหรือต่ำเพียงใด ให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้
(ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับ สูงมาก

ตั้งแต่ T55-T64 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับสูง

ตั้งแต่ T45-T54 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับ ปานกลาง

ตั้งแต่ T35-T44 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับต่ำ

ต่ำกว่า T35 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T45, T55 และ T65 ให้เลื่อนขึ้นไปอยู่กลุ่ม
ที่สูงถัดขึ้นไปเสมอ

2.2 คู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณ
ลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม สำหรับใช้เป็นแนวทางในการประเมิน เพื่อจะได้ทราบถึงราย
ละเอียดของแบบประเมิน สามารถช่วยในการนำแบบประเมินไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่
ต้องการ คู่มือการใช้แบบประเมินประกอบด้วย ความหมายของความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม ความมุ่งหมายของการใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ
พยาบาลกุมารเวชกรรม โครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
วิธีดำเนินการประเมิน วิธีการตรวจให้คะแนน และเกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและ
คุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำแบบประเมินไปใช้ต้องดำเนินการตามคู่มืออย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกัน
ความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการเก็บข้อมูล
2. ควรใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่เป็น
แบบสถานการณ์ควบคู่กับแบบประเมินลักษณะอื่นเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลที่มีลักษณะงานต่างกันเช่น การพยาบาลอายุรกรรม การพยาบาลศัลยกรรม เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการคัดเลือกพยาบาลเข้าทำงานประจำแผนก
2. ควรมีการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่มีลักษณะการประเมินแบบอื่นๆ เช่นแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้มีเครื่องมือสำหรับเลือกใช้มากขึ้น





บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา เจียวรี. ความสามารถในการจัดการการดูแลผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้าเวร โรงพยาบาลอินทร์บุรี. วิทยานิพนธ์ พย.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
- กัลยา พัฒนศรี. “พยาบาลจะพัฒนาตนเองอย่างไร.” วารสารพยาบาล, 30(4) : 271-277 ; เมษายน 2524.
- เกศินี เห็นพิทักษ์. หลักการพยาบาล. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2533.
- คุณอุดม สุภาไตร และสมจิตต์ กาญจนโกศล. “วิชาชีพการพยาบาลกับคุณภาพชีวิต.” เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาลหน่วยที่ 1-8. ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพฯ : กรุงเทพชนพิมพ์, 2535.
- จริยาวัตร คมพัยค์. “พยาบาลคือบุคคลผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง.” วารสารพยาบาล 29 (2) : 65-81; กุมภาพันธ์ 2523.
- จอมจักร จันทรสกุล. “คุณภาพของพยาบาลของผู้ร่วมงาน.” วารสารพยาบาล 28 (3) : 33-35 ; มีนาคม 2522.
- ชวาล แพร่ตฤณ. คู่มือดำเนินการสอบแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520
- ทัศนา บุญทอง. “พยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ.” เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 1-8. ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพฯ : กรุงเทพชนพิมพ์, มปป..
- นันทนา น้าฝน และถนอมศรี อินทนนท์. “การสร้างแบบวัดคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เข้าเรียนวิชาชีพ การพยาบาล.” วารสารสงขลานครินทร์, 19 (1):1-14 ; มกราคม 2542 .
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535
- _____. วิธีการสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538
- ปฏิพร บุญกล้า และคณะ. การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล. เชียงใหม่ : ภาควิชาบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2526.
- ปฏิพร บุญกล้าและคณะ. การพัฒนาแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล. เชียงใหม่ : ภาควิชาบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2530
- ประกายแก้ว ประพตดิษฐ์. การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2539 .

- พรจันทร์ สุวรรณชาติ. “ความต้องการของผู้ใช้บริการจากพยาบาล.” วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย, 2 (1): 6-11; มกราคม 2526.
- พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. “ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อการประกอบวิชาชีพการพยาบาล.” เอกสารการสอนชุดวิชาประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์, 2535.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. “เทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาลตามวิธีของลิเคิร์ต.” เทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา : อัลลายด์เพรส, 2536.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. “วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาลศาสตร์ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย.” วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์. 6 (4) : 11-20 ; เมษายน 2529.
- ฟาริดา อิบราฮิม. สาระแห่งวิชาชีพการพยาบาล กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- _____. “การแสวงหาความหมายในวิชาชีพพยาบาล.” วารสารพยาบาล. 10 (3) : 133-137 ; มีนาคม 2535.
- _____. “ความสำเร็จของพยาบาลอยู่ที่การปฏิบัติ.” วารสารพยาบาล 30 (2) : 55-61 ; กุมภาพันธ์ 2524.
- _____. “เอกสิทธิ์ในวิชาชีพการพยาบาล.” วารสารพยาบาล. 41 (4) : 211-277 ; เมษายน 2536.
- _____. มโนคติและกระบวนการพยาบาล. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพฯ : 2536.
- มุกดา สำนวนกลาง. “วิชาชีพพยาบาลกับการยอมรับในสังคม.” วารสารพยาบาล. 4 (1) : 13-18 ; มกราคม 2535 .
- ระจิตร นิคมรัฐ และคณะ. “การศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์.” วารสารพยาบาล. 38 (1) : 19-26 ; มกราคม 2532.
- ลดาวัลย์ ประทีปชัยกูร. “การประเมินภาวะสุขภาพเด็กเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ.” วารสารพยาบาล. 16 (4) : 1-13 ; เมษายน 2539.
- ลออ หุตางกูร. “จริยธรรมเพื่อคุณภาพการพยาบาล.” วารสารพยาบาล. 5 (1) : 1-10 ; มกราคม 2536.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2539.
- วัลยา คุโรปรกรณ์พงษ์. “ความตรงในการวัดสำหรับเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล.” เทคนิคการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา : อัลลายด์เพรส , 2536.

- วรรณวิไล จันทราภา. สมรรถภาพของพยาบาลวิชาชีพ. คณะอนุกรรมการการศึกษา
และวิจัยทางการศึกษาพยาบาลและศูนย์ประสานงานการศึกษาพยาบาล ทบวง
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ : 2530.
- วิมลศรี ศรีสุพรรณ. “พยาบาลกับการเป็นครู.” พยาบาลสาร 19(1) : 63-65 ; มกราคม 2535.
- วิลาวณิชย์ พิเชิธรเสถียร. เอกสารคำสอนวิชาการออกแบบวิจัยทางการพยาบาล. คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ : 2532
- สมจิต หนูเจริญกุล. “วิธีการและหลักการที่จะไปสู่คุณภาพของการพยาบาล.” วารสารพยาบาล. 30
(4) : 151-165 ; เมษายน 2524.
- สาคร พุทธรปวน. “วิชาชีพพยาบาล.” พยาบาลสาร. 8 (2) : 1-9 ; กุมภาพันธ์ 2524.
- สุลักษณ์ มีชูทรัพย์. “การพัฒนาความเป็นผู้นำทางการพยาบาล.” วารสารการพยาบาลกอง
ทัพบก. 10(1) : 9-13 ; มกราคม 2535.
- สุวลี ศรีเสนวัฒน์. จิตวิทยาการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ : 2530.
- สิวลี ศรีไธ. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. มหาสารคาม : ปริดาการพิมพ์, 2528.
- เสริม ทศศรี . “ การสร้างเกณฑ์ปกติด้วยวิธีกำลังสองค่าสุด.” ในเอกสารประกอบการสัมมนาการ
วิจัย การวัด และประเมินผลทางการศึกษา หน้า 116 –120. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ ,
2545 .
- โสรัตน์ คณิงคิต. ภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพ ตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล. ภาควิชาบริหาร
การพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ : 2542.
- อรพรรณ ลือบุญวัชชัย. “ บทบาทพยาบาลที่ท้าทาย.” วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 1(1) : 74-84 ; มกราคม 2532.
- อุทัยวรรณ พุทธรัตน์. “การพยาบาลเด็กใกล้ตายและครอบครัว.” วารสารพยาบาล. 19 (3): 89-91;
มีนาคม 2542 .
- อวยพร ตันมุขกุล และ เรมวดี นันทสุภวัฒน์. ความสามารถในการเป็นผู้นำของนักศึกษา
พยาบาล และพยาบาลวิชาชีพ. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ : 2539.
- Abdellah, F.G. Better patient care through nursing research. 2th ed. New York, Macmillan, 1979
- Adom, J. and Klein L.R. “Students in nursing School : Consideration in assessing personality
characteristic” Nursing Research, 1970.
- Bailey, J.T. and Chaus K.E. “Comporation analysis of the personality structure of nursing
students”. Nursing research. 1969.

Burns, B.J. Lapine and Andrews P.M. "Personality profile of pediatric nurse practitioners". Nurse Research. 1978.

Creasia J.C. and Parker. Conceptual foundation of Professional nursing practice. St. Louis : Mosby Yearbook 1991.

Ethridge, P. and Lamb, G. Professional nursing case management improves quality access and cost". Nursing management. 20,(30) : 30-35 : March 1989.

Kelly, L.Y. Dimensions of professional nursing. 4th ed. New York : Macmillan. 1981

Pillitteri, A. "Child Health Nursing" : Care of the young family. 2th ed. Boston : Little Brown and Company 1981.

Stalker, M.Z., Kornblith A.B. and Lewis. "Measurement technology application in performance appraisal." "Fundamental of nursing : The art and science of nursing care." Philadelphia : J.B. 1989.

appraisal." "Fundamental of nursing : The art and science of nursing care. Philadelphia : J.B. : 1989.

Visintainer, M.A. and Wolfer, J.A. "Psychological Preparation for surgery Pediatric Patients the Effect on children' and Parents, Stress Responses and Adjustment." Pediatrics Vol.56 No. 2 (August 1975) 187-202.

Whaley, L.F. and Wong D.L. Nursing Care of Infants and children. St. Louis : The C.V. Mosley Company, 1979.



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย
ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

คุณ คมเนตร โกณานนท์	หอผู้ป่วยเด็กแรกเกิด ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
นาวาโทหญิง จารุนันท์ สุภาพงษ์	หอผู้ป่วย ICU กุมาร ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า เขตธนบุรี กรุงเทพฯ
คุณ ฉันทนา ปลั่งเจริญ	หออภิบาลผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
คุณ ชื่นจิตต์ ลิปกรณ	หออภิบาลผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
คุณ นงลักษณ์ เล่งน้อย	หอผู้ป่วยเด็ก 110 ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
คุณ พิภูรต์ วงศ์พานิชย์	หออภิบาลผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ ธิยาพร โกชนพันธ์

หอผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลเบตง
อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

คุณ ลานตา วรรณกุล

สำนักงานฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลหาดใหญ่
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ วัชรีย์ แสงมณี

หอผู้ป่วยเด็ก 1 ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผศ. ศรีกัลยา ภิญโญสโมสร

ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผศ.พญ. สุภาภรณ์ คีสนีเวทย์

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ สุชาภรณ์ จันทกัณห์

ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ สมสมัย สุธีรคันต์

ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ สมทรง คำฝ่าย

หอผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลแพร่
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

คุณ สุพิน สุโข

หอผู้ป่วยเด็ก ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลบุรีรัมย์
อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ผศ.อุทัยวรรณ พุทธรัตน์

ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณ อัญชัย เตชะวีระกร

หอผู้ป่วยเด็กแรกคลอด ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลชลบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

พันตรีหญิง อุไร มีพวง

หอผู้ป่วย ICU กุมาร ฝ่ายบริการพยาบาล
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ

ภาคผนวก ข.

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม



แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ด้านซ้ายมือเป็นข้อความ แสดงความสามารถและ คุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

ส่วนที่ 2 ด้านขวามือ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องด้านขวามือ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยระดับของความสามารถและคุณลักษณะ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- | | | |
|---|---------|------------------------------------|
| 5 | หมายถึง | มีความสามารถและคุณลักษณะมากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีความสามารถและคุณลักษณะมาก |
| 3 | หมายถึง | มีความสามารถและคุณลักษณะปานกลาง |
| 2 | หมายถึง | มีความสามารถและคุณลักษณะน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีความสามารถและคุณลักษณะน้อยที่สุด |

ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

ข้อความ		ลำดับความสามารถและคุณลักษณะ				
		1	2	3	4	5
1	รักเด็กและมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพยาบาลผู้ป่วยเด็ก					
2	มีความนุ่มนวล อ่อนโยน					
3	วาทะศิลป์ และมีจิตวิทยาในการพูดจาสื่อสาร					
4	มีความเมตตากรุณา					
5	มีความรับผิดชอบ					
6	มีความเสียสละ					
7	มีความซื่อสัตย์ สุจริต					
8	มีความละเอียด รอบคอบ					
9	ความเป็นมิตร อ่อนน้อม จริงใจ					
10	มีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจ					
11	มีระเบียบวินัย					
12	มีนิสัยตรงต่อเวลา					
13	มีความหนักแน่น มั่นคงทางอารมณ์					
14	เอาใจใส่ตนเองและผู้อื่น					
15	มีปฏิภาณไหวพริบ					
16	มีโลกทัศน์ในเชิงบวก					
17	มีมนุษยสัมพันธ์ดี					
18	รักความสะอาด					
19	มีสุขภาพจิตดี					
20	มีสุขภาพกายแข็งแรง					
21	ช่างสังเกต					
22	เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น					
23	มีความอดทน อดกลั้น					
24	มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น					
25	รู้พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ					

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
1 มีความรู้ในด้านศิลปการพยาบาล					
2 มีทักษะในด้านศิลปการพยาบาล					
3 กระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไว ในการปฏิบัติงานพยาบาล					
4 มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนของผู้รับบริการ					
5 มีความสามารถในการสังเกต					
6 รวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ตามความเป็นจริง					
7 วินิจฉัยภาวะสุขภาพของผู้รับบริการ ได้อย่างถูกต้อง					
8 วางแผนให้การพยาบาล แก่ผู้รับบริการได้ อย่างเหมาะสม					
9 ปฏิบัติการพยาบาล ได้อย่างครอบคลุมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณ					
10 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างผสมผสานทั้งทางด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ					
11 ปฏิบัติการพยาบาล โดยเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ					
12 ให้การรักษาตามมาตรฐานการพยาบาล					
13 มีการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาลที่จำเป็นถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์					
14 มีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลภายในขอบเขตของวิชาชีพ					
15 ปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ					
16 สามารถใช้เทคโนโลยี ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง					

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
17 ประเมินผลการพยาบาลได้ถูกต้อง เหมาะสม					
18 บันทึกทางการพยาบาลได้ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริง					
19 มีทักษะในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้รับบริการ					
20 รักษาผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย					
21 มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการพยาบาลและต่อวิชาชีพ					
22 สามารถนิเทศน์ให้ความรู้ แนะนำ สอนงาน กับนักศึกษา และบุคลากรใหม่					
23 สามารถให้ข้อมูล ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ผู้มารับบริการ					
24 สนใจรักษาสภาพแวดล้อมรอบตัวผู้ป่วยให้สะอาด					

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
1 ใช้อำนาจแบบพลังอำนาจและการเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสม					
2 มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์					
3 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการงานและส่วนตัว					
4 วางแนวทางปฏิบัติงานได้รัดกุมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
5 มอบหมายงานแก่บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ร่วมงานได้ ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว					
7 มีศิลป์ในการดำเนิน ดิชมแก่ผู้ร่วมงาน					
8 มีศิลป์ในการจูงใจคน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน					
9 สามารถบริหารความขัดแย้งได้ดี					
10 สามารถพูดจาโน้มน้าวเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธา					
11 สนับสนุนและยกย่องในความสำเร็จของผู้อื่น					
12 เคารพในสิทธิของผู้อื่น					
13 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
14 เสริมสร้างความสามัคคีและความเชื่อมั่นของคนในหน่วยงาน					
15 ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม					
16 สามารถพัฒนางานให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ					
17 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ					
18 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
19 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล					

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
20 เป็นนักปฏิบัติการที่มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัวเอง					
21 สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสม					
22 สามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
23 สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
24 มีความเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง					
25 สามารถให้ข้อคิดเห็นและเป็นตัวแทนในการพัฒนาวิชาชีพ					
26 สนับสนุน ร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ					
27 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
28 มีความเสียสละและอุทิศเวลาเวลาเพื่อองค์กร					

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
1 สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างเหมาะสม					
2 สามารถอำนวยการให้การทำงานของทีมงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3 สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดรอบคอบ					
4 สามารถแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์					
5 ตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการได้รวดเร็ว ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์					
6 มีการผ่อนปรนในด้านวิธีการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
7 บริหารเวลาการทำงานให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า					
8 จัดเตรียมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมอยู่เสมอ					
9 ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด					
10 เสริมสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงาน					
11 มีความยุติธรรม					
12 มีความรอบรู้ ชำนาญในงานที่รับผิดชอบ					
13 สามารถนำข้อมูลข่าวสาร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน					
14 มีความสามารถในการวางแผน โดยวางแผนและป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม					
15 กำหนดเป้าหมายของงานได้ชัดเจน					
16 จัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเหมาะสม					

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
17 จัดระบบงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
18 สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม					
19 มีจิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ					
20 มีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล					
21 มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร					

ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย

ข้อความ	ระดับความสามารถและคุณลักษณะ				
	1	2	3	4	5
1 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพทางการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง					
2 สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ไม่มีอคติ					
3 ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและคำวิพากวิจารณ์					
4 มีหลักการในการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอน					
5 มีความสามารถในการค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงาน และมองปัญหาในเชิงสร้างสรรค์					
6 มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการแก้ปัญหา					

ภาคผนวก ค.

คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม



คู่มือการใช้ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ความหมายของความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้ปรากฏ ประกอบด้วยความสามารถและคุณลักษณะใน 5 ด้าน อันเป็นความสามารถและคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของพยาบาลกุมารเวชกรรม ส่งผลให้ปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. ความสามารถและคุณลักษณะด้านพื้นฐานส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะทั่วไปที่เป็นความคาดหวังของวิชาชีพการพยาบาล หรือ ทรัพยากรที่ดีที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันเกิดจากการได้รับการปลูกฝังขัดเกลา คือ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน ความมีน้ำใจเอื้ออาทร ต่อผู้อื่น ความมีคุณธรรม ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ
2. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการปฏิบัติการพยาบาล หมายถึง กิจกรรมการพยาบาลที่พยาบาลได้ปฏิบัติ โดยครอบคลุม 6 บทบาท คือ บทบาทผู้ให้บริการพยาบาล บทบาทครู บทบาทผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทผู้ให้การดูแลปกป้องผู้รับบริการ บทบาทผู้จัดการรายกรณี และบทบาทผู้ประสานด้านศาสนาและวัฒนธรรม โดยลักษณะผู้ให้บริการพยาบาล สอดคล้องกับการปฏิบัติการพยาบาลระดับวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และมาตรฐานการพยาบาล
3. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมในการจูงใจเป็นที่ปรึกษา และมอบหมายงานแก่ผู้อื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย
4. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารคน บริหารการพยาบาล และบริหารสภาพแวดล้อม เพื่อให้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
5. ความสามารถและคุณลักษณะด้านการวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อส่งเสริม และพัฒนางานการพยาบาลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการใช้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม พัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการ

โครงสร้างของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับมี 108 ข้อความประกอบด้วย ความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ใน 5 ด้าน คือ ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

ในการพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมนั้น การวิเคราะห์ข้อมูล ผลปรากฏดังนี้

1. ความเที่ยงตรง

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่สร้างขึ้น เดิมมี 114 ข้อความ หลังจากผ่านการปรับปรุงข้อความในด้านการใช้ภาษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การย้ายสังกัดของข้อความ การเพิ่มจำนวนข้อความ การคัดข้อความที่ไม่จำเป็นและมีความซ้ำซ้อนออกตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีจำนวนข้อความ 120 ข้อความ

ค่ามัธยฐาน และความเบี่ยงเบนควอไทล์ จากคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 พบว่าค่ามัธยฐาน มีค่าตั้งแต่ 8.50 – 11.00 ความเบี่ยงเบนควอไทล์ มีค่าตั้งแต่ 0.00 – 3.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์ คือ มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 9.00 ขึ้นไป ความเบี่ยงเบนควอไทล์ น้อยกว่า 2.00 สำหรับนำไปทดลองครั้งที่ 1

1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

นำแบบประเมินที่ได้จากการพัฒนาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย และผ่านการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองครั้งที่ 1 โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยในแผนกกุมารเวชกรรม ไปทดลองใช้ประเมินกับพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน หอผู้ป่วยละ 3 คน จาก 6 โรงพยาบาล รวมจำนวน 90 คน นำค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน ของหัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วยมาวิเคราะห์คุณภาพ โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมแต่ละด้าน และตรวจสอบความสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.07–0.96 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ มี 1 ข้อความ ของด้านการวิจัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมความสามารถและคุณลักษณะทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.07 – 0.93 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อความ ยกเว้นข้อความ ที่ 101 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อำนาจจำแนก

2.1 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 1

อำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของ พยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.14-12.75 ผู้วิจัยได้คัดเลือก เฉพาะข้อความที่ผ่านเกณฑ์หรือมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนำไปทดลองครั้งที่ 2 อีก 107 ข้อความ

2.2 อำนาจจำแนก จากการทดลองครั้งที่ 2

นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขผ่านการคัดเลือก ไปทดลองครั้งที่ 2 โดยให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยประเมินพยาบาลกุมารเวชกรรมคนเดียวกัน หอผู้ป่วยละ 3 คน จาก 6 โรงพยาบาล รวมจำนวน 90 คน ไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 0.76-12.65 ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อความที่ผ่านเกณฑ์หรือมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนำไปทดลองเพื่อหาคุณภาพ อีก 104 ข้อความ

3. ความเชื่อมั่น

นำแบบประเมินที่ได้ ให้หัวหน้าและรองหัวหน้าของผู้ป่วยเป็นผู้ประเมินพยาบาลกุมาร เวชกรรมคนเดียวกัน จาก 6 โรงพยาบาล จำนวน 196 คน วิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินโดยการหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน และ ความเชื่อมั่นของการสังเกต ดังนี้

3.1 ความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล กุมารเวชกรรม

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรมทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และ ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมาร เวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่น 0.97, 0.95, 0.97, 0.96 และ 0.95 ตามลำดับ

3.2 ความเชื่อมั่นของการสังเกต

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของการสังเกต โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ที่ประเมินโดย หัวหน้าและรองหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.86, 0.82, 0.81, 0.65 และ 0.76 ตามลำดับ

วิธีดำเนินการประเมิน

เป็นการนำ แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ไปทดลองใช้ประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ในสถานการณ์จริง มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือติดต่อถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลา โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลราษฎร์ยินดี โรงพยาบาลกรุงเทพหาดใหญ่ โรงพยาบาลศิริรินทร์
2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำวิจัยครั้งนี้
3. ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้า และรองหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้มอบแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม โดยกำหนดเวลาในการขอรับคืน 1 เดือน ผู้วิจัยได้ติดตามแบบประเมินที่ยังคงค้างอีก 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งห่างกัน 3, 2 และ 2 สัปดาห์
4. เตรียมแบบประเมินให้เพียงพอ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้ง และวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

วิธีการตรวจให้คะแนน

วิธีการให้คะแนน ยึดหลักคือ

- ให้ 5 คะแนน มีความสามารถและคุณลักษณะนั้น มากที่สุด
- ให้ 4 คะแนน มีความสามารถและคุณลักษณะนั้น มาก
- ให้ 3 คะแนน มีความสามารถและคุณลักษณะนั้น ปานกลาง
- ให้ 2 คะแนน มีความสามารถและคุณลักษณะนั้น น้อย
- ให้ 1 คะแนน มีความสามารถและคุณลักษณะนั้น น้อยที่สุด

เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม

เกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นเกณฑ์ระดับท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม จำนวน 196 คน เกณฑ์ปกตินี้สร้างในรูปคะแนนมาตรฐานที่ปกติ แล้วปรับขยายคะแนนที่ปกติ โดยใช้วิธี กำลังสองต่ำสุด ผลดังแสดงในตาราง 31–36

ตาราง 31 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านพื้นฐานส่วนบุคคล

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
120	96	100	79	80	62
119	95	99	78	79	62
118	94*	98	77	78	61
117	93	97	77	77	60
116	92	96	76	76	59
115	91	95	75	75	58
114	91	94	74	74	57
113	90	93	43	73	57
112	89	92	72	72	56
111	88	91	72	71	55
110	87	90	71	70	54
109	87	89	70	69	53*
108	86	88	69	68	52
107	85	87	68	67	52*
106	84	86	67	66	51*
105	83	85	67	65	50*
104	82	84	66*	64	49*
103	82	83	65	63	48*
102	81	82	64	62	48*
101	80	81	63	61	47

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 31 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม
ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 61-120 คะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T47 –T96

ตาราง 32 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
120	96	98	77	76	59
119	95	97	77	75	58
118	94	96	76	74	57
117	93*	95	75	73	57
116	92	94	74	72	56
115	91*	93	73	71	55
114	91*	92	72	70	54
113	90	91	72	69	53
112	89	90	71	68	52
111	88	89	70	67	51
110	87	88	69	66	50
109	87	87	68	65	50
108	86	86	67	64	49*
107	85	85	67	63	48
106	84	84	66	62	48*
105	83	83	65	61	47*
104	82	82	64	60	46*
103	82	81	63	59	45*
102	81	80	62*	58	44
101	80	79	62	57	43*
100	79	78	61	56	43*
99	78	77	60	55	42*

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 32 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมด้านการปฏิบัติการพยาบาล คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 58 – 120 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T44 – T96

ตาราง 33 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการเป็นผู้นำ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
140	98*	114	80	88	61
139	98*	113	79	87	60
138	97*	112	78	86	59
137	96	111	77	85	58
136	96*	110	77	84	58
135	95*	109	76	83	57
134	94*	108	75	82	56
133	93	107	74	81	55
132	93	106	74	80	55
131	92*	105	73	79	54
130	91	104	72	78	53*
129	90	103	71	77	53
128	90	102	71	76	52
127	89	101	70	75	51*
126	88	100	69	74	50*
125	88*	99	69	73	50*
124	87	98	68	72	49
123	86	97	67	71	48
122	85	96	66	70	47*
121	85	95	66	69	47*
120	84	94	65	68	46*
119	83	93	64	67	45*
118	82	92	63	66	44*
117	82	91	63	65	44*
116	81	90	62	64	43
115	80	89	61	63	42*

ตาราง 33 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
62	42*	56	38*	50	33*
61	41*	55	37*	49	32*
60	40*	54	36*	48	31
59	39*	53	35*	47	31*
58	39*	52	34*	46	30*
57	38*	51	34	45	29*

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 33 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านการเป็นผู้นำ คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 48 – 137 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T31 – T96

ตาราง 34 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านบริหารจัดการ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
108	98*	96	87	84	76
107	97*	95	86	83	75
106	96*	94	85*	82	74
105	95	93	84	81	73
104	94*	92	83	80	72
103	94	91	82	79	71
102	93*	90	81	78	70
101	92	89	80	77	69
100	91*	88	80	76	68
99	90	87	79	75	67
98	89*	86	78	74	67
97	88	85	77	73	66

ตาราง 34 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
72	65	56	50*	40	35*
71	64	55	49*	39	34*
70	63	54	48	38	33*
69	62	53	47*	37	32*
68	61	52	47*	36	31*
67	60	51	46	35	30*
66	59	50	45	34	29*
65	58	49	44*	33	28*
64	57	48	43*	32	27*
63	56	47	42*	31	27*
62	55	46	41*	30	26
61	54*	45	40*	29	25*
60	54*	44	39*	28	24*
59	53*	43	38*	27	23*
58	52	42	37*		
57	51	41	36*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 34 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้าน
 บริหารจัดการ คะแนนดิบมีค่าตั้งแต่ 30 – 105 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T26 – T95

ตาราง 35 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรมด้านการวิจัย

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
33	60*	25	45	16	29*
32	58*	24	44	15	27*
31	57*	23	42	14	25*
30	55	22	40	13	23*
29	53	21	38	12	22*
28	51	20	36	11	20
27	49	19	34	10	18*
26	47	18	33	9	16*
25	45	17	31*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 35 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้าน
การวิจัย คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 11 – 30 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T20 – T55

ตาราง 36 คะแนนที่ปกติ ของแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาล
กุมารเวชกรรม ทั้งฉบับ

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
518	93*	511	92*	504	91*
517	93*	510	92*	503	90*
516	93	509	92*	502	90*
515	93*	508	91*	501	90*
514	93*	507	91*	500	90
513	92	506	91*	499	90*
512	92*	505	91*	498	89*

ตาราง 36 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
497	89	470	84*	441	78
496	89	469	84	440	78
495	89	468	83	439	78
494	89	467	83	438	77*
493	88*	465	83*	437	77
492	88*	464	83*	436	77
491	88*	463	83	435	77
490	88*	462	82	434	77
489	88*	461	82	433	76
488	87*	460	82	432	76
487	87	459	82	431	76
486	87	458	81*	430	76
485	87*	457	81*	429	76
484	87*	456	81	428	75
483	86	455	81	427	75*
482	86	454	81	426	75
481	86	453	80	425	75
480	86*	452	80	424	75
479	86	450	80*	423	74
478	85*	449	80	422	74
477	85	448	79	421	74*
476	85*	447	79	420	74
475	85*	446	79	419	74
474	85*	445	79	418	73
473	84	444	79	417	73
472	84*	443	78	416	73*
471	84*	442	78	415	73

ตาราง 36 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
414	73	387	67*	360	62
413	72	386	67	359	62
412	72	385	67	358	61*
411	72*	384	67	357	61*
410	72	383	66	356	61
409	72	382	66	355	61
408	71	381	66	354	61
407	71	380	66	353	60
406	71	379	66	352	60
405	71	378	65	351	60
404	71*	377	65	350	60*
403	70	376	65	349	60*
402	70	375	65	348	59*
401	70	374	65	347	59
400	70	373	64*	346	59*
399	70	372	64	345	59
398	69	371	64	344	59
397	69	370	64	343	58
396	69	369	64	342	58*
395	69	368	63	341	58*
394	69	367	63	340	58
393	68	366	63*	339	58
392	68	365	63	338	57
391	68	364	63	337	57*
390	68*	363	62	336	57
389	68*	362	62*	335	57
388	67	361	62	334	57

ตาราง 36 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
333	56	306	51*	279	46
332	56	305	51*	278	45*
331	56	304	51	277	45*
330	56	303	51*	276	45*
329	56	302	50*	275	45*
328	55	301	50	274	45*
327	55	300	50*	273	44*
326	55	299	50*	272	44*
325	55	298	49*	271	44*
324	55	297	49*	270	44*
323	54	296	49*	269	44*
322	54	295	49*	268	43
321	54*	294	49*	267	43*
320	54*	293	49*	266	43*
319	54	292	48*	265	43*
318	53	291	48*	264	43*
317	53*	290	48*	263	42*
316	54*	289	48*	262	42*
315	53*	288	47*	261	42*
314	53	287	47*	260	42*
313	52	286	47*	259	42*
312	52	285	47*	258	41*
311	52*	284	47*	257	41*
310	52*	283	46*	256	41*
309	52*	282	46*	255	41*
308	51*	281	46*	254	41*
307	51*	280	46*	253	40*

ตาราง 36 (ต่อ)

คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ
252	40*	242	38*	232	36*
251	40*	241	38*	231	36*
250	40*	240	38*	230	36*
249	40*	239	38*	229	36*
248	39*	238	37*	228	35*
247	39*	237	37*	227	35
246	39*	236	37*	226	35*
245	39*	235	37*	225	35*
244	39*	234	37*	224	35*
243	38*	233	36*		

* ส่วนที่ปรับขยาย

จากตาราง 36 แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมทั้งฉบับ คะแนนดิบมีค่า ตั้งแต่ 35 - 516 คะแนนที่ปกติ มีค่าตั้งแต่ T 35 – T 93

เกณฑ์การตัดสิน

ในการประเมินผลการสอบ ถ้าต้องการทราบระดับความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม เป็นรายบุคคลว่าอยู่ในเกณฑ์สูงหรือต่ำเพียงใด ให้พิจารณาเกณฑ์ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2520 : 53)

ตั้งแต่ T65 และสูงกว่า แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับ สูงมาก

ตั้งแต่ T55-T64 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับสูง

ตั้งแต่ T45-T54 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับ ปานกลาง

ตั้งแต่ T35-T44 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับต่ำ

ต่ำกว่า T35 แปลว่า มีความสามารถและคุณลักษณะในระดับต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T35, T45, T55 และ T65 ให้เลื่อนขึ้นไปอยู่กลุ่มที่สูงถัดขึ้นไปเสมอ

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม



เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2546

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการหาคุณภาพและสร้างเกณฑ์ปกติของแบบประเมินความสามารถ และคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรม ด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการเป็นผู้นำ ด้านบริหารจัดการ และด้านการวิจัย แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดำเนินการพัฒนาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย และหาคุณภาพของแบบประเมิน ด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง อำนาจจำแนกรายข้อ ความเชื่อมั่น สร้างเกณฑ์ปกติและคู่มือการใช้แบบประเมิน กลุ่มตัวอย่างเป็น พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการพยาบาล ในแผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม และประจำการเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย และเอกชน ในเขตจังหวัดสงขลา จำนวน 196 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จากตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี และ มอร์แกน ผลการศึกษาพบว่า

การพัฒนาแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ 18 คน เป็นจำนวน 3 รอบ ได้แบบประเมินความสามารถและคุณลักษณะของพยาบาลกุมารเวชกรรมที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ด้าน รวม 108 ข้อความ แบบประเมินมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.07 ถึง 0.96 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 อำนาจจำแนกของแบบประเมินโดยการทดสอบที (t-test) มีค่า t ตั้งแต่ 6.24 ถึง 12.68 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ทั้ง 5 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.95 ถึง 0.97 ความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับมีค่า 0.99 ความเชื่อมั่นของการสังเกตของแบบประเมินทั้ง 5 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.86 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ความเชื่อมั่นของการสังเกตของแบบประเมินทั้งฉบับมีค่า 0.786 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ทั้ง 5 ด้านมีค่าอยู่ระหว่าง T 47 – T 96, T 44 – T 96, T 31 – T 96, T 26 – T 95 และ T 20 – T 55 ตามลำดับ เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติทั้งฉบับ มีค่าอยู่ระหว่าง T 35 – T 93

**THE DEVELOPMENT OF POTENTIAL AND CHARACTERISTIC ASSESSMENT
OF NURSES IN AN INFANT MEDICINE**

**AN ABSTRACT
BY
NAMTIP KEAWICHIT**



**Presented to Thaksin University in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree in Education Measurement**

May , 2003

Copyright by Thaksin University

This study is to find the quality and make normal criteria of potential and characteristic assessment of nurses in an infant medicine. This assessment is to study factors that effect on the potentiality and characterization of nurses. These factors are personal background, nurse operation, leadership, managing administration and research. The assessment issue is 5-level rating scales. Delphi technique is used to develop the assessment issue. The construct validity, discrimination and reliability are considered to make the assessment issue, including normal criteria and manuals. Samples were professional nurses who worked in the nursing department of infant medicine in the hospital of Public Health Ministry, Office of University Affairs and private corporation in Songkhla province. The duration of work was not less than 6 months. Random sampling of Krecie and Morgan's instant tables was used to get 196 nurses. The result indicated that :

The assessment issue which was developed by Delphi technique showed that a researcher took 3 times of data getting from 18 qualified persons. The researcher could collect the assessment issue of potential and characteristic of nurses in the infant medicine which contained 108 items of 5 factors of content validity. The construct validity of the assessment issue has correlative value at 0.07 to 0.96. The level of statistical significance is at .01 and .05. The discrimination of the assessment issue was done by T-test. T-value was at 6.24 to 12.68. The reliability of the 5-factor assessment issue was at 0.95 to 0.97. The reliability of the whole assessment issue was at 0.99. The reliability of observation of the 5-factor assessment issue was at 0.65 to 0.86 and the level of statistical significance of all factors was at .01. The T-test scores of normal criteria of 5 factors were at T47 – T96 , T44 – T96, T31 - T96, T26 - T95 and T20 – T55 respectively. The T-test score of normal criteria of the whole assessment issue was at T35 – T93.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางน้ำทิพย์ แก้ววิชิต
วัน เดือน ปีเกิด	26 มกราคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	25 ม. 1 ถ. ราษฎร์อุทิศ ตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา 90210
ตำแหน่งปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	หออภิบาลผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสะบ้าย้อยวิทยา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2533	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชู อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2537	พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา